

Begroting 2021

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Kerngegevens	4
Leeswijzer	5
Programmaplan	6
Bestuur en ondersteuning	7
Veiligheid	15
Beheer openbare ruimte	22
Economie	31
Samenleving	35
Milieu	47
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	55
Algemene dekkingsmiddelen	66
Overhead	69
Vennootschapsbelasting	72
Onvoorzien	72
Paragrafen	73
Lokale heffingen	74
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	81
Onderhoud kapitaalgoederen	89
Financiering	93
Bedrijfsvoering	99
Verbonden partijen	101
Grondbeleid	112
Financiën	116
Overzicht van baten en lasten	117
Overzicht van baten en lasten per taakveld	121
Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting	123
Toelichting uitgangspunten	125
Geprognosticeerde balans	126
Meerjarenraming en toelichting	135

Algemeen

Kerngegevens

De kerngegevens zijn opgedeeld in de categorieën sociale-, fysieke- en financiële structuur.

	2019	2020	2021
Sociale structuur			
Aantal inwoners	21.678	21.767	21.773
waarvan:			
- 0 t/m 4 jaar	1.165	1.138	1.104
- 5 t/m 17 jaar	3.293	3.256	3.182
- 18 t/m 44 jaar	6.570	6.664	6.693
- 45 t/m 64 jaar	6.056	5.981	5.953
- 65 jaar en ouder	4.594	4.728	4.841
Aantal leerlingen	4.253	4.181	4.183
waarvan:			
- leerlingen basisonderwijs	2.027	2.029	2.045
- leerlingen voortgezet onderwijs	2.226	2.152	2.138
Fysieke structuur			
Aantal woonruimten	9.391	9.400	9.447
waarvan:			
- woningen	9.053	9.062	9.109
- recreatiewoningen	-	-	0
- wooneenheden	37	37	37
- capaciteit bijzondere woongebouwen	301	301	301
Oppervlakte gemeente (in hectare)	1.642	1.642	1.642
Financiële structuur			
	2019	2020	2021
lasten	48.780	51.646	52.605
baten	47.333	50.621	51.594
saldo voor resultaatbestemming	-1.447	-1.025	-1.011
mutatie reserves	1.463	913	717
saldo na resultaatbestemming	16	-112	-294
belastingopbrengsten	3.083	4.271	4.404
rioolheffing	1.631	1.631	1.644
algemene uitkering	31.620	33.341	34.142

Leeswijzer

De begroting bestaat tenminste uit het programmaplan, de paragrafen en de financiële begroting.

Het programmaplan

Hier wordt voor ieder programma (samenhangend geheel van activiteiten) beschreven wat we willen bereiken, wat wordt beoogd en wat daarvoor wordt gedaan. Per programma zijn de budgetten tussen het begrotingsjaar en het voorgaand begrotingsjaar geanalyseerd. De verschillen groter dan € 20.000 worden toegelicht. Onder het kopje 'Met wie hebben we samengewerkt' worden de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen genoemd met wie we in het begrotingsjaar samenwerken.

De paragrafen

In afzonderlijke paragrafen worden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten.

De financiële begroting

Dit onderdeel bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting, de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting en het overzicht met de geraamde baten en lasten per taakveld.

Begrotingssaldo

De begroting 2021 is opgesteld conform de kaders, welke door de raad zijn vastgesteld in de kadenota 2020-2024. Het begrotingssaldo voor 2021 bedraagt € 294.000 negatief. In de raad van december wanneer er, naar alle waarschijnlijkheid, meer inzicht is in de structurele gevolgen van de coronacrisis en de septembercirculaire is uitgebracht, wordt er een eerste begrotingswijziging aan de raad voorgelegd. Deze begrotingswijziging bevat een overzicht met daarin opgenomen de wettelijke, noodzakelijke en wenselijke taken die wellicht een keuze vragen op het moment dat de financiële positie niet alles toelaat.

De bedragen in de tabellen zijn, tenzij anders vermeld, maal € 1.000.

Programmaplan

Bestuur en ondersteuning

Inleiding

De gemeenteraad en het college zorgen voor het democratisch bestuur van de gemeente. Het gemeentebestuur ziet het als een uitdaging om met inwoners, bedrijven, verenigingen, maatschappelijke organisaties en allerlei groeperingen in Stede Broec kansen te zien en te benutten en om ontwikkelingen die op ons afkomen zo goed mogelijk te faciliteren. We streven naar een hoge kwaliteit binnen de organisatie en leveren instrumenten aan voor (de voorbereiding van) een juiste besluitvorming. Risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt.

In 2020 hebben we gewerkt aan het verstevigen van onze structuur. Door in te zetten op een kleinere span of control voor leidinggevenden en domeinmanagers aan te stellen die de regie houden over het domein, krijgen we meer grip op de kwaliteit en kwantiteit van ons werk. In 2021 bouwen we dit verder uit. We werken aan een HR masterplan met daarin diverse acties om de organisatie verder te versterken.

Ontwikkelingen

Dienstverlening

In 2021 bouwen we verder aan de professionalisering van onze dienstverlening.

We werken met elkaar toe naar een transparante manier van werken. We zijn flexibel en denken vanuit het perspectief van onze inwoners en ondernemers. We zoeken de aansluiting bij hun wensen, behoeftes en ideeën.

Dienstverlening gaat over contact op maat. Onze inwoners, ondernemers en andere partners en hun behoeftes staan centraal in ons handelen. Wij zijn via verschillende kanalen beschikbaar en als gemeente spelen wij hierop in. Ons uitgangspunt hierbij is 'digitaal waar het kan, persoonlijk maatwerk waar nodig'.

Onze inwoners en ondernemers staan hierin centraal. Aan de hand van de Servicenormen die we in 2020 hebben opgesteld, meten we onze prestaties en de waardering die inwoners en ondernemers hiervoor hebben. In 2020 zijn we samen met de regio gestart aan het continu meten van de klanttevredenheid over onze persoonlijke dienstverlening aan de balie, telefonische dienstverlening en online dienstverlening. De resultaten gebruiken wij om acties in te zetten die onze dienstverlening verder verbeteren.

Burgerzaken

Op 17 maart 2021 zijn de Tweede Kamerverkiezingen.

We moeten er rekening mee houden dat de huidige Corona maatregelen tijdens deze verkiezingen ook nog gelden. Dit betekent dat stemlokalen niet gebruikt kunnen worden vanwege de 1,5 meterregel, er meer stembureauleden en ondersteuners geworven moeten worden en er extra materiaal nodig is om een stemlokaal coronaproof te laten zijn. De VNG doet onderzoek naar de meerkosten voor het organiseren van verkiezingen met coronamaatregelen. Burgerzaken heeft nog geen indicatie van de meerkosten.

De prognose is dat er een lichte afname in de aanvragen rijbewijzen en een lichte toename in de aanvragen reisdocumenten is te verwachten. In totaal vindt er een kleine toename plaats van het aantal aan te vragen documenten.

In 2020 is er een start gemaakt met de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. Er vinden huisbezoeken plaats en er worden op locatie arbeidsmigranten ingeschreven voor de basisregistratie personen. In 2021 wordt dit verder doorontwikkeld.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Bestuur

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Efficiënt en effectief uitvoeren van taken.	We willen taken/werkzaamheden/processen op een slimme, efficiënte wijze aanvliegen.	Het slimmer, efficiënter, effectiever, beter uitvoeren van taken is een voortdurend proces.
Krachtige speler in de regio.	We willen een waardevolle partner voor onze regionale mede bestuurders zijn.	Inzet van bestuurders en ambtenaren op sleutelposities in regionale overleggen voortzetten en uitbreiden.
Slagvaardige volksvertegenwoordiging.	We willen een bereikbare organisatie zijn, die transparant is over wat we doen, bereikbaar wanneer we het doen en de beschikbare kanalen gebruiken om te communiceren hoe we het doen.	Het nader invulling/uitvoering geven aan het coalitieakkoord "Samen Verantwoord Doorpakken" en daarvan concreet voor het jaar 2020 uitvoeren van het College UitvoeringsProgramma.

Dienstverlening

Dienstverlening op maat leveren aan inwoners, bedrijven en instellingen.

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Continu meten van de klantwaardering en ook daadwerkelijk iets doen met de feedback, waarmee we blijven werken aan het optimaliseren van onze dienstverlening.	We hebben grip op onze dienstverlening en zetten in op verbetering op basis van de verkregen input.	We monitoren onze servicenormen en gebruiken de feed back om onze dienstverleningsprocessen te verbeteren.
Een betrouwbare Basisregistratie personen (BRP).	Team Burgerzaken van de afdeling Publiekszaken krijgt steeds meer een controlerende en signalerende rol.	1. Opleiden medewerkers Burgerzaken. 2. Samenwerken met andere afdelingen en toezichthouders.

Optimaliseren van de digitale dienstverlening.	In 80% van de gevallen kunnen inwoners op de website direct het antwoord op hun vraag vinden of deze afhandelen. De website is toegankelijk voor al onze inwoners, ook inwoners met een beperking.	We ontwikkelen onze website continu aan de hand van data analyse. We weten waar de bezoeker voor komt op onze website en zorgen ervoor dat die informatie beschikbaar is. We bieden een toenemend aantal producten digitaal aan, te starten met een groeiend aantal producten van burgerzaken. Onze website is toegankelijk, dit betekent dat ook mensen met een visuele beperking of leesmoeilijkheden via onze website informatie kunnen opzoeken of hun aanvraag kunnen indienen.
Optimaliseren van onze persoonlijke dienstverlening.	Inwoners kunnen ons benaderen via het kanaal dat hun past en wij spelen hierop in. We zijn bereikbaar en komen onze afspraken na.	Naast de traditionele kanalen, post, e-mail en telefoon, zetten we ook nieuwe kanalen in die aansluiten bij de digitale ontwikkelingen. We centraliseren de klantcontacten en sturen op de afspraken die we met elkaar maken.

Regionale samenwerking

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de SED organisatie.	Implementatie van het Organisatie Ontwikkelingsplan.	Doorontwikkeling van de organisatie door de uitvoering van SED Perspectief.
Onderzoeken van mogelijkheid rol gemeenteraad in regionale beleidsvoorbereiding.	De gemeenteraad beter in positie brengen in zienswijzeprocedures binnen de GR-en.	Aansluiting houden bij Project informatievoorziening GR-en.
Ontwikkelen en onderschrijven van gezamenlijke regionale ambities.	Actualisering en concretisering van de regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Versterken van de regionale positie.	Het Pact van Westfriesland is geactualiseerd. De gemeente Stede Broec is beter vertegenwoordigd bij regionale en bovenregionale opgaven. Hiermee wordt de positie van Stede Broec in de regio versterkt.
Verbeteren informatievoorziening raden t.a.v. GR-en.	De gemeenteraad beter in positie brengen in zienswijzeprocedures binnen de GR-en.	Aansluiting houden bij Project informatievoorziening GR-en.

Indicatoren

Dienstverlening

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Optimaliseren persoonlijke dienstverlening	We beantwoorden 70% van de inkomende vragen aan de telefoon bij het eerste contact.	>70%	70%	80%	Laag
Optimaliseren persoonlijke dienstverlening	80% van de terugbelnotities handelen we binnen 2 werkdagen af.	>70%	>70%	80%	Laag
Optimaliseren persoonlijke dienstverlening	Waardering van onze inwoners over onze dienstverlening (waarstaatjegemeente) is > 7.	6,9*	7	7	Laag
Optimaliseren digitale dienstverlening	Inwoners vinden in 80% van hun bezoek aan de website direct het antwoord op hun vraag.	niet onderzocht	80%	80%	Laag

We doen 2 jaarlijks mee aan het onderzoek 'Waar staat je gemeente'. Resultaat afkomstig uit het onderzoek van 2019. In 2021 doen we weer mee aan het onderzoek van 'Waar staat je gemeente'.

Verplichte indicatoren

Bestuur en ondersteuning*				
Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020	Begroting 2021
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2020: 0,54	2021: 0,54
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2020: 0,54	2021: 0,54
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2020: 11,66	2021: 11,75
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern	Eigen begroting	2020: 23,3	2021: 6,6
Overhead**	% van totale lasten	Eigen begroting	2020: 7,6	2021: 9,8

* De indicatoren geven een vergelijkbaar beeld voor gemeenten waarbij de ambtelijke ondersteuning niet is uitbesteed. Voor Stede Broec is de ambtelijke ondersteuning ondergebracht bij de SED organisatie.

** Door een verschuiving van kosten van het programma bestuur en ondersteuning naar Overhead neemt het percentage toe ten opzichte van 2020.

Met wie werken wij samen?

Westfries Archief

Doelstelling en openbaar belang

De zorg, bewaring en het beheer van oude archieven van aangesloten gemeenten. Na overbrenging van de archiefstukken zijn deze voor iedereen openbaar en beschikbaar, tenzij er bijzondere beperkingen gelden.

Activiteiten en ontwikkelingen

In dit beleidsplan staat dat de ingeslagen weg wordt voortgezet met de nadruk op het partnerschap met de aangesloten gemeenten. Een belangrijk speerpunt blijft het eDepot, een voorziening om digitale bestanden duurzaam op te slaan. Dit nieuwe beleidsplan zal, behoudens indexatie, geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage met zich meebrengen. Echter een aantal projecten brengen incidentele kosten met zich mee. Dit betreft onder meer het digitaliseren van bouwvergunningen.

Nieuwe doelstellingen in het beleidsplan zijn:

- het opzetten van een educatief programma voor schoolgaande kinderen.
- Het aantrekken van een Adviseur Digitale Archivering (ADA)
- Inhalen van achterstanden
- Digitalisering
- Verbouwing archiefdepot.

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)

Doelstelling en openbaar belang

Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).

In het collegeprogramma is onder opgave 7 de volgende beleidsambitie opgenomen: actualisering en concretisering regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan (boven)lokale opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij, indien mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven. Door het verbinden van lokale thema's met regionale opgaven wordt optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.

Activiteiten en ontwikkelingen

De kerntaken van de gemeenschappelijke regeling Ondersteuning en Bestuurlijke Samenwerking zijn:

- het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen:
 - Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden);
 - VVRE (Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie);

- ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
- het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatie leerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing.
- Het programmamanagement en communicatie Pact van Westfriesland.

In het collegeprogramma is onder opgave 7 de volgende beleidsambitie opgenomen: actualisering en concretisering regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan (boven)lokale opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij, indien mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven. Door het verbinden van lokale thema's met regionale opgaven wordt een optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.

SED organisatie

Doelstelling en openbaar belang

Het bewerkstellingen van een kwalitatief hoogwaardige, effectieve en efficiënte uitvoering door de SED organisatie van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken met het oog op een goede dienstverlening aan de inwoners en een krachtige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2020 is sterk ingezet op het verstevigen van de sturing in de organisatie door het aantrekken van nieuwe afdelingshoofden en het introduceren van de functie van domeinmanager. Hiermee is aan een belangrijke randvoorwaarde voldaan om de SED op een hoger niveau van dienstverlening te kunnen brengen.

Adequate sturing en richting is eveneens een belangrijke randvoorwaarde om de medewerkers ruimte te kunnen geven om hun vak goed te kunnen uitoefenen. In 2021 zal daarom sterk ingezet worden op scholing, training en op het binnenhalen en opleiden van jong talent. Daarmee wil de SED weer aantrekkelijk worden op de arbeidsmarkt en een boeiende werkplek bieden voor medewerkers die zich voor meerdere jaren aan de SED willen verbinden.

Daarnaast wordt intensief verder gewerkt aan de digitaliseringsagenda, inclusief het inzetten van robotisering. Adequate sturingsinstrumenten zoals managementinformatie moeten helpen om steeds beter in control te komen. De hiertoe ingezette acties worden in 2021 verder vervolgd.

De SED blijft inzetten op het verder harmoniseren van werkprocessen en –methodieken om hiermee meer efficiencywinst te kunnen halen uit de ambtelijke fusie.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	4.666	2.791	2.529
Totaal baten	-1.393	-267	-271
Saldo van baten en lasten	3.273	2.524	2.258
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	3.273	2.524	2.258

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bestuurlijke samenwerking; VNG congres	22	N
Pact van West-Friesland	15	V
Bijdrage DeSom	292	V
Bijdrage SED *)	74	N
Kapitaallasten	51	N
Huisvestingslasten	130	V
Overige verschillen	24	N
Totaal baten en lasten	266	V

*) De bijdrage SED is voor 2021 € 10.957.000. Dit is € 291.000 hoger dan 2020. De bijdrage wordt toebedeeld aan de taakvelden. Dus bij alle programma's is het mogelijk dat de bijdrage SED zorgt voor een verschil tussen de begroting 2021 en 2020.

Lasten

Bestuurlijke samenwerking (€ 22.000 nadeel)

In 2021 wordt het VNG congres gehouden in West-Friesland. De bijdrage in de totale lasten bedraagt eenmalig 22000 euro.

Pact van West-Friesland (€ 15.000 voordeel)

Raadsakkoord overheveling begroting 2019 naar 2020. Dit vervalt in 2021. Hierdoor ontstaat een voordeel.

Bijdrage DeSom (€ 292.000 voordeel)

De bijdrage van DeSom is verschoven naar het programma Overhead. Kosten voor ICT moeten worden verantwoord onder Overhead.

Bijdrage SED (€ 74.000 nadeel)

De bijdrage SED op dit programma is gestegen.

Kapitaallasten (€ 51.000 nadeel)

Dit betreft een verschuiving van de kapitaallasten.

Huisvestingslasten (€ 130.000 voordeel)

De huisvestingslasten zijn verschoven naar het programma Overhead, dit is gedaan op basis van regelgeving.

Veiligheid

Inleiding

Een samenleving waar iedereen zich veilig en prettig voelt is een verantwoordelijkheid van iedereen in Stede Broec. We streven een samenleving na waar mensen een eigen verantwoordelijkheid hebben en elkaar blijven aanspreken op ongemakken in de openbare ruimte, ook richting de gemeente. Op het moment dat inwoners hierbij vastlopen kunnen toezichthouders en buurtbemiddeling mogelijk ondersteuning bieden. Waar nodig treden onze toezichthouders handhavend op.

Ondermijning is een ander thema wat aandacht krijgt, waarbij wij ons richten op bewustwording, woon- en adresfraude en illegale bewoning. Daarnaast trekken we samen met andere partners op tegen criminele activiteiten.

Ontwikkelingen

Ondermijning

Bij de gemeenten in de regio ligt de focus op de aanpak van ondermijnende (georganiseerde) criminaliteit, zo ook in Stede Broec. De verschijningsvormen van criminele (illegale) activiteiten zijn divers en criminelen laten zich niet tegen houden door gemeentegrenzen. Daarom kan alleen met een integrale en regionale aanpak ondermijning worden teruggedrongen en zijn niet alleen inspanningen nodig van de politie en het openbaar ministerie, maar ook vanuit de gemeenten. Bij een effectieve aanpak past een georganiseerde overheid. Gemeenten hebben mogelijkheden om barrières op te werpen, waarmee kan worden voorkomen dat criminele organisaties of personen misbruik maken van legale structuren of zich weten te vestigen. Specifiek richt Stede Broec zich op de bewustwording bij ondermijning (bij burgers, ondernemers en in eigen huis), woon- en adresfraude en integrale controles bedrijventerreinen. Dit vraagt om een integrale multidisciplinaire aanpak. Dit wordt op SED niveau samen opgepakt, integraal met andere afdelingen en (driehoeks)partners.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Samen veilig leven

Samen veilig en prettig leven doen we samen. Eigen verantwoordelijkheid hoort daarbij. We mogen elkaar aanspreken op ongemakken in de buitenruimte, juist ook richting de gemeente. Maar ook elkaar aanspreken op gedrag. Is er hulp nodig om weer samen het gesprek aan te gaan? Dan is er buurtbemiddeling. Daarnaast houden we elkaar weer steeds beter in de gaten en op de been. Meer aandacht en zorg is er voor burgers met sociaal psychische problemen. De Wet verplichte GGZ (Wvvgz) geeft ons de mogelijkheid om bij excessen onderzoek te doen, wat helpt ons netwerk rond deze aanpak sluitend te maken en de samenwerking met onze partners aan te halen.

Veiligheidsgevoelens worden beïnvloed door verschillende factoren. Inwoners betrekken bij hun veiligheid helpt hen zelf regie te nemen en helpt ons het doel na te streven dat we samen veilig en prettig met elkaar leven. Om dat te bereiken, ligt in 2021 het accent op:

- **Zorg & Veiligheid:** uitvoering Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WVGZ), directe en persoonsgerichte aanpak sociale overlast (PGA).
- **Aanpak woonoverlast:** buurtbemiddeling (waar nodig) en implementatie Wet woonoverlast.
- **High Impact Crime (HIC):** burgers preventief informeren.
- **Veilig Leven:** burgers actief betrekken bij hun eigen veiligheid en toezicht buitenruimte.
- **Handhaving:** in de buitenruimte en controle van de vergunningen voor evenementen en drank- en horeca.

Een veilige en prettige samenleving maken we samen in Stede Broec

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Aanpak woonoverlast.	Structurele afname woonoverlast.	Inzet buurtbemiddeling.
		Implementatie Wet woonoverlast (asowet).
		Inzetten toezichthouders en Boa's.
De kwetsbaarheid en gevoel van onveiligheid verminderen.	Vergroten eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot veiligheid.	Uitvoering project In Control of Alcohol & Drugs
		Voorlichting inbraakpreventie
	Veilig leven in Stede Broec	Inzetten toezichthouders en BOA's.
		Inzetten cameratoezicht
	Afname aantal incidenten in de buitenruimte.	Inzetten van toezichthouders en Boa's.
	Verminderen van kwetsbaarheid en onveilige (woon)situaties door inzet preventieve maatregelen.	Voorlichting inbraakpreventie
Handhaving in de horeca en bij evenementen.	Bewustwording aanvrager en naleving evenementenvergunning.	Actieve voor-en naschouw bij evenementen, waar nodig gevolgd door handhaving.
	Veilig uitgaan in onze horeca.	Controleren vergunningen en aanschrijven waar nodig.

Persoonsgerichte aanpak (PGA)	Afname aantal meldingen overlast. (jeugd)	Persoonsgerichte aanpak (PGA) via het Veiligheidshuis
	Integrale aanpak van overlast (jeugd), gericht op de netwerken, de locaties en het individu.	Samenwerking met ketenpartners en onze toezichthouders, gericht op informatiedeling, analyse en planvorming.
	Netwerken jeugd en overlastgevers in beeld.	Uitvoeren Individuele Casusoverleggen (ICO's) in het Veiligheidshuis.
	Verbeteren afspraken vroeg signalering.	Samenwerking met ketenpartners en onze toezichthouders.
Aanpak High Impact Crime (HIC)	Afname aantal woninginbraken.	Voorlichting geven over inbraakpreventie.
		Informereren omwonenden na woninginbraak.
Integrale benadering zorg en veiligheidsproblematiek	Versterken van de samenwerking in de keten Zorg & Veiligheid	Uitvoering Wvvgz.
		Regionale afstemming via de commissie Zorg & Veiligheid.

Bestuurlijke aanpak

Aanpak ondermijnende activiteiten

De aanpak van ondermijning is een belangrijk thema waar de inzet van gemeenten cruciaal is. De verschijningsvormen van criminele (illegale) activiteiten zijn divers en criminelen laten zich niet tegen houden door gemeentegrenzen. Daarom kan alleen met een integrale en regionale aanpak ondermijning worden teruggedrongen. Dit vraagt om inspanningen van gemeenten, politie het openbaar ministerie en waar nodig andere relevante partners.

Het accent ligt in 2021 op:

- De aanpak van woon- en adresfraude
- Integrale controles op de bedrijventerreinen
- Bewustwording binnen de gemeente, de gemeenschap en ondernemers
- Versterken informatiepositie

Een veilig Stede Broec

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Aanpak ondermijnende activiteiten.	Aanpak woon- en adresfraude.	In samenspraak met ketenpartners uitvoeren van controles huisvesting arbeidsmigranten.
		Uitvoering Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
	Tegengaan criminele ondermijning.	Versterken bewustzijn ondermijning
		Uitvoering hennepconvenant.
		Integrale controles bedrijventerreinen in combinatie met Keurmerk Veilig Ondernemen.
		Versterken informatiepositie samen met ketenpartners.
	Door de samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven zal ondernemen minder invloed van ondermijning ondervinden.	Onderzoeken uitbreidingsmogelijkheden KVO certificering bedrijventerreinen.

Indicatoren

Samen veilig wonen

Effectindicator				Bron	Invloed raad
	2016	2017	2018		
HIC: Diefstal / inbraak woning	34	38	24	Driehoek	laag
HIC: Aantal overvallen	-	1	1	Driehoek	laag
HIC: Bedreiging	3	1	1	Driehoek	laag
HIC: Mishandeling	4	2	2	Driehoek	laag
Overlast jeugd	114	134	95	Driehoek	laag

Verplichte indicatoren

Veiligheid				
Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020	Meest recent
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	2018: 54	2019: 105
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018: 0,7	2018: 0,7
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018: 3,2	2019: 3,7
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018: 1,2	2018: 1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018: 3,5	2019: 5,2

Met wie werken wij samen?

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wil leed en schade bij incidenten voorkomen en beperken. De brandweer realiseert zich dat de grote investering die de incidentbestrijding vergt, eindig is. Het streven is om branden en ongevallen te voorkomen. Daarom wil de brandweer aan de voorkant komen van brand en ongevallen en inzetten op het voorkomen

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2021 zal de commissie Zorg en Veiligheid een aantal thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid begeleiden, zoals momenteel Zorgcoördinatie mensenhandel, Mensen met verward gedrag, Geweld hoort nergens thuis, Jeugd, alcohol en drugs en de invoering van de Wet Verplichte GGZ.

Daarnaast willen wij weer in 3 gemeenten een op maat gemaakte aanpak voor val- en brandpreventie implementeren in het kader van Veilig Leven. In iedere gemeente ziet de populatie er anders uit, zijn andere instanties actief en zijn er andere voorzieningen. We kijken daarom samen met de gemeenten en lokale partners waar de behoeften liggen en hoe wij kunnen ondersteunen om de inwoners van de gemeenten veilig te laten leven.

Verder zal in het kader van brandweer 360 in 2021 gewerkt worden aan een nieuwe denkwijze over de doelen en taken van de brandweer, waarin voorkomen centraal staat en brandweezorg gezien wordt als meer dan voertuigen en opkomsttijden. Daarnaast hebben we in het brandweezorgplan vastgesteld hoe we voor de hele regio risicogericht brandweezorg gaan verlenen.

In 2022 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Voor het onderdeel risicobeheersing van onze brandweer betekent de invoering van de Omgevingswet een nieuwe, andere manier van werken. De eventuele financiële consequenties moeten we in beeld brengen en voorleggen aan het bestuur. Een belangrijk onderdeel daarbij is het goed aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), het digitale loket dat de uitvoering van de Omgevingswet ondersteunt.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Noord-Holland Noord speelt in 2021 met vervoersdifferentiatie in op de veranderende zorgvraag en de aanpassingen van de patiëntenstromen o.a. door de vergrijzing en de ontwikkeling dat mensen steeds langer thuis wonen. De zorgvraag neemt toe, maar wordt ook steeds complexer. Patiënten hebben steeds vaker meerdere chronische aandoeningen en wensen oplossingen op maat. Noordwest Ziekenhuisgroep (Den Helder en Alkmaar) alsook het Dijklander Ziekenhuis (Hoorn en Purmerend) spelen met specialisaties hierop in.

Ook worden we in toenemende mate geconfronteerd met nieuwe crisistypen, die veelal impact hebben op meerdere terreinen en organisaties. Klimaatverandering (we worden aan drie kanten omgeven door water), de energietransitie en ontwikkelingen op het gebied van cyber

en de intensivering van het gebruik van de Noordzee zijn voorbeelden van veranderingen die in de toekomst steeds vaker tot incidenten zullen leiden en maatschappij-ontwrichtende gevolgen kunnen hebben. Daarom gaan we de komende jaren ons voorbereiden op deze nieuwe crisistypen. We werken daarnaast aan een flexibele crisisorganisatie die ongeacht het type crisis adequaat kan reageren.

De Veiligheidsregio moet in 2020 alle zeilen bij zetten in de strijd tegen het coronavirus. Het coronavirus heeft voor het boekjaar 2020 en mogelijk ook voor het jaar 2021 een nog niet in te schatten (financiële) impact op de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio zal haar capaciteit en financiële middelen voor 2020 in eerste instantie inzetten op de uitvoering van haar primaire taak voor de brandweer, ambulancezorg, risico- en crisisbeheersing, GHOR, de meldkamer en zorg en veiligheid en de kritische bedrijfsvoeringsprocessen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	1.491	1.677	1.704
Totaal baten	-6	-6	-6
Saldo van baten en lasten	1.484	1.671	1.698
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-11	0	0
Resultaat	1.473	1.671	1.698

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	42	N
In 2020 een incidenteel budget voor ondermijning/toezicht/keurmerk Veilig ondernemen.	60	V
Bijdrage Veiligheidsregio	28	N
Overige verschillen	17	N
	27	N

Lasten

Kapitaallasten (€ 42.000 nadeel)

De kapitaallasten betreffende de brandweerkazerne zijn toegevoegd aan dit programma. Dit is een verschuiving vanaf het programma Overhead.

Incidenteel budget 2020 (€ 60.000 voordeel)

In 2020 is een incidenteel budget vrijgemaakt voor ondermijning en toezicht.

Bijdrage Veiligheidsregio (€ 28.000 nadeel)

Op basis van de begroting 2021 van de Veiligheidsregio is de bijdrage aangepast.

Beheer openbare ruimte

Inleiding

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en bruggen. Deze voorzieningen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van deze voorzieningen is één van de kerntaken van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2016 en 2017 zijn de ambities voor het beheer samen met de gemeenteraad vormgegeven: de openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden. Over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon. Een uitzondering hierop vormt het centrum. Hier is sprake van een plus: goed, mooi en comfortabel beheer. De openbare ruimte wordt daar goed onderhouden: het is er vrijwel geheel schoon en netjes.

Ontwikkelingen

Algemene areaalontwikkelingen

Op 10 juli 2017 is in regionaal verband de intentieovereenkomst 'Overdracht wegen' met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier getekend. De doelstelling daarvan is om gezamenlijk een businesscase op te stellen voor de overdracht van het eigendom en beheer van wegen aan de gemeente. Gemeente Stede Broec heeft hiermee afspraken gemaakt over het proces dat moet leiden tot de totstandkoming van een overeenkomst tussen de gemeente en het hoogheemraadschap. Daarmee wordt op termijn het gebied van de gemeente vergroot.

Door de ontwikkeling van Waterweide neemt het totaal aan te beheren oppervlak aan openbare ruimte in de komende jaren toe. Daarnaast worden de watergangen langs de oostzijde van Waterweide aangesloten op het recreatief vaargebied. Hiervoor wordt een brug nabij het Nassaupark geplaatst.

Overige ontwikkelingen en trends

Als gevolg van de economische ontwikkelingen zijn lonen en kostprijzen van materialen sterk fluctuerend. Tevens geldt daarbij dat er voor technisch personeel krapte op de arbeidsmarkt heerst waardoor vacatures moeilijk vervulbaar zijn. Dit is van invloed op de aanneemsommen van diverse werken en diensten en op beschikbaarheid van bouwmaterialen op de korte termijn. Vanwege het moment van aanbesteding (in de crisisperiode), liggen de prijzen van lopende contracten substantieel lager dan van nieuwe contracten. De komende jaren zullen (nieuwe) grote onderhoudsbestekken op de markt worden gebracht. Gelet op de huidige prijsontwikkelingen mag worden aangenomen dat dit leidt tot hogere kosten. Hiermee is in de begroting beperkt rekening gehouden.

Groen:

Klimaatverandering heeft invloed op het beheer van de openbare ruimte. Grotere hoeveelheden regenwater, langere perioden van droogte en langere groeiseizoenen leiden tot hogere inzet en kosten in het beheer van de openbare ruimte. In 2021 worden de kosten voor het beheer inzichtelijk gemaakt en wordt in de kadernota van 2022 een voorstel gedaan

Een ander fenomeen dat steeds meer zichtbaar wordt, zijn de ziekten en plagen die zich in het openbaar groen manifesteren. Al eerder zijn we geconfronteerd met de essentaksterfte en eikenprocessierups. Ziekten en plagen die een andere inrichting en beheer vergen van het openbaar groen. Meer variatie, minder monoculturen, optimale groeiomstandigheden moeten zorgen dat de impact van ziekten en plagen beperkt blijft om daarmee grootschalige aantastingen en hoge bestrijdingskosten te voorkomen.

Het verhogen van de biodiversiteit is nu ook onlosmakelijk met het openbaar groen van de gemeente verbonden. Het gemeentelijk groen wordt steeds meer gezien als een belangrijk element om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de biodiversiteit. Andere beplantingskeuzes en beheermethoden worden steeds meer toegepast.

In juli 2019 zijn een aantal bezuinigings-ombuigings-voorstellen vastgesteld. Eén van de ombuigingsvoorstellen is het verlagen van het onderhoudsniveau in de parken. Dit zal met name zichtbaar worden in het maaibeleid en het onderhoud van de halfverhardingen. Verruiging, minder uitgemaaide graspaden en meer onkruid op de paden wordt het beeld in de parken.

Ook worden tot en met 2022 geen speeltoestellen vervangen. Dit kan tot gevolg hebben dat speeltoestellen die niet meer aan de gestelde technische en/of veiligheidseisen voldoen, worden weggehaald en niet worden vervangen.

Beschoeiingen:

In juli 2020 zijn een aantal bezuinigings-/ ombuigingsvoorstellen vastgesteld waaronder het voor de komende twee jaar niet vervangen van beschoeiingen. Dit kan tot gevolg hebben dat er achterstand in onderhoud ontstaat.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Gebouwen

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
De gebouwen op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.	Uitvoeren onderhoudswerkzaamheden.	In het kader van de BBV moeten de MeerJarenOnderhoudsprogramma's (MJOP's) elke vier jaar worden herzien/aangepast. In 2019 zijn de MJOP's voor de gebouwen herzien. Mocht blijken dat er extra financiële middelen noodzakelijk zijn, dan zal er een keuze gemaakt moeten worden tussen hetzij middelen vrij maken hetzij het kwaliteitsniveau naar beneden bij te stellen.

Groene woonomgeving

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
duurzame groene inrichting	Algemene beeldkwaliteit 'basis+' en in de noordelijke en zuidelijke groenstrook 'laag'.	Het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan het openbaar groen tezamen met het omvormen van plantvakken waarvan de beplanting vervangen moet worden. Ook worden de bomen in een cyclus van 3 jaar geïnspecteerd. Uit de inspectie volgen de onderhoud- en of vervangingsmaatregelen die het komende jaar worden uitgevoerd. In de parken is het onderhoudsniveau teruggebracht naar laag. De maaifrequentie is verlaagd, de onkruidbestrijding op (half)verhardingen verminderd, en het technisch onderhoud van de beplanting wordt beperkt uitgevoerd.
	Hogere (bio)diversiteit.	Op de locaties waar omvormingen uitgevoerd wordt, wordt meer variatie aangebracht in het groen. Te denken valt aan meer vaste planten en ingezaaide bijen/vlinderstroken. In de parken zal vooralsnog geen extra investeringen worden gedaan om de biodiversiteit te verhogen.

Vergroten biodiversiteit.	Het bevorderen van de biodiversiteit door het stimuleren van de insectenrijkdom.	Naar aanleiding van de ambitie wordt aan de hand van het raadsvoorstel uitvoering gegeven aan de biodiversiteit. Hierbij wordt beperkt invulling gegeven aan het vergroten van de biodiversiteit. Het bevorderen van biodiversiteit wordt bereikt door het omvormen van beplanting en onderhoud aan groenstroken.
---------------------------	--	---

Sociaal- en verkeersveilige openbare ruimte

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Doelmatige inzet gladheidbestrijding.	Effectief risico's van verkeersdeelnemers bij gladheid beperken.	Voor het strooiseizoen van 2020-2021 worden strooiroutes naar aanleiding van de evaluatie aangepast. Daarnaast is beleidsplan gladheidsbestrijding op 26 juni 2020 vastgesteld waarmee invulling wordt gegeven aan de maatregelen die zijn opgenomen in het beleidsplan gladheidsbestrijding zijn opgenomen.
Duurzaam inrichten, beheer en onderhoud openbare verlichting.	Uitvoeren onderhoudswerkzaamheden en duurzaam vervangen van de openbare verlichting.	In 2021 wordt een vervolg gegeven aan het planmatig vervangen van de openbare verlichting om de bedrijfszekerheid van de straatverlichting op termijn te waarborgen. Dit is van belang voor het behoud van de verkeersveiligheid en sociale veiligheid.
Het verbeteren van de doorvaarbaarheid in Stede Broec.	Doorvaarbaarheid van Stede Broec in een Noord-zuidverbinding maakt Stede Broec en de regio aantrekkelijker voor waterrecreatie.	De aanleg van de nieuwbouwwijk Waterweide biedt een unieke kans om ten zuiden van de spoorlijn de doorvaarbaarheid te verbeteren. Het uitgangspunt is om in de raadsperiode 2018-2022 minimaal één verbinding tussen de zuidelijke groenstrook en "de Tocht" te realiseren. De verbinding wordt via het Nassaupark gerealiseerd.
Verbeteren van de verkeersveiligheid en bevorderen van de bereikbaarheid waardoor de leefbaarheid in de gemeente Stede Broec (ook op wijk- en straatniveau) verbetert.	Herijken van het huidig verkeersplan dat aansluit op de verkeersontwikkelingen (waaronder de verkeersgevolgen van de N307 en de ontwikkeling van het elektrische vervoer),het verbeteren van de verkeersveiligheid op wijk- en straatniveau ook meenemen.	In 2020 is gestart met het opstellen van het gemeentelijke verkeersplan. Dit wordt in 2021 afgerond.

Verkeersveilige inrichting openbare ruimte.	Risico's voor verkeersdeelnemers beperken	Bij de provincie wordt voor elk schooljaar in het kader van gedragsbeïnvloeding subsidie aangevraagd voor verkeersprojecten op basis- en middelbare scholen. De projecten die voor de scholen in Stede Broec in aanmerking komen voor subsidie worden aan de scholen aangeboden en de scholen worden gestimuleerd om hieraan deel te nemen.
		Onderzoek aanleg snelfietsroutes tussen Hoorn en Enkhuizen.
		Vergroten aantal publieke laadpalen en vereenvoudigen plaatsing private laadpalen.

Veilige toegankelijke (water)wegen

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Duurzaam inrichten, beheer en onderhoud (water)wegen i.o.m. inwoners.	Uitvoeren onderhoudswerkzaamheden en monitoren op beeldkwaliteit Basis voor de onderdelen Groen, Reinigen en Wegen. Met uitzonderingen van de parken. Voor de parken geldt beeldkwaliteit Laag.	Bruggen: In 2021 wordt verder gegaan met het functioneel en veilig houden van de civiele kunstwerken. Grote vervangingen staan niet op de planning, wel groot onderhoud. In 2021 wordt de fietsbrug tussen het Pad van Amiens en Reffer vervangen.
		Watergangen en beschoeiingen: In 2020 en 2021 wordt, ten gevolge van de algemene bezuinigingsronde, tijdelijk niet verder gegaan met het vervangen van beschoeiingen en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, (zoals eerder opgenomen in het Waterplan 2011-2021).
		Wegen: In 2021 worden onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de wegen. De meest omvangrijke is de Rtonde aan de Florasingel en een gedeelte van de rijbaan vanaf deze rotonde richting Molensingel. Tevens wordt er groot onderhoud gepleegd op de Stuijbergenlaan in 2021. Daarnaast wordt er ook op andere locaties groot onderhoud uitgevoerd aan de wegen.

		Om de kwaliteit voor de wegen voor de komende 4 jaar op peil te houden en achterstallig onderhoud te voorkomen zijn de huidige middelen niet toereikend. Dit vraagt om een structurele verhoging van het onderhoudsbudget van € 35.000 per jaar. In de kadernota is abusievelijk € 120.000 opgenomen waarmee € 85.000 structureel vrijvalt. Er loopt een trillingsonderzoek op de Spoorsingel. Dit trillingsonderzoek moet uitwijzen of trillingen van (zwaar) verkeer schade veroorzaakt aan de woningen aldaar. Afhankelijk van de conclusies uit dit onderzoek leidt dit mogelijk tot herstrating van de Spoorsingel. In de begroting is geen rekening gehouden met een investering voor de herinrichting. De kosten voor de herinrichting bedragen ca. € 130.000. Verkeerskundig meubilair: Jaarlijkse inspecteren en controleren van het areaal verkeers- en straatnaamborden, waarbij een deel gesaneerd wordt en een deel vervangen wordt.
Uitvoering Waterplan.	-	Om de vaarroutes recreatief aantrekkelijker te maken worden op een aantal locaties recreatieve voorzieningen aangelegd. Met het vaststellen van de ombuigingen in de begroting is besloten de extra maaibeurt in het water en het op diepte brengen van de spoorsloten te laten vervallen.

Met wie werken wij samen?

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang

De GR Veiligheidsregio Noord Holland Noord is een samenwerking tussen gemeenten, de regionale brandweer, de GHOR (geneeskundige hulpverlening), de Gemeenschappelijke Meldkamer, Ambulancezorg Noord-Holland Noord en het Veiligheidshuis op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie en hebben als doel te zorgen voor verkleining van de risico's op crises, een betere voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Activiteiten en ontwikkelingen

Periodiek vindt overleg plaats over verkeerskundige onderwerpen.

Gemeenschappelijke regeling - Archeologie West-Friesland

Doelstelling en openbaar belang:

Het borgen van de cultuurhistorische waarden conform wettelijke vereisten.

Activiteiten en ontwikkelingen;

Het uitbrengen van (pre-)adviezen om in geval van de projectvoorbereiding een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is. Tevens daar waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoeren.

Gemeenschappelijke regeling - WerkSaam Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

Beschut werk

Beschut werk is bedoeld voor mensen die arbeidsvermogen hebben, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben dat het niet van een werkgever mag worden verwacht deze mensen in dienst te nemen. Deze mensen hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. WerkSaam biedt iemand die een indicatie beschut werk van het UWV heeft gekregen een dienstverband aan.

Activiteiten en ontwikkelingen;

Voor het groenonderhoud, reinigen en schilderen van de buitenruimte worden medewerkers van WerkSaam ingezet.

Gemeenschappelijke regeling - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord+

Doelstelling en openbaar belang:

De GR Veiligheidsregio Noord Holland Noord is een samenwerking tussen gemeenten, de regionale brandweer, de GHOR (geneeskundige hulpverlening), de Gemeenschappelijke Meldkamer, Ambulancezorg Noord-Holland Noord en het Veiligheidshuis op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie en hebben als doel te zorgen voor verkleining van de risico's op crises, een betere voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Activiteiten en ontwikkelingen;

Het uitbrengen van (pre-)adviezen (zgn. quickscans) om in geval van de projectvoorbereiding een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader milieutechnisch onderzoek nodig is of onderzoek in het kader van de wet natuurbescherming. Tevens daar waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoeren.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	4.066	4.313	4.249
Totaal baten	-169	-61	-62
Saldo van baten en lasten	3.897	4.252	4.187
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-166	-173	-173
Resultaat	3.731	4.079	4.014

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	48	N
Incidenteel 2020	60	V
Onderhoud wegen	35	N
Storting voorziening waterwegen	21	V
SED bijdrage	91	V
Overige verschillen	24	N
	65	V

Lasten

Kapitaallasten (€ 48.000 nadeel)

Door de investeringen in 2020 zijn de kapitaallasten in de begroting 2021 hoger.

Incidenteel 2020 (€ 60.000 voordeel)

Dit betreffen incidentele budgetten voor 2020 en derhalve voor 2021 niet zijn begroot. Het gaat om de volgende budgetten:

- Herstel/verbeteren wandelpaden (€ 25.000)
- Opstellen verkeersplan (€ 35.000).

Onderhoud wegen (€ 35.000 nadeel)

Bij de Kadernota is abusievelijk € 120.000 extra budget bijgeraamd voor 2021 en verder voor het onderhoud van de wegen. In totaal is er wel € 120.000 benodigd, alleen kan het grootste gedeelte gedekt worden uit het al aanwezige onderhoudsbudget. Hierdoor kan er ten opzichte van de Kadernota € 85.000 vrijvallen. Er is dan in vergelijking met 2020 dan geen € 120.000, maar € 35.000 meer budget benodigd.

Storting voorziening waterwegen (€ 21.000 voordeel)

In verband met de overdracht van het stedelijk water kan de storting aan de voorziening waterwegen komen te vervallen.

SED bijdrage (€ 91.000 voordeel)

Zie toelichting bij programma 1.

Economie

Inleiding

We maken het ondernemersklimaat zo aantrekkelijk mogelijk. Algemeen zetten we in op behoud van de werkgelegenheid en bedrijvigheid in de regio en specifiek voor de gemeente. Allereerst gaat het daarbij om vestigingslocaties van bedrijven die aantrekkelijk zijn en blijven en de bedrijven mogelijkheden bieden om zich te blijven ontwikkelen. Regionaal is een aantal ambities benoemd in het Pact van Westfriesland. Speerpunten daarvan zijn onder andere arbeidsmarkt, toerisme, agrarische ontwikkeling en een brede ondersteuning van het MKB. Deze werken we met onze buurgemeenten uit in een uitvoeringsprogramma.

In 2020 heeft de coronacrisis diepe sporen getrokken in de economie. Onze regio ontkomt daar niet aan. Op de korte termijn zijn vooral de horeca en de toeristische sector getroffen. Maar ook de niet-dagelijkse detailhandel en delen van de agrarische sector zijn getroffen. Andere delen van de lokale economie hebben juist geflooreerd in de crisistijd. De crisis gaat naar verwachting van economische prognoses, over in een recessie. Omdat de effecten hiervan op het lokale bedrijfsleven onzeker zijn, monitoren we de effecten hiervan. Daardoor kunnen we sneller inspringen op problemen en knelpunten en beleid mogelijk aanpassen.

Ontwikkelingen

De economie zit weer in een stijgende lijn, maar de tijd van ononderbroken groei is voorbij. De huidige groei moet op een behoedzame en meer duurzame manier gefaciliteerd worden. Dit betekent investeren in kwaliteit boven kwantiteit. Bijvoorbeeld door de mogelijkheden te onderzoeken op herstructurering en verbetering van de kwaliteit van bedrijventerreinen en winkelgebieden. Hierbij zitten verbindingen met thema's als veiligheid, duurzaamheid en energie. Op het thema economie is samenwerking in de regio steeds actueler. De opgaven en ambities hiervoor zijn vastgelegd in het Pact van Westfriesland.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Vitale lokale & regionale economie

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Behoud werkgelegenheid en bedrijvigheid.	Een vitale regio met voldoende werkgelegenheid.	Uitvoering van het jaarplan Ontwikkelbedrijf. Hierbij zijn nieuwe speerpunten o.a. uitvoering van een MKB strategie en het uitvoeren van een 5G-loket. Voortzetten van succesvolle projecten uit de regionaal Economische Agenda binnen het Uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland.
Economische ontwikkelingen	a. Een lokaal economische agenda afgestemd op de Regionaal	a. Een lokaal economische agenda afgestemd op het REA en opgesteld

stimuleren door bedrijven de mogelijkheid te bieden om zich verder te ontwikkelen.	Economisch Agenda (REA) en opgesteld in overleg met de Bedrijvengroep Stede Broec.	In overleg met de Bedrijvengroep Stede Broec.
Het toeristisch aantrekkelijker maken van de regio Westfriesland.	Uitvoering geven aan de recreatief-toeristische projecten die opgenomen zijn in het Regionaal Economisch Agenda (REA) als uitwerking van het Pact van Westfriesland.	Bijdragen in de kosten van de Destination Marketing Organisatie Holland Boven Amsterdam.
In standhouden en verbeteren van een evenwichtige detailhandelstructuur.	Een sterk en vitaal Streekhof wat past binnen de regionale detailhandels structuur.	Voortzetten Keurmerk Veilig ondernemen KVO met aanvullende maatregelen.
Optimaal vestigingsklimaat	Een ondernemersgerichte aanpak waarbij vragen en wensen van ondernemers sneller duidelijk worden.	Er is een actief accountmanagement voor bedrijven. Hierbij werken we samen met o.a. Werksaam en Ontwikkelingsbedrijf. Het KVO voor bedrijventerreinen en Streekhof wordt voortgezet
	Een visie op de economische ontwikkeling in de gemeente.	Een lokaal economische agenda afgestemd op het Pact van Westfriesland en opgesteld in overleg met de Bedrijvengroep Stede Broec.

Indicatoren

Vitale lokale & regionale economie

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Optimaal vestigingsklimaat.	Aantal klachten.	0	0	0	laag
	Aantal bijeenkomsten werkgroep 'Duurzaam Beheer Centrale Zone'.	4	4	4	laag
	Aantal contacten met ondernemersorganisaties.	6	6	6	laag
	Huisvestigingsvragen Stede Broec Centraal coördinatiepunt WF.	4	6	5	laag
	Huisvestigingsvragen totaal Centraal coördinatiepunt WF.	-	20	20	laag
Behoud (lokale) werkgelegenheid en bedrijvigheid.	Aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners 15-74 jaar.	88,8	88,8	88,8	laag
	Aantal banen per 1.000 inwoners. (15-74 jaar)	351	351	351	laag

Het in stand houden en verbeteren van een evenwichtige detailhandelstructuur	Aantal m2 leegstand.	400	400	400	laag
	Aantal winkels leegstand.	5	3	3	laag

	Nulmeting 2019*	2020	2021
Ondernemersklimaat	6,7	6,7	6,7
Vestigingsklimaat	6,6	6,6	6,6
Juiste prioriteiten stellen economisch beleid*	20%	20%	20%
Wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt	5,4	5,4	5,7

Verplichte indicatoren

Economie				
Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020	Meest recent
Functiemenging	%	LISA	2018: 38,8	2019: 38,5
Vestiging van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2018: 106	2019: 108,3

Met wie werken wij samen?

Recreatieschap Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang

Behartigt voor de Westfrieze gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.

Activiteiten en ontwikkelingen

Als reactie op de begroting 2021 van het Recreatieschap zijn er door een aantal deelnemende gemeenten zienswijzen ingediend met het verzoek rekening te houden met de op handen zijnde bezuinigingen. Binnen het bestuur van het Recreatieschap is er geen meerderheid voor het doorvoeren van bezuinigingen. Desondanks wordt er een discussie gestart over de kerntaken van het Recreatieschap. Daaruit volgend zal ook naar de benodigde kosten voor het Recreatieschap gekeken worden.

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang

Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. Het ontwikkelingsbedrijf heeft vier pijlers binnen haar meerjarenprogramma. Dit zijn: Ondersteuning MKB, regionale promotie en acquisitie en

uitvoering van de Destinatie Marketing Organisatie. Tenslotte voert het ontwikkelingsbedrijf projecten uit ter stimulering van de regionale economie.

Activiteiten en ontwikkelingen

Belangrijke speerpunten voor het Ontwikkelingsbedrijf zijn in 2021 vooral de ondersteuning van MKB op het gebied van digitalisering, innovatie en financiering. Ook gaan zij onder andere een regionaal 5g Loket uitvoeren als gesprekspartner van geïnteresseerde providers. De samenwerking met het Ontwikkelingsbedrijf loopt tot en met 2024, maar volgens afspraak voeren we in 2021 een tussenevaluatie uit.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	462	558	525
Totaal baten	-186	-118	-119
Saldo van baten en lasten	276	440	406
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	276	440	406

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Overige verschillen	33	V
Baten:		
Overige verschillen	1	V
	34	V

Samenleving

Inleiding

In de gemeente Stede Broec streven we ernaar dat iedereen meedoet. Het grootste deel van de inwoners redt zichzelf en beschikt over voldoende zelf organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. Waar inwoners dit niet kunnen, biedt de gemeente ondersteuning, die gericht is op zelfredzaamheid en het behoud van regie. Verder spelen we in op initiatieven van inwoners en stimuleren we een actieve deelname en betrokkenheid. Zo wordt de kracht van inwoners van de gemeente Stede Broec gemobiliseerd en delen we onze verantwoordelijkheid als overheid samen met de inwoners en organisaties. De inzet op het meedoen en de regie is juist. Het zorgt ervoor dat de betrokkenheid en verbinding met elkaar wordt vergroot (sociale cohesie). Dit resulteert in een prettig samenleving, waarin iedereen zich thuis voelt. Deze uitgangspunten komen terug in de visie Sociaal Domein die inmiddels is vastgesteld.

Ontwikkelingen

Wijzigingen Wet gemeentelijke schuldhelpverlening

Op het beleidsveld schuldhelpverlening vinden er in 2021 een aantal ontwikkelingen plaats. De belangrijkste ontwikkeling is de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) per 1 januari 2021. In de gewijzigde wet worden twee taken onderscheiden: het bieden van schuldhelp en het aanbieden van een intake bij signalen over betalingsachterstanden (ook wel dus vroegsignalering genoemd). Aan beide taken is een grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens gekoppeld. Vanaf 1 januari 2021 is het mogelijk gegevens van betalingsachterstanden te delen om schulden zo vroeg mogelijk te signaleren.

Het gevolg van deze ontwikkeling (centrale wetgeving) is dat er nieuwe extra werkzaamheden binnen de ambtelijke SED-organisatie gedaan moeten gaan worden. Er zal een raadsvoorstel opgesteld worden om de (financiële) gevolgen in beeld te brengen.

Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Een andere ontwikkeling op het beleidsveld schuldhelpverlening is het wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind. De bedoeling is dat dit per 1 januari 2021 in werking treedt. Gemeenten worden hierdoor in staat gesteld de regierol bij schuldhelpverlening beter te vervullen. Ook draagt dit wetsvoorstel bij aan de samenwerking tussen gemeenten, rechtbanken en beschermingsbewindvoerders.

Door deze beleidsontwikkeling komen er nieuwe extra werkzaamheden bij voor de ambtelijke organisatie SED. De gemeenten worden hiervoor financieel niet gecompenseerd en het gevolg is dat deze taak niet kan worden uitgevoerd binnen de huidige formatie. Indien de gemeente Stede Broec er wel voor kiest om de samenwerking aan te gaan met de rechtbank, zullen er binnen de huidige formatie uren vrijgemaakt moeten worden. Dit zal ten kosten gaan van de huidige invulling van de werkzaamheden. In dit geval kan ook gedacht worden aan een wachtlijst of het anders indelen van de werkzaamheden, bijvoorbeeld de Kredietbank Nederland eerder in het proces van de schuldhelpverlening inzetten. Kanttekening hierbij is wel dat er minder grip is vanuit de gemeente op het schuldhelpverleningsproces en dat we de inwoners minder intensief kunnen begeleiden bij het proces.

Verplichtingen en richtlijnen voor (regionaal) beleidskader

De gemeenten worden verplicht een Regionale Agenda Zorg voor de Jeugd op te stellen, op basis van Perspectief voor de Jeugd en de Gezamenlijke Norm voor Opdrachtgeverschap jeugdhulp van de VNG en de gemeenten, als aanvulling op het lokale beleid.

De gemeenten zijn verplicht om in hun lokale beleidskader op te nemen hoe zij de 5 functies van de lokale teams uitvoeren en borgen en hoe zij voldoen aan de verschillende kwaliteitseisen, van professionals en van het Kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten vanuit het programma Geweld hoort nergens thuis. In 2021 wordt een lokale beleidsnotitie jeugdhulp opgesteld en uitgerold. Deze lokale nota zal een sterke samenhang hebben met het regionale beleidskader, welke in het eerste kwartaal van 2021 die zal worden vastgesteld.

Algemene Maatregel van Bestuur t.a.v. reële tarieven

Het Rijk wil in de Jeugdwet een artikel opnemen op grond waarvan zij in een Algemene Maatregel van Bestuur regels kan stellen t.a.v. reële tarieven die de gemeenten met aanbieders vastleggen. De grondslag voor deze AMvB is onderdeel van het Wetsvoorstel Maatschappelijk Verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015. Het Rijk streeft ernaar om deze AMvB in werking te laten treden per 1 april 2021 zodat er bij de inkoop van de jeugdhulp voor het jaar 2022 rekening mee moet worden gehouden. Deze AMvB geldt voor nieuw te sluiten contracten.

De verwachting is dat dit niet direct financiële gevolgen gaat hebben voor de gemeente Stede Broec. In de vaststelling van de tarieven binnen het resultaat gericht werken, is door de inkoop rekening gehouden met landelijke richtlijnen en is vergeleken welke tarieven andere regio's hanteren.

Een reële inschatting van de financiële gevolgen kan echter pas gemaakt worden, wanneer het voorstel, met de elementen voor een redelijk tarief, is vastgesteld in de tweede kamer (naar verwachting in het tweede half jaar van 2020).

Transformatiefonds

Om de transformatie in de jeugdhulp te ondersteunen en te versnellen, hebben de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Veiligheid en Justitie, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd, gezamenlijk met gemeenten, instellingen en cliëntenvertegenwoordiging een actieprogramma opgezet. Dit actieprogramma is door West Friesland vertaalt naar diverse projecten verdeeld over de regio gemeenten. De projecten worden volledig uit het regionale transformatiefonds jeugdhulp bekostigd.

De gemeente Stede Broec heeft drie projecten gericht op transformatie, mede in het kader van de beheersmaatregelen Sociaal Domein. Het gaat om aanpak multiprobleem gezinnen, preventief en methodisch inzetten bij (v)echtscheidingen en een pilot innovatieve psychiatrie (samenwerking V-GGZ, jeugdbescherming en lokaal team). In 2021 zullen de projecten doorlopen en geëvalueerd worden. Eind 2021 zal er voor elk project een implementatieplan worden opgeleverd voor de overige gemeenten van de regio.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Transformatie Sociaal Domein

In 2015 heeft het Rijk een aantal taken in het sociaal domein gedecentraliseerd naar gemeentelijk niveau. Dit wordt ook wel de transitie genoemd. De decentralisaties gaan over de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), de Participatiewet en de Jeugdwet. Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor deze taken. Het idee achter de decentralisatie is dat deze taken beter en efficiënter uitgevoerd kunnen worden op gemeentelijk niveau, passend bij de vraag van inwoners. De vormgeving van deze opdracht wordt ook wel de transformatie genoemd.

De transformatie opdracht binnen het sociaal domein dwingt ons terug te gaan naar de kern van wat we doen en waarom we dit doen. Hoe kunnen we onze inwoners zo goed mogelijk ondersteunen binnen de mogelijkheden die we hebben als gemeente? In onze missie spreken we van samen leven, regie op ons eigen leven en kansen voor iedereen. Er ligt een grote gezamenlijke opdracht voor de gemeente, inwoners, maatschappelijke partners en zorgaanbieders.

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
We willen de kosten in het Sociaal Domein met betrekking tot de Jeugdwet en Participatiewet stabiliseren en terugdringen	De gemeentelijke taken binnen het Sociaal Domein verdienen de komende bestuursperiode een nadere verfijning. Klantgerichtheid uitvoering en aandacht van preventie zijn hierbij het uitgangspunt, naast focus op de Jeugdwet en de financiële beheersbaarheid.	We voeren het in 2020 vastgestelde pakket van maatregelen uit.
		We zetten meer in op preventie en het versterken van de ondersteuningsstructuur. Hiervoor wordt in 2021 een preventie notitie opgesteld en gaan door met het uitvoeren en ontwikkelen van activiteiten.
Een loket (één website en één route) voor het sociaal domein die leidt naar Stichting Welzijn Stede Broec (SWS).	SWS vervult een spilfunctie in het welzijnswerk van de gemeente Stede Broec. SWS speelt ook een belangrijke rol als het gaat om de uitvoering van de taken binnen het Sociaal Domein.	We passen de subsidie afspraken met SWS aan. Vanaf 1 januari 2021 gaan we vanuit één gezamenlijk loket werken.
Regionale inkoop Westfriesland. In 2020 zijn we overgegaan naar een andere wijze van inkopen als het gaat om jeugd en Wmo van product naar profiel (wat is de vraag) en wat zijn de afgesproken resultaten (resultaat gericht werken) die behaald moeten worden door de zorgaanbieder.	Het indiceren in resultaten voor de Jeugd en de Wmo wordt in 2021 verfijnd en geoptimaliseerd.	De profielen voor de Wmo worden beter omschreven zodat op een adequate manier zorg toegekend kan worden aan de inwoners.
		Via ontwikkeltafels wordt overleg gevoerd met de regio, zorgaanbieders en soms cliënten over de werkwijze, procedures en inhoud van de voorzieningen.

Samen leven

In onze gemeente zijn voldoende voorzieningen en gelegenheden die ontmoeting en onderlinge verbinding stimuleren en versterken. Er is sprake van een levendige gemeente met inwoners die (naar eigen vermogen) meedoen, bijvoorbeeld door actief te participeren in verenigingen. Dit wordt de jeugd al vroeg 'met de paplepel' ingegoten. Een goede integratie van onze inwoners in de wijken is belangrijk en daarbij hoort ook voldoende draagkracht van dezelfde wijken. Sociale betrokkenheid tijdens de jeugd resulteert in sociale betrokkenheid tijdens volwassenheid. Omdat vrijwilligers in de samenleving zo belangrijk zijn worden ze door de gemeente zichtbaar gewaardeerd. Eigen initiatieven van inwoners, die het 'Samen Leven' en ontmoeten versterken, worden omarmd en waar mogelijk ondersteund. Ook waar samenwerking, bijvoorbeeld tussen organisaties, leidt tot een meerwaarde voor inwoners en samenleving, wordt ondersteuning geboden door onze gemeente.

Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die oog hebben voor elkaar en zich op een prettige manier om elkaar bekommeren (bijvoorbeeld nabuurschap, vrijwilligerswerk en mantelzorg).

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
We willen eenzaamheid tegengaan.	In samenwerking met Stichting Welzijn is een strategie uitgewerkt om de eenzaamheid in de gemeente Stede Broec te beperken.	Er is een plan van aanpak "Bestrijding Eenzaamheid Stede Broec" opgesteld in samenwerking met Stichting Welzijn Stede Broec. Het doel is eenzaamheid te signaleren en doorbreken. We gaan in gezamenlijkheid door met het uitvoeren en ontwikkelen van activiteiten.

Regie op ons eigen leven

In onze gemeente maken inwoners tijdig afgewogen keuzes om zoveel mogelijk voorbereid te zijn op de toekomst en de regie op het eigen leven te kunnen behouden. En waar ondersteuning nodig is bij het maken van die keuzes, wordt deze geboden door de gemeente. De ondersteuning is zoveel mogelijk gericht op het bieden van (preventieve) tijdelijke hulp en handvatten, zodat er geen leunrelatie ontstaat en problemen waar mogelijk worden voorkomen. Het hebben van regie kan alleen als een persoon veerkrachtig, weerbaar en creatief is en ook zicht heeft op perspectief.

Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die zelfstandig zijn en verantwoordelijkheid nemen. Alleen waar nodig wordt aanspraak gemaakt op individuele voorzieningen. Uitgangspunt is dat ook bij een ondersteuningsbehoefte de regie zoveel mogelijk bij de inwoner of zijn/haar directe omgeving zelf blijft.

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
We willen een gezonde levensstijl stimuleren.	In het vastgestelde gezondheidsbeleid staan twee doelen. Allereerst wordt gezondheid meegenomen in de omgevingsvisie. Daarnaast wordt er een plan vast aanpak opgesteld op psychische problemen onder jongeren te verminderen en het welbevinden onder jongeren te vergroten.	Er wordt een omgevingsvisie vastgesteld waar gezondheid in wordt meegenomen.
		Er wordt een plan van aanpak vastgesteld om psychische problemen onder jongeren te verminderen.
Iedere inwoner van de gemeente moet toegang hebben tot werk, voorzieningen en (ondersteunende) regelingen op het gebied van zorg, ondersteuning en inkomen. Speciale aandacht zal uitgaan naar het bestrijden van eenzaamheid en lokaal gezondheidsbeleid.	Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het zelfstandig functioneren en bij de maatschappelijke participatie voorzien van een adequate maatwerkvoorziening.	Er wordt een Wmo beleidsplan vastgesteld.
We willen bereiken dat een financieel probleem blijvend wordt opgelost. We willen niet dat er bij inwoners (nieuwe) schulden ontstaan of dat deze groter worden.	Ondersteunen van inwoners die het (financieel) niet op eigen kracht redden door middel van voorzieningen.	We voeren de gewijzigde gemeentelijke schuldhelpverlening uit en zetten in op vroeg signalering. Na de ontvangst van een melding zoeken we actief contact met deze inwoners om te kijken naar betalingsachterstanden en de mogelijkheid om hulp op maat te geven.
	Mensen met zorgen over geld kunnen laagdrempelig ondersteuning zoeken.	We hebben een inlooppreekuur waar mensen terecht kunnen met vragen over geld. We geven voorlichting via de media en aan scholen/maatschappelijke organisatie in het kader van preventie. We helpen inwoners met het voorkomen van geldproblemen.

Kansen voor iedereen

Onze inwoners kunnen, op alle fronten, meedoen aan de samenleving: financieel, sociaal, emotioneel, fysiek, mentaal, sportief, cultureel, etc. De focus ligt daarbij altijd op iemands sterke kanten en niet de zwakke. Kwaliteiten, talenten en interesses worden benut en ontwikkeld. De sterke kanten worden zo benadrukt en gewaardeerd en waar nodig of gewenst wordt men geholpen om de minder sterke kanten te verbeteren. Op die manier is opgroeien, wonen en leven in de gemeente veilig, kansrijk, gezond en vitaal voor iedereen, omdat er sprake is van een positieve denkwijze over 'het zelf en de ander'. Daarnaast streven we ernaar dat iedereen een gepaste en zinvolle dag invulling heeft.

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
De gemeente stimuleert de scholing en integratie van statushouders.	Tijdig voorbereiden op de nieuwe regierol op inburgering voor gemeentes met de invoering van de nieuwe inburgeringswet (1 juli 2021).	Verordening en beleidsregels voor de nieuwe inburgeringswet worden vastgesteld. De programmaonderdelen van de nieuwe inburgeringswet worden (regionaal) aanbesteed.
Er wordt uitvoering gegeven aan de nota Cultuurbeleid.	Er is een doorontwikkeling van beleid nodig, zowel qua aanbod van cultuur (infrastructuur), alsook afname (cultuureducatie en – participatie). Meer afstemming, samenwerking en integraal werken tussen cultuureducatie en muziekonderwijs.	Door het meer integraal samenwerken en uitvoeren op het gebied van cultuureducatie en –participatie, inclusief het onderdeel muziekonderwijs, krijgen alle kinderen de kans hun talenten te ontdekken en te ontplooiën. De Westfriese bibliotheken zal een groot deel van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit uit gaan voeren tegelijk met de coördinatie van het muziekonderwijs.
	Evalueren en voortgang bewaken gemaakte afspraken met betrekking tot het theater gedeelte Postkantoor in relatie tot de verstrekte (investering) subsidie.	Door de Corona-crisis is er geen goed beeld over 2020 en wordt dit verder geëvalueerd in 2021. De eerste resultaten in 2019 waren positief.
Opstellen van een Integraal Onderwijs huisvestingsplan.	De gemeente heeft voldoende adequate onderwijsvoorzieningen waarin ruimte is voor met de maatschappelijke partners en kindvoorzieningen.	Er wordt een Integraal huisvestingsplan voor het voortgezet onderwijs opgesteld.
		Samen met de schoolbesturen bereiden we de eerste termijn voor uit het Integraal Huisvestingsplan basisonderwijs.
		We zetten ons in om concrete afspraken te maken over medegebruik en verhuur in relatie tot het Integraal Huisvestingsplan basisonderwijs.
We zetten meer in op preventie en het versterken van de ondersteuningsstructuur in het onderwijs en de kinderopvang	Om onderwijsachterstanden te voorkomen werken we voortdurend samen met het onderwijs en de kinderopvang aan een doorgaande ontwikkelingslijn en onderwijsachterstandenbeleid	In 2020 is middels een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente, Stichting Welzijn, basisscholen en peuteropvang afspraken gemaakt over het voorkomen en terugdringen van onderwijsachterstanden in de leeftijd van 2 – 6 jaar. Hierbij staan een goede samenwerking en overdracht tussen de peuteropvang en basisscholen centraal. In 2021 wordt gewerkt aan de uitvoering van de afspraken en wordt de huidige notitie VVE beleid herschreven.

We stimuleren en ondersteunen vernieuwende aanpakken voor jongeren die (dreigen) uit (te) vallen uit het reguliere schoolsysteem.	We zetten in op ondersteuningsmaatregelen om jongeren "binnenboord" te houden van het regulier onderwijs om hun passend onderwijs Thuis nabij te bieden.	We werken het projectplan uit om een voorziening in het kader van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) in Oostelijk Westfriesland te realiseren.
		In samenwerking met het samenwerkingsverband en schoolbesturen ontwikkelen we een onderwijszorg arrangement in Oostelijk Westfriesland om het aantal kinderen terug te dringen die gebruik maken van een voorziening voor dagbesteding of gedeeltelijk thuis zitten.
We willen laaggeletterdheid aanpakken.	We willen bereiken dat laaggeletterdheid herkend en gesignaleerd wordt door de instanties die met inwoners te maken hebben.	We gaan trainingen en workshops geven om instanties, die onze inwoners ontmoeten in staat te stellen om laaggeletterdheid te herkennen en door te verwijzen.
	We willen bereiken dat inwoners met laaggeletterdheid durven te erkennen dat ze laaggeletterd zijn en dat ze hulp willen.	We gaan voorlichting geven samen met het Taalhuis, bibliotheken en de taalambassadeurs bij bedrijven om het onderwerp laaggeletterdheid bespreekbaar te maken en onder de aandacht te brengen.
	Wij willen basisvaardigheden (taal,- rekenen,- of digitale vaardigheden) van onze inwoners bevorderen.	Via scholen, maatschappelijke organisaties en bedrijven willen we het lokale aanbod van de basisvaardigheden duidelijk communiceren en peilen waar nog behoefte aan is.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Samenleving				
Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020	Meest recent
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	2018: 428,6	2019: 351,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2015: 0,98	2018: 1
% Kinderen in armoede	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2015: 4,31	2018: 4
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2018: 67,6	2019: 69,3
% Jeugdwerkloosheid	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2015: 0,54	2018: 2
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	2e halfjaar 2018: 19,8	2019: 190,9
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	CBS	1e halfjaar 2018: 36,3	2018: 363,3
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2e halfjaar 2018: 11,2	2019: 12,9
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2e halfjaar 2018: 1,3	2019: 1,5
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2e halfjaar 2018: 0,3	2019: 0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2e halfjaar 2018: 27	2019: 470
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2017: 0,87	2017: 0,9
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2017: 18,35	2018: 16
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2016-2017: 2,2	2018: 1,9%
Niet sporters	%	RIVM	2016: 48,6	2016: 48,6

Met wie werken wij samen?

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Doelstelling en openbaar belang

De basistaken (uniformdeel) van GGD Hollands Noorden zijn: Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), uitvoering van infectieziektebestrijding en uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit.

Naast de basistaken voert de GGD levert de GGD ook aanvullende producten (maatwerkdeel). Deze aanvullende producten vallen niet onder de Gemeenschappelijke regeling. Vanuit het maatwerkdeel wordt ingezet op activiteiten die aanvullend zijn op de werkzaamheden vanuit de GR GGD. Dit zijn onder andere de extra begeleiding contacten en opvoedspreekuren. Indien nodig kan er worden opgeschaald naar Video Home Training, Stevig Ouderschap en VoorZorg.

Activiteiten en ontwikkelingen

De activiteiten en ontwikkelingen zijn per 2021 ingedeeld naar vier focuslijnen:

Gezond opgroeien;
Gezond ouder worden;
Meedoen naar vermogen;
Gezonde leefomgeving.

Gezond opgroeien

De speerpunten op het gebied van gezond opgroeien zijn:

Kinderen een kansrijke start bieden door te investeren in de periode rondom de geboorte en de eerste 1.000 levensdagen;
Versterken van de samenwerking in het sociale domein voor jeugd; jeugdgezondheidszorg, onderwijs en jeugdzorg;
Versterken van de ketenzorg rond het thema Veilig Thuis;
Aansluiten op de thema's van de nota volksgezondheid en de landelijke Preventieagenda Jeugdgezondheidszorg (JGZ): ouderschap, hechting, weerbaarheid en gezonde leefstijl.

2. Gezond ouder worden

Het speerpunten op het gebied van gezond ouder worden is het ondersteuning van gemeenten bij het toekomstbestendig maken van seniorenbeleid, met aandacht voor:
versterken van de participatie van ouderen in lokale netwerken rond preventief ouderenbeleid;
versterken van de samenhang in verschillende initiatieven en domeinen (wonen, zorg en voorzieningen) rond ouderenbeleid.

3. Meedoen naar vermogen

De speerpunten op het gebied van Meedoen naar vermogen zijn:

Realiseren van een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag en optimale implementatie van de Wet Verplichte GGZ (Wvvggz).
Uitvoeren van het project Supranet Community/113 online, gericht op suïcidepreventie.
Preventie van psychische kwetsbaarheid en versterken van weerbaarheid en levenslust.

4. Gezonde leefomgeving

De speerpunten op het gebied van Gezonde leefomgeving zijn:

Versterken van de kennis over een gezonde leefomgeving.

Gemeentelijk gezondheidsbeleid, het sociaal domein en ruimtelijke ordening versterken elkaar.

Samenwerken in integrale benadering van ruimtelijke vraagstukken.

Bouwen van een netwerk van partners rond omgevingsvraagstukken.

WerkSaam

Doelstelling en openbaar belang

WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriesse gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk, het liefst bij een gewone werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Lukt het (nog) niet om te werken dan zorgt WerkSaam Westfriesland voor een uitkering als dat nodig is.

Activiteiten en ontwikkelingen

Medio 2018 is het beleidsplan 2018-2021 van Werksaam Westfriesland vastgesteld. Met input van alle stakeholders en met zienswijzen van de gemeenteraden is bepaald wat de doelen zijn. Er wordt in 2021 verder uitvoering gegeven aan het beleidsplan. Specifiek betreft het de uitvoering van de volgende activiteiten:

Een evaluatie van de leerwerkbedrijven;

Een evaluatie van het businessmodel interne re-integratie activiteiten;

De doorontwikkeling van data gestuurd werken. WerkSaam werkt met de Vrije Universiteit aan een arbeidsmarkt datalab voor de regio.

In 2021 worden de voorbereidingen getroffen voor een nieuw beleidsplan WerkSaam. De gemeenteraad zal worden gevraagd om een zienswijze te geven op het concept beleidsplan.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	31.539	31.930	31.870
Totaal baten	-6.398	-6.390	-6.437
Saldo van baten en lasten	25.141	25.540	25.432
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-802	-308	-297
Resultaat	24.339	25.232	25.135

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Incidenteel 2020	45	V
SED Bijdrage	5	V
Jeugd en Wmo	396	V
Inkomensregelingen	264	N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	24	N
Sportaccommodaties	94	N
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	40	V
Overige verschillen	34	N
Baten:		
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	11	V
Inkomensregelingen	16	V
	97	V

Lasten

Incidenteel 2020 (€ 45.000 voordeel)

In de begroting 2020 zijn verschillende incidentele posten opgenomen. Voor 2021 zijn deze bedragen niet meer opgenomen in de begroting.

Het betreft:

- Onderzoek levensduur De Kloet (€ 20.000)
- Voorbereiding nieuwe wet inburgering (€ 25.000)

Jeugd en Wmo (€ 396.000 voordeel)

Bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten om het tekort binnen het Sociaal Domein met € 0,5 miljoen per jaar af te laten nemen. Na 3 jaar neemt het tekort dus af met 1,5 miljoen. In maart 2020 is de raad geïnformeerd over de mogelijkheden om het tekort binnen het Sociaal Domein terug te dringen. Daaronder ook een bezuiniging voor 18-specialistische jeugdhulp.

Inkomensregelingen (€ 264.000 nadeel)

De verlaging van de uitgaven voor algemene uitkeringen is vanaf 2019 ingezet. Voor 2021 is begroot op basis van de prognose 2020. Hierin zijn de ontwikkelingen als gevolg van Corona niet meegenomen. Bij het opstellen van de begroting is niet bekend welk Corona dit zal hebben op deze uitgaven.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (€ 24.000 nadeel)

In 2020 is niet begroot op Afschrijvingen.

Sportaccommodaties (€ 94.000 nadeel)

In 2021 wordt de storting voorziening Sportgebouwen opgehoogd.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 40.000 voordeel)

De subsidies Onderwijs Algemeen en Uitvoering Peuterspeelzaalwerk zijn bij indexatie gestegen.

Baten

Het voordeel op de baten is te herleiden naar de indexatie van de inkomsten op diverse taakvelden.

Hierbij zitten de hoogste bedragen in de indexatie van:

- AOB-gelden (€ 11.000 voordeel)
- Bijdrage Participatiewet (€ 16.000 voordeel)

Milieu

Inleiding

Dit programma omvat de aandachtsgebieden:

- Afval
- Circulaire economie
- Klimaat en Duurzaamheid
- Klimaatadaptatie
- Milieubeheer
- Riolering
- Begraafplaatsen

Ontwikkelingen

Afval

De notitie met de ontwikkelrichting, doelen en uitgangspunten voor het afvalbeleid is vastgesteld in 2019. Hierin is aangegeven te gaan voor optimalisatie van het huidige afvalstelsel. Het document dient als kader voor het nieuwe afvalbeleidsplan.

De betalingen vanuit het afvalfonds met betrekking tot de stroom Plastic, Blik en Drankkartonnen (PBD) worden per 2020 uitbetaald op basis van de door de eigen inwoners aangeleverde hoeveelheden. Hierop zit een kwaliteitscheck, waardoor de gemeente zich meer moet gaan richten op de kwaliteit van de afvalstroom.

In de afgelopen jaren is de afvalmarkt sterk in beweging geweest. Zo zijn onder meer de opbrengsten uit het oud papier gedaald (dit gaat niet ten koste van de inzamelende partijen) en is recentelijk de afvalverbrandingsbelasting verhoogd. Ook hebben de corona maatregelen effect op de afvalketen. Doordat mensen meer vanuit huis werken is vanaf het tweede kwartaal 2020 (start effectieve corona maatregelen) de hoeveelheid huishoudelijk restafval gestegen. De volledige effecten zijn nog niet te overzien, maar verwacht wordt dat deze ontwikkelingen invloed gaan hebben op de gemeentelijke begroting en heffingen.

Naar verwachting is het Toekomstonderzoek van de gemeenschappelijke regeling CAW met de zeven CAW-gemeenten afgerond en beschikken gemeenten eigenstandig over de aandelen in HVC. Het CAW zet zich in voor afstemming in het aandeelhouderschap, het afvalbeleid en het beheer van de voormalige stortplaats te Westwoud.

Circulaire economie

Circulaire economie wordt in het aankomend jaar verder uitgewerkt. De gemeente zet in op onderbouwd beleid, waarbij de kosten en milieuvoordelen expliciet in kaart zijn gebracht. Ingezet wordt op inkoop (onder andere gebruik maken van milieukostenindicatoren), deeleconomie (bijvoorbeeld deelauto's of een gereedschapsbibliotheek) en kennisprojecten.

Klimaat en duurzaamheid

Een flink aantal activiteiten voor het verduurzamen van de samenleving hebben vertraging opgelopen vanwege de Coronacrisis. Een deel van de eerder opgenomen activiteiten komen terug in deze begroting.

Het verduurzamen van de bedrijventerreinen is vertraagd door de Coronacrisis. Gezamenlijk met de bedrijven is verder gewerkt aan de planvorming waardoor uitvoering wel verwacht wordt in dit planjaar. Daarnaast is de aanpak meerjarig en zal de komende jaren het gesprek met de bedrijven gevoerd blijven worden om naar invulling van verdere verduurzaming en tot aardgas-vrij te komen.

Voor de Regionale Energie Strategie (RES) wordt het eerste plan RES 1.0 gepresenteerd en voorgelegd aan de raad voor besluitvorming. Voor het opleveren van de RES is landelijk de planning aangepast.

Met het opstellen van de transitievisie warmte (TVW) is een start gemaakt in 2020. Het vorm geven aan de participatie is een belangrijke stap bij het opstellen. De uitdaging is om zoveel mogelijk inwoners te betrekken in dit proces. Uit vergelijkbare trajecten bij andere gemeentes blijkt dat het in deze fase van de planvorming lastig om grotere groepen inwoners betrokken te krijgen bij de totstandkoming van de TVW. De betrokkenheid wordt bij het maken van plannen op wijkniveau veel groter. In de TVW staat aangegeven wanneer het een logisch moment is om een wijk van het aardgas te halen. Op basis van deze planning wordt een start gemaakt met een wijkuitvoeringsplan(nen). In 2021 wordt de TVW afgerond en voorgelegd aan de raad ter besluitvorming.

De in het CUP opgenomen pilot gas-loos is bij nader inzien te vroeg in de planning opgenomen. Er is tot op heden geen geschikte wijk of buurt in beeld om deze pilot te starten en het is belangrijk gebleken om eerst de TVW vast te stellen alvorens met de uitvoering in 1 specifieke wijk of buurt te starten. Uit landelijke opinie en pilots komt ook naar voren dat het aardgas vrij maken niet als een op zichzelf staande opgave maar het best geïntegreerd met de overige opgaves in het plangebied opgepakt kan worden. In 2021 wordt een pilot gestart om het gesprek hierover in een wijk te houden. Het aardgas-vrij maken van de woningen is hier dan wel belangrijk gespreksonderwerp. Doel is om te komen tot een wijkplan.

We breiden de communicatie over de ambitie om in 2050 tot een aardgas-vrije gemeente te komen verder uit. Hiermee wordt de bewustwording en naar verwachting ook de participatie verbeterd. Initiatieven van bewoners en bewonersgroepen op het gebied van duurzaamheid worden aangemoedigd en ondersteund. Het gesprek met bewoners en bedrijven wordt opgezocht om mogelijkheden voor verduurzaming te initiëren en uit te voeren

De rijksoverheid is ook op verschillende thema's wet en regelgeving aan het maken om de uitvoering van de energietransitie mogelijk te maken en verduurzaming te stimuleren. Deze wet- en regelgeving is richtinggevend en daarmee soms bepalend wat er straks kan en niet kan. Zie bijvoorbeeld de "Wet Collectieve Warmtevoorziening" (<https://vng.nl/wetsvoorstellen/internetconsultatie-wet-collectieve-warmtevoorziening>).

Klimaatadaptatie

In de Kadernota hebben we u al meegedeeld dat er vertraging ontstaan is ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Dit als gevolg van de Corona maatregelen die ons gedwongen hebben het proces rond klimaatadaptatie anders te organiseren dan gepland. De planning is nu om in 2021 eerder genoemd beleid en uitvoeringsprogramma gereed te hebben. Zodra het uitvoeringsprogramma gereed is leggen we u deze voor. De financiering loopt via de voorziening riolering.

Milieubeheer

Met de komst van de Omgevingswet (verwacht in 2022) zullen de gemeente ook een aantal extra taken naar zich toegeschoven krijgen op het gebied van bodem en ondergrond. Daar waar nu de provincie bevoegd gezag is voor de (chemische) bodemkwaliteit en beleid, wordt dit straks de gemeente. Om deze taken op een goede en transparante wijze over te dragen aan de gemeente initieert de provincie het project 'warme overdracht bodemtaken' waarin ook de omgevingsdienst participeert. De omgevingsdienst voert nu deze taken uit voor de provincie. Op moment van schrijven is er nog geen duidelijkheid over de financiële middelen die het rijk via het gemeentefonds beschikbaar zal stellen voor de overdracht van deze bodemtaken.

Bij de start van de omgevingsdienst in 2014 is in het bedrijfsplan opgenomen dat binnen 5 jaar na oprichting de omgevingsdienst met een voorstel moest komen over de toepassing van outputgerichte financiering. Eind 2019 is door het algemeen bestuur (AB OD NHN) een plan van aanpak vastgesteld om te komen tot een nieuw financieringsmodel. In 2020 wordt de structuur daarvoor opgezet, waarna de jaren 2021 en 2022 worden gebruikt als testfase en oplevering van een eindrapport. Op basis hiervan zal eind 2022 een definitief besluit kunnen worden genomen en zal naar verwachting per 1 januari 2023 het nieuw gekozen model volledig worden geïmplementeerd.

Nadat het asbestdakenverbod werd verworpen door de Eerste Kamer heeft de huidige minister Van Veldhoven gezocht naar een alternatief om de sanering van asbestdaken te versnellen. Dit heeft op 2 maart 2020 geresulteerd in de ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst welke concrete activiteiten beschrijft over de thema's: bewustwording en communicatie, het asbestfonds, ontzorgen van gemeenten, koppelkansen, monitoring en veilige vereenvoudiging. De mogelijkheden die deze overeenkomst voor de gemeente biedt wordt regionaal en samen met de omgevingsdienst opgepakt.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Goed en duurzaam leefklimaat en verantwoorde afvoer van afvalwater

Wij dragen bij aan een duurzame samenleving, bereiken onze klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen en bevorderen een goed woon-, werk- en leefmilieu. Daarbij zorgen wij voor een juiste afweging tussen kosten, service en milieurendement.

Afval en Circulaire economie

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Optimale afvalinzameling	Een juiste afweging van kosten, service en milieurendement	Opstellen nieuwe afvalbeleidsplan (CUP, bijgesteld planjaar)
Duurzame economie van grondstoffen.	Bijdrage leveren aan optimaal gebruik van grondstoffen en hulpbronnen.	Circulaire economie meenemen in het inkoopproces.
		Zoeken naar mogelijkheden voor deeleconomie.
		Kennis uitwisselen met inwoners en bedrijven
	Optimalisatie samenwerking op het gebied van circulaire economie	Vanuit regie samenwerken binnen de SED en met externe partijen.

Klimaat en Duurzaamheid

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Vormgeven aan de energietransitie SED	Transitie van aardgas naar andere warmtebronnen	Vaststellen van de Transitievisie Warmte (TVW) (CUP, bijgesteld planjaar)
		Pilot "gas-loos" in wijk/buurt met kansen starten. Doel is het opstellen van een wijkplan waarin "gas-loos" is opgenomen. Hiermee wordt het "gas-loos" in samenhang gebracht met de overige ambities in de wijk. (Bijstelling CUP)

		Onderzoek naar de mogelijkheden van Geothermie. Regionaal oppakken.
	Verduurzamen van eigen organisatie	Onderzoek energie labels (CUP) is afgerond. In 2021 verder met verduurzamen van gemeentelijke gebouwen en middelen
	Verhogen van het opwekken van duurzame energie	Opstellen RES 1.0 (CUP, bijgesteld planjaar) Concretiseren van de zoekgebieden uit de RES NHN met betrokken partijen (participatie)
	Verduurzamen en besparen van energie	Pva energie neutraal WF (Onderdeel van uitvoering Pact van WF)

Klimaatadaptatie

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Vorbereiding op de consequenties van de klimaatverandering. Voldoen aan doelstellingen Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie	Voorkomen (gevolgen van) wateroverlast en droogte.	De klimaatstresstest is uitgevoerd (CUP). Opleveren beleid en uitvoeringsprogramma voor ruimtelijke klimaatadaptatie (CUP, bijgesteld planjaar).

Milieubeheer

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's	Bedrijven voldoen aan de milieuregels en leven deze na.	Uitvoering geven aan de VTH-strategie milieutaken Goed opdrachtgeverschap Omgevingsdienst NHN.

Riolering

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Voldoen aan zorgplichten op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.	Doelmatige van afvalwater, overtollig grondwater en regenwater.	Acties uitvoeren volgens het GRP Stede Broec.

Indicatoren

Goed en duurzaam leefklimaat

Ambitie	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Optimale afvalinzameling.	Restafval (kg/inw/jr) (VANG doelstelling max 100 kg/inw/jr in 2020).	179	100	150*	Laag
	Afvalscheiding (VANG doelstelling 75% in 2020)	67%	75%	70%*	Laag
Afvalstoffen heffing*	Tarief meerpersoons huishoudens	€ 417,56	€ 367,80	**	Hoog
	Tarief éénpersoons huishoudens	€ 297,75	€ 247,80	**	Hoog
*Onder voorbehoud besluitvorming in het kader van het afvalbeleidsplan (GGP) **Wordt bepaald bij de vaststelling van de legesverordening.					
Energiebesparing en duurzaam energiegebruik	Duurzame energie productie	In de klimaatmonitor (landelijke website) zijn deze indicatoren voor Nederland opgenomen met een doorvertaling naar het gemeentelijk niveau. De totstandkoming van deze cijfers vergt enige tijd, waardoor de cijfers pas na twee jaar bekend worden. Inzicht in de trend is daardoor op deze plek in de begroting niet goed zichtbaar. Vanaf 2021 zal in de jaarrekening hierop expliciet worden gerapporteerd.			
	Energiebesparing sinds 2010 (doelstelling +2% per jaar)				
	Besparing CO2-uitstoot fossiele brandstof sinds 2010 (doelstelling 49% in 2030)				
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's.	Naleving milieuregels bij 1e controle	57%	75%	75%	Middel
	Aantal milieuklachten	38	30	30	Middel
	Bestuurlijke handhaving	1	1	1	Middel
	Juridische houdbaarheid HH-beschikkingen	100%	95%	95%	Middel

Verantwoorde afvoer afvalwater

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Goed functionerend rioolstelsel	Percentage gereinigd riool	-	0	95%	laag
	Percentage gereinigde kolken	-	-	95%	middel
Kostendekkende rioolheffing	De omvang van de Voorziening riolering blijft positief	-	€ 3.591.000	€ 2.993.000	hoog
	Tarief rioolrecht	€ 165,00	n.n.b.	n.n.b.	hoog

Verplichte indicatoren

Milieu				
Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020	Meest recent
Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	2017: 142	2018: 139
Hernieuwbare electriciteit	%	RWS	2017: 4,8	2018: 6,8

Met wie werken wij samen?

Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)

Doelstelling en openbaar belang

Het doel van het CAW is uitvoering geven aan de omschreven taken en bevoegdheden zoals deze zijn opgenomen in de per 1 januari 2020 gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Het CAW is verantwoordelijk voor de beleidsafstemming omtrent het afvalbeleid, afstemming op het gebied van het aandeelhouderschap en het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud.

Activiteiten en ontwikkelingen

In deze begroting wordt uitgegaan van een verdere aanpassing van de taken en bevoegdheden op basis van besluitvorming met betrekking tot de toekomst van de GR CAW. Hiermee zijn de taken als volgt:

- het regionaal afstemmen van het vaststellen en (doen) uitvoeren van het beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen;
- het regionaal afstemmen van opdrachtgever- en aandeelhouderschap HVC
- het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang

De OD NHN is een professionele opdrachtnemer die op een efficiënte manier en volgens geldende kwaliteitsstandaarden uitvoering geeft aan de opgedragen milieutaken op het gebied van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord..

Activiteiten en ontwikkelingen

De procedures rond adviezen, meldingen en vergunningaanvragen zijn in overwegende mate vraaggestuurd. Deze worden gevoed door (economische) ontwikkeling in de markt; initiatieven van burgers en bedrijven én de ambities van de eigenaren en opdrachtgevers. De vergunningaanvragen worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld en meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

De afdeling Specialisme & Advies omvat de disciplines geluid, lucht, licht, bodem, klimaat, natuur en externe veiligheid. Met het bodeminformatiesysteem, een actuele versie van GeoMilieu met modules voor windturbines en zonebeheer, een GIS (ArcGis), EV-signaleringskaarten en geluidkaarten wordt de advisering adequaat en efficiënt uitgevoerd.

De afdeling Toezicht & Handhaving controleert of inrichtingen de milieuvoorschriften naleven, voorkomt asbestverspreiding bij saneringswerkzaamheden, beschermt de bodem tegen verontreinigingen, controleert de geluidsnormen bij evenementen, handelen handavingsverzoeken en milieuklachten af en hebben een 24-bereikbaarheidsteam voor milieucalamiteiten.

Twee elementen uit de kadernota 2020 komen in 2021 tot resultaat.

- De samenwerking en de voorbereiding op de Omgevingswet wordt in 2021 verder vorm gegeven tussen de deelnemers, de OD NHN, de Vr NHN en de GGD.
- Met ingang van 1 januari 2021 wordt gestart met het werken volgens het principe van outputfinanciering. Er wordt nog niet daadwerkelijk afgerekend op basis van werkelijke afname, maar er volgt een monitoring om de gevolgen goed in beeld te brengen en te komen tot definitieve besluitvorming over de toekomstige financieringsvorm.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	4.364	4.153	4.200
Totaal baten	-5.091	-4.928	-4.795
Saldo van baten en lasten	-727	-775	-595
Toevoeging aan reserves	10	10	10
Onttrekking aan reserves	-40	0	0
Resultaat	-757	-765	-585

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	46	V
Kapitaallasten	25	N
Voorziening riolering	160	N
Afvalinzameling	104	N
Toerekening SED bijdrage afvalinzameling	23	N
Baten:		
Afvalinzameling	104	V
Overige verschillen	18	N
	180	N

Lasten

Bijdrage SED (€ 46.000 voordeel)
Zie toelichting bij programma 1.

Kapitaallasten (€ 25.000 nadeel)

Door de investeringen in 2020 zijn de kapitaallasten in de begroting 2021 hoger.

Voorziening riolering (€ 160.000 nadeel)

In de begroting 2020 staat een onttrekking begroot aan de voorziening riolering. Dit is op basis van de verwachte baten en lasten niet juist. De begroting is nu aangepast naar een begrote storting van € 134.000 i.p.v. een onttrekking van € 26.000.

Avalinzameling (€ 104.000 nadeel)

Gestegen kosten door verwachte hogere tonnages (i.v.m. thuiswerken door corona), hogere verwerkingstarieven en dalende marktprijzen voor o.m. papier en textiel. Dit zijn landelijke ontwikkelingen.

Toerekening SED bijdrage afvalinzameling (€ 23.000 nadeel)

De kosten van de SED worden toegerekend aan alle taakvelden. De toerekening aan dit taakveld is € 23.000 lager. Dus de doorbelasting op de overige taakvelden neemt met € 23.000 toe. Dit is een financieel nadeel van € 23.000.

Baten

Avalinzameling (€ 104.000 voordeel)

Meer inkomsten afvalinzameling op basis van de hogere kosten.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Ondanks de onzekere tijd blijft de ingezette economische groei zich vertalen in toenemende bouwinitiatieven vanuit inwoners, bedrijven en projectontwikkelaars. Of deze groei doorzet naar de toekomst is gelet op de huidige ontwikkelingen onzeker. Met al deze ontwikkelingen worden wij als bestuur uitgedaagd om al deze ontwikkelingen in samenhang met elkaar te duiden. Het gebeurt op een zodanige manier dat belangrijke functies als wonen, werken en recreëren in balans met elkaar en het landschap worden ingevuld.

Ontwikkelingen

Kwaliteit in de gebouwde omgeving

Wij bewaken en handhaven de bouw- en woningtechnische kwaliteit en ook de beeldkwaliteit van de gebouwde omgeving.

Interbestuurlijk toezicht Wabo

De taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) hebben betrekking op de fysieke leefomgeving. Primair gaat het dan om de toestemmingen en toezichthoudende taken op basis van de Wabo. De provincie houdt toezicht op de wijze waarop toezicht en handhaving binnen de gemeente plaatsvindt. Dit wordt beschreven in het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag.

Het in 2016 vastgestelde 'Strategisch VTH-beleid omgevingsrecht' en het 'Operationeel VTH-beleid omgevingsrecht' is verlengd totdat het nieuwe (regionale) beleidskader is vastgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de invoering van de Omgevingswet en de wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) per 1 januari 2022.

VTH-kwaliteit

De taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) hebben betrekking op de fysieke leefomgeving. Primair gaat het dan om de toestemmingen en toezichthoudende taken op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) waarbij wij de juiste kennis toepassen.

Wij beschikken over de juiste kennis en deskundigheid. Ons beleid is integraal. We streven naar samenwerking met onze (keten)partners. Daarbij willen wij met behoud van eigen identiteit de regionale kracht optimaal benutten. We zijn een goede gesprekspartner voor burgers en bedrijven en zijn duidelijk over onze taak en onze resultaten. De interne en externe VTH-dienstverlening is klantgericht, effectief en efficiënt geregeld. Onze eindproducten willen we transparant, integer en op tijd leveren.

Wij geven het goede voorbeeld en leggen de verantwoordelijkheden waar deze horen. Door de veranderde opvatting over burgerschap en de rol van de overheid wordt een groter beroep gedaan op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de samenleving bij het aanvragen van vergunningen en het naleven van regels.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb voorziet in een samenhangend stelsel van kwaliteitseisen en -procedures waarmee marktpartijen aantoonbaar garanderen dat het te realiseren bouwplan bij oplevering een bepaald kwaliteitsniveau heeft. In plaats van de gemeente controleert een (private) kwaliteitsborger dan gedurende het ontwerp- en uitvoeringsproces of wordt gebouwd volgens het Bouwbesluit. Voor de gemeente komen er een aantal voornamelijk administratieve taken bij, zoals de controle of het juiste instrument voor kwaliteitsborging is toegepast en een controle of er sprake is van een erkende kwaliteitsborger.

Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen aangenomen. De invoering staat gepland voor 2021 en heeft vooralsnog alleen betrekking op eenvoudige bouwprojecten. Op een later moment wordt beslist of de wet ook gaat gelden voor complexere bouwprojecten.

Vergunningverlening

In 2021 worden er naar verwachting 93 omgevingsvergunningen verleend. Die hebben voor het grootste deel betrekking op kleine (ver-)bouwactiviteiten waarbij soms ook toestemming wordt verleend om in afwijking van de regels uit het bestemmingsplan te bouwen. De ontwikkeling van uitbreidingswijk Waterweide wordt in 2021 voorgezet.

Inleiding op de begroting

In 2021 bereiden we ons intensief voor op de invoering van de Omgevingswet. De wet richt zich op het integraal beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Wetten en lokale regels worden vernieuwd, we werken aan de integrale afweging die zowel bij kaders (Omgevingsvisie) en als bij de besluiten onder de Omgevingswet nodig is. En we geven daarbij ruimte aan de inbreng van inwoners en bedrijven.

Omgevingswet

De Omgevingswet wordt per januari 2022 van kracht. De gemeente Stede Broec bereidt zich in een SED programma Invoering Omgevingswet hierop voor, waarbij belangrijke onderdelen specifiek voor de gemeente Stede Broec inhoud worden gegeven. Deze voorbereiding van de invoering zal in 2021 de nodige aandacht van Raad, College en organisatie vragen.

De doelen van de wet (integraal, initiatief gericht, sneller en inzichtelijker) willen we ook voor Stede Broec realiseren. De kaders voor het beheer en de lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving worden in de Omgevingsvisie beschreven. De verandering in regelgeving (zoals het integreren van 26 wetten in 1 Omgevingswet) maakt een grote herregulering van de gemeentelijke regels noodzakelijk. Dat zal vooral in het nieuwe Omgevingsplan uitgewerkt worden. We vernieuwen en verbeteren onze digitale informatie systemen. We ontwikkelen een cultuur en werkwijze waarin samenwerking (gemeente en maatschappij en initiatiefnemers) en integraal afwegen leidend worden, naast de waarborgen voor veiligheid en gezondheid.

De Raad wordt intensief bij de ontwikkeling naar de Omgevingswet betrokken. Bij diverse producten (zoals de Omgevingsvisie) worden inwoners, belanggroepen en bedrijven betrokken.

Met eerdere besluiten heeft de Raad [€627.000] voor de uitvoering van het programma Omgevingswet tot en met 2020 beschikbaar gesteld. Met deze begroting wordt voor 2021 € 160.000 gevraagd voor uitvoering van het programma.

Gemeente	Eerdere besluiten	Bedrag 2021
Stede Broec	627.000	€ 128.000

Structuurschets Westfriesland 'Een Dijk van een Regio'

Begin 2017 is door alle gemeenteraden in de regio Westfriesland de Structuurschets vastgesteld. De Structuurschets is uitvoeringsgericht en biedt een uitnodigend verhaal dat regionale partijen en initiatiefnemers verleidt om mee te bouwen aan de toekomst van de regio. Het is een structuurschets die niet alles vastlegt, maar ruimte en flexibiliteit biedt aan initiatieven van en gericht is op samenwerking tussen publieke, private en maatschappelijke partijen.

De Structuurschets vormt de basis voor nieuw op te stellen gemeentelijke omgevingsvisie- en plannen. Op deze manier wordt de Structuurschets geborgd in gemeentelijk beleid. Het opstellen van een gemeentelijke omgevingsvisie volgt uit het Plan van aanpak.

Als lobbydocument heeft de structuurschets zijn waarde bewezen. We hebben in de vastgestelde provinciale Omgevingsvisie NH2050 een extra hoofdstuk kunnen toevoegen: Sterke kernen, Sterke regio's. Dit hoofdstuk gaat uit van de potenties die elke kern of stad heeft en sluit naadloos aan op onze structuurschetsvisie 'vitale regio met onderscheidende kernen'. Hierin gaan we uit van de potenties van onze steden en dorpen om de leefbaarheid te behouden en te vergroten.

Waterweide

De nieuwe woonwijk Waterweide is volop in ontwikkeling. De eerste fase, die drie eilanden omvat, zal dit begrotingsjaar worden opgeleverd. De volgende fase die ook drie eilanden kent, zal verder worden ontworpen en daarna in productie worden genomen. De verwachtingen rond deze nieuwe woonwijk zijn positief, want ondanks de Corona-crisis is de verkoop niet vertraagd; ook de bouw is op een iets lager tempo, toch doorgeslagen.

Kweeklust

Het onderzoek naar de toekomstige functie van het volkstuinencomplex Kweeklust loopt. Hier vindt burgerparticipatie over plaats. In het najaar 2020 zal de raad gevraagd worden een keuze te maken of het volkstuin blijft of dat de locatie ingevuld wordt met woningen. In dit laatste geval zal er een alternatieve locatie voor de vereniging moeten worden gevonden en klaargemaakt.

Florapark / Westeinde

Nu de woningbouwlocatie Waterweide in ontwikkeling is genomen, zijn we met de ontwikkelaars de beleidsvoorbereiding gestart voor de locatie Florapark in Bovenkarspel. Gelet op de locatie Westeinde-Zuid in de gemeente Enkhuizen, die grenst aan de locatie Florapark, wordt onderzocht of het mogelijk is om te komen tot een gezamenlijk (integrale) stedenbouwkundige visie. Voor beide gemeenten gelden tot nu toe verschillende

uitgangspunten, qua tempo, grondposities en overeengekomen afspraken met de andere grondeigenaren.

Een eerste principe schets is weliswaar gemaakt, maar het proces om tot onderlinge afspraken te komen over woningbouwprogramma, verkeersontsluitingen en de financieel-economische haalbaarheid daarvan, verkeert nog in een beginstadium. De start van de woningbouw zal niet eerder dan in 2023, aansluitend aan Waterweide kunnen plaatsvinden.

Centrumontwikkelingen fase 5

De afgelopen periode is succesvol aan de kwaliteitsverbetering en uitbreiding van het centrum gewerkt. Na een fase van grootschalige plannen tot 2012 is er vanaf 2014 stapsgewijs vormgegeven aan de ambities uit het Stedenbouwkundig plan (2014). De plannen voor fase 4 zijn in uitvoering, het verblijfsplein, parkeren achter het gemeentehuis en de herinrichting van de Zesstedenweg en Burgemeester J.N. Stuijbergenlaan zijn succesvol gerealiseerd. Begin 2020 zijn de Aldi en de eerste fase van het nieuwe parkeerterrein aan de Burgemeester J.N. Stuijbergenlaan feestelijk. De bouwwerkzaamheden voor de verdere uitbreiding van het centrum, realisatie van de appartementen en fase 2 van het parkeerterrein zijn naar verwachting begin 2021 gereed. Het vastgestelde stedenbouwkundig- en het beeldkwaliteitsplan zijn een sterke basis voor de ontwikkeling van het hele gebied.

Samen met de stedenbouwkundige wordt gewerkt aan het opstellen van een stedenbouwkundige visie voor fase 5 centrum. Volgens planning wordt deze eind 2020 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Middenweg 7 (Locatie Op/Maat)

Het bestemmingsplan voor de realisatie van 52 appartementen op de voormalige locatie van Op/Maat is vastgesteld. Na afgifte van de omgevingsvergunning zal de bouw van het complex ca. 1,5 jaar duren.

Erfgoedverordening

Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden, die onder meer de Monumentenwet 1988 vervangt. De Erfgoedverordening Stede Broec 2011 sluit niet meer geheel aan op de huidige wetgeving en is dan ook toe aan een actualisatie. Daarbij wordt uitgegaan van het VNG-model Erfgoedverordening 2016 en de Erfgoedverordening Hoorn 2017 om te komen tot een erfgoedverordening die aansluit bij de regio en leidt tot een eenvoudigere werkwijze met en voor Archeologie West-Friesland.

Paraplubestemmingsplan Archeologie

Na de vaststelling van de beleidskaart Archeologie Stede Broec in is in er een vertaalslag nodig in ruimtelijk beleid, aangezien op verscheidene locaties de archeologische waarden en verwachtingen bijgesteld kunnen worden. Met het vaststellen van een paraplubestemmingsplan worden zo de dubbelbestemmingen, die toezien op archeologie, aangepast. Voor de lintbebouwing wordt een bestemming toegekend die recht doet aan de (verwachtings)waarde. En er wordt juridisch-planologisch geregeld dat op een aantal locaties geen archeologisch onderzoek meer vereist is. Door het bijstellen van de ondergrens van het aantal vierkante meters dient voor veel plekken minder snel archeologisch onderzoek verricht te worden. Dit leidt tot lagere lasten voor initiatiefnemers die willen bouwen en tot lagere ambtelijke lasten, omdat minder vaak archeologisch onderzoek moet worden verricht.

Monumentenbeleid, De Kolk en kerkenvisie

In samenwerking met vereniging Oud Stede Broec wordt in 2021 gestart met het ontwikkelen van actueel monumentenbeleid. De insteek is om sober, maar doelmatig beleid te ontwikkelen. Één van de speerpunten qua uitvoering is de aanwijzing van De Kolk als beschermd dorpsgezicht. Verder zijn bespreekpunten onder andere de evaluatie van de subsidieregeling, de aanwijzing van gemeentelijke monumenten, de inrichting van de informatiehuishouding omtrent monumenten en de (toeristische) versterking van Stede Broec via erfgoed. Als onderdeel van het monumentenbeleid wordt de kerkenvisie opgepakt. Hiervoor wordt vanuit de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed (RCE) een decentralisatie-uitkering ter beschikking gesteld aan de gemeente Stede Broec. Er wordt hierbij in SED-verband opgetrokken.

Wonen

We bouwen flink door in Stede Broec, zowel fysiek als beleidsmatig. Er is gewerkt aan een nieuwe lokale woonvisie.

Afwegingskader Wonen Westfriesland

De Regionale woonvisie en het bijbehorende Regionaal afwegingskader Westfriesland wordt gebruikt bij de benodigde onderbouwing van nieuwe woningbouwplannen. Woningbouwplannen in het landelijk gebied worden onderbouwd volgens de 'Ladder van duurzame verstedelijking' uit de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro). In 2020 is een nieuw woonakkoord gesloten met de Provincie Noord-Holland (opvolger van de RAP) en een Woondeal Noord-Holland Noord met de Provincie Noord-Holland en de regio's Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en Westfriesland. Deze is aangeboden aan de landelijke overheid.

Lokale Woonvisie Stede Broec

In 2020 is resultaat gegeven aan de actualisering en creatie van een stevig fundament onder het lokale woonbeleid door het vaststellen van een lokale woonvisie voor Stede Broec.

Prestatieafspraken

Met De Woonschakel en de Huurdersraad worden prestatieafspraken gemaakt voor de periode 2021-2024. Jaarlijks wordt een actualisatie ronde gedaan volgens de wettelijke jaarcyclus. De lokale woonvisie is leidend en in samenwerking met De Woonschakel, wordt zoveel mogelijk meegenomen in het jaartraject.

Bouwgrondexploitatie

Hierbij gaat het om het tijdig realiseren van de bestuurlijk vastgestelde ruimtelijke plannen binnen de vastgestelde kaders van de Nota Grondbeleid Stede Broec 2016. Deze doelstelling (ver)kopen en beheren van gronden t.b.v. het realiseren van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen wordt per complex meer in detail uitgewerkt. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Leefomgeving wonen en bouwen

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Aandacht voor evenredige verdeling koop- en (sociale) huurwoningen in regioverband.	Het huisvesten van diverse (kwetsbare) groepen in de regio Westfriesland.	Afstemmen via Regionale woonvisie.
Goede digitale bereikbaarheid voor de woningen, bedrijventerreinen en voorzieningen in de gemeente.	Clusters van inwoners en bedrijven vormen een aantrekkelijk potentieel voor partijen die investeren in digitale netwerken.	Initiatieven tot vraagbundeling zullen worden ondersteund door de gemeente. Indien voorbereidingskosten of eventuele uitvoeringskosten aan de orde zijn komen wij hiervoor terug bij uw raad.
	Er ligt een (glasvezel)netwerk en ondergrondse infrastructuur die geschikt is voor toekomstige ontwikkelingen en voldoet aan de behoefte van inwoners en bedrijven.	Initiatieven tot vraagbundeling zullen worden ondersteund door de gemeente. Indien voorbereidingskosten of eventuele uitvoeringskosten aan de orde zijn komen wij hiervoor terug bij uw raad.
Implementatie Omgevingswet.	Vanaf de inwerkingtreding van de omgevingswet, overeenkomstig de wet werken.	Uitvoeren lopend implementatietraject (samen met Drechterland en Enkhuizen).
Kwaliteit in de gebouwde omgeving.	Bouwwerken voldoen aan de wet- en regelgeving.	Uitvoering geven aan het vergunningverlening, toezicht en handhavingsbeleid (VTH-beleid omgevingsrecht) onderdeel bouwen conform uitvoeringsprogramma.
	Terugdringen van illegale bouw en sloop.	Toezicht en handhavingsactiviteiten onderdeel bouwen uitvoeren conform VTH-beleid omgevingsrecht en uitvoeringsprogramma. VTH-kwaliteit.
Opstarten voorbereiding plan Florapark afgestemd op de bouw van Waterweide.	De beleidsvoorbereiding van het bestemmingsplan Florapark zal samen met de gemeente Enkhuizen verder worden opgestart.	Hierbij zal de inzet met de betrokken marktpartijen gericht zijn op het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst. De overeenkomst is met name bedoeld om een start te maken met de stedenbouwkundige onderbouwing in de vorm van het maken van een Bestemmingsplan.
Stede Broec beschikt over actueel erfgoedbeleid.	1. Sober, maar doelmatig beleid op het gebied van monumenten;	Er wordt monumentenbeleid ontwikkeld in samenwerking met vereniging Oud Stede Broec.
	2. De aanwijzing van De Kolk als beschermd dorpsgezicht;	Speerpunt in de uitvoering van het monumentenbeleid is de aanwijzing

	3. Een proactieve visie op de kerken in Stede Broec, zodat eventuele leegstand ons niet 'overkomt'.	van De Kolk als beschermd dorpsgezicht. Als onderdeel van het monumentenbeleid – en samen optrekkend met Drechterland en Enkhuizen – wordt er een kerkenvisie opgesteld, in samenwerking met de kerkeigenaren.
Stede Broec is een woongemeente met een divers en evenredig woningaanbod.	Streven naar een gemiddelde verhouding van 70% koopwoningen en 30% (sociale) huurwoningen bij nieuwbouw. Versnelling woningbouwontwikkeling	Huidige verhoudingen in bestaande woningvoorraad in kaart brengen. Nieuwe plannen ontwikkelen en bestaande programma's aanpassen zodat wordt bijgedragen aan de ambitie. Locaties met transitiemogelijkheden naar woningbouw in beeld brengen.
Vaststellen omgevingsvisie.	Vaststellen van integrale visie op de fysieke omgeving van Stede Broec tot 2035.	Samen met inwoners, bedrijven en instellingen een omgevingsvisie opstellen.
Verkorten wachttijden (sociale) huurwoningen.	Bevorderen van de doorstroming en betaalbare woningen voor alle doelgroepen. Doel is streven naar maximaal 24 maanden reële zoektijd.	maakt deel uit van de huidige prestatieafspraken met de Woonschakel. Monitoring moet verder worden vormgegeven.
Winkelcentrum Het Streekhof zal tot een toekomstbestendige afronding komen..	Toekomstbestendige doorontwikkeling van Winkelcentrum Het Streekhof.	Oplevering fase 4-6 Winkelcentrum Streekhof.
	Richting geven aan ontwikkelingen fase 5 Streekhof.	Vaststelling stedenbouwkundige uitwerking Streekhof fase 5 door de Gemeenteraad.

Ruimtelijke kwaliteit

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Actuele bestemmingsplannen.	De gemeente dient te beschikken over actuele en digitaal raadpleegbare bestemmingsplannen.	Vorbereiding opstellen Omgevingsverordening
		Opstellen paraplubestemmingsplan Archeologie.
Passend woningaanbod voor iedereen.	Stede Broec is een woongemeente met een divers en evenredig woningaanbod.	Herontwikkeling uitvaartcentrum Oosterweide.
		Ontwikkeling Waterweide, plan De Zwaan, Centrumgebied Streekhof en Middenweg 7.
		Opstellen samenwerkingsovereenkomst woningbouwontwikkeling Florapark / Westeinde.

Ruimtelijke efficiency	Het vergroten van de aantrekkelijkheid van de woon-, werk- en leefmilieus	Vaststellen Gebiedsvisie Centrumgebied Stede Broec
	Ruimtelijke structuurversterking regio Westfriesland. Maak sterker wat sterk is (Bron Regionale Structuurschets)	Op het onderdeel VVRE uitvoering geven aan het "Pact van Westfriesland".

VTH-kwaliteit

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Ambitie	Kwaliteit in uitvoering.	Alle vergunningen verlenen binnen wettelijke termijn.
		Gezamenlijk met de regionale VTH-samenwerking Westfriesland invulling geven aan de Kwaliteitscriteria.
		Bouwplannen worden ambtelijk of door de welstandscommissie van MOOI Noord-Holland getoetst.
	Met eigen identiteit de regionale kracht benutten.	Proactief deelnemen aan de regionale VTH-samenwerking Westfriesland.
		Werken conform de dienstverleningsovereenkomst pluspakket risicobeheersing Veiligheidsregio NHN (Wabo gerelateerd).
	Zelfredzaamheid burgers en bedrijven bevorderen.	Communicatiemogelijkheden inzetten dat potentiële aanvragers maximaal zelfstandig een aanvraag kunnen doen.
		Burgers en bedrijven actief informeren over rechten en plichten.

Indicatoren

Ruimtelijke kwaliteit

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Actuele bestemmingsplannen.	Aantal bestemmingsplannen jonger dan 10 jaar.		100%	100%	hoog
Passend woningaanbod voor iedereen.	Nieuw gebouwde woningen.		70	150	hoog
	Gerealiseerde huurwoningen.		30	20	laag
	Gerealiseerde koopwoningen.		40	130	laag

Goed en duurzaam leefklimaat

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Bouwwerken voldoen aan de wet- en regelgeving.	Aantal reguliere bouwcontroles.		100		middel/hoog
	Aantal overtredingen bouw.		12		laag
Terugdringen van illegale bouw en sloop.	Aantal handhaving-acties bouw en sloop.		10		middel/hoog

VTH Klimaat

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Percentage vergunningen binnen wettelijke termijn.	Percentage vergunningen binnen wettelijke termijn.		100%	100%	laag
Met eigen identiteit de regionale kracht benutten.	Percentage aan kwaliteitscriteria VTH-taken.		76%-100%	76%-100%	middel/hoog

Bouwgrondexploitatie

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Grondbedrijf (GB).	% reserve GB in relatie tot de boekwaarde GB.		n.v.t.	n.v.t.	hoog

Verplichte indicatoren

Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling				
Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020	Meest recent
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2018: 206	2019: 223
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2016: 2,3	2018: 9,2
Demografische druk	%	CBS	2018: 79,7	2020: 61,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2019:745	2020: 800
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2019:865	2020: 920

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	2.017	9.321	1.416
Totaal baten	-763	-7.268	-289
Saldo van baten en lasten	1.254	2.053	1.126
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	-220	0
Resultaat	1.254	1.883	1.126

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	140	V
Omgevingswet	391	V
Rente grex	53	V
Incidenteel budget Streekhof fase 4	7.289	V
Incidenteel budget evenredig woningaanbod en lokale woonvisie	21	V
Overige verschillen	40	N
Baten:		
Incidenteel budget Streekhof fase 4	6.792	N
Incidentele opbrengst verkoop Peperstraat 18	185	N

Reserves:		
Omgevingswet	220	N
	657	V

Lasten

Bijdrage SED (€ 140.000 voordeel)

Zie toelichting bij programma 1.

Omgevingswet(€ 391.000 voordeel)

In de begroting 2020 zijn incidentele kosten met betrekking tot de omgevingswet geraamd.

Rente grondexploitaties (€ 53.000 voordeel)

In 2021 is de verwachte boekwaarde van de grondexploitaties nihil, waardoor er minder rente wordt toegerekend aan de grondexploitaties ten opzichte van 2020.

Incidenteel budget Streekhof fase 4 (€ 7.289 voordeel)

In 2020 zijn er incidentele budgetten (zowel inkomsten als uitgaven) geraamd met betrekking tot de centrumontwikkelingen.

Incidenteel budget evenredig woningaanbod en lokale woonvisie (€ 21.000 voordeel)

In 2020 zijn er met betrekking tot de lokale woonvisie en het evenredig woningaanbod incidentele budgetten geraamd.

Baten

Incidenteel budget Streekhof fase 4 (€ 6.792 nadeel)

In 2020 zijn er incidentele budgetten (zowel inkomsten als uitgaven) geraamd met betrekking tot de centrumontwikkelingen.

Incidentele opbrengst verkoop Peperstraat 18 (€ 185.000 nadeel)

In 2020 was er een incidentele verkoopopbrengst van de woning. Deze verkoopopbrengst is incidenteel.

Reserves:

Omgevingswet (€ 220.000 nadeel)

In 2020 wordt er € 220.000 onttrokken uit de algemene reserve ten behoeve van de invoeringskosten voor de omgevingswet.

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Deze inkomsten zijn vrij te besteden.

In de begroting 2021 is een bedrag van € 34.141.000 opgenomen voor de algemene uitkering. De algemene uitkering in deze begroting is gebaseerd op de meicirculaire 2020. Voor 2021 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg. Conform een latere richtlijn mogen gemeenten ook extra middelen begroten voor de jaren 2022, 2023 en 2024. Dit is ook meegenomen in de meerjarenraming. Voor 2022, 2023 en 2024 gaat het om een bedrag van € 432.000 per jaar. Deze is voor de jaren 2022, 2023 en 2024 verrekend met de stelpost SD van € 1,5 miljoen.

Verder heeft de gemeente een stelpost opgenomen in verband met de herverdeling van de algemene uitkering. De herverdeling van de algemene uitkering gaat naar verwachting nadelig uitpakken voor gemeente Stede Broec. De opgenomen stelpost bedraagt € 543.000 vanaf 2022.

Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de toegerekende rekenrente aan de programma's en de werkelijk betaalde rente over de lang- en kortlopende leningen. Ook wel het renteresultaat genoemd.

Onroerende zaakbelasting (gebruik niet-woningen)	3.394
Onroerende zaakbelasting (eigendom niet-woningen)	445
Onroerende zaakbelasting (eigendom woningen)	399
Toeristenbelasting	30
Forensenbelasting	25
Algemene uitkering	34.141
Dividend	155
Saldo financieringsfunctie	0
Verhuur gemeente eigendommen	954
Opbrengst markt- en standplaatsen	25
Onvoorzien 2021	15
Totaal	39.583

Met wie werken wij samen?

NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG)

Doelstelling en openbaar belang

De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Activiteiten en ontwikkelingen

De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar toprating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten.

Het fundingbeleid blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.

Alliander NV

Doelstelling en openbaar belang

Alliander is een netwerkbedrijf. Zij zorgen voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren bereiden ze zich voor op de toekomst. Een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen.

Activiteiten en ontwikkelingen

De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te blijven garanderen.

Komend jaar leveren de energieregio's hun concept Regionale Energiestrategieën (RES) op. Via de RES geven ze invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Alliander N.V. is, samen met de partners in de RES, ervoor verantwoordelijk om een optimale duurzame energievoorziening te ontwerpen en realiseren

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten	1.126	940	897
Totaal baten	-36.660	-38.996	-39.514
Saldo van baten en lasten	-35.534	-38.056	-38.617
Toevoeging aan reserves	1.207	0	0
Onttrekking aan reserves	-2.610	-902	0
Resultaat	-36.937	-38.958	-38.617

Toelichting afwijkingen begroting 2021 t.o.v. begroting 2020 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Incidenteel budget 2020: Verbeteren wandelpaden	25	V
Overige verschillen	18	V
Baten:		
Rente	69	N
OZB	74	V
Algemene uitkering	508	V
Overige verschillen	5	V
Mutaties reserves:		
Overhevelingsbesluit 2020: onttrekking aan de AR	902	N
	341	N

Lasten

Incidenteel budget 2020 (€ 25.000 voordeel)

In 2020 is een incidenteel budget vrijgemaakt voor het herstellen van wandelpaden.

Baten

Rentebaten (€ 69.000 nadeel)

De uitgezette leningen (Woonschakel en ambtenarenleningen) nemen af waardoor de rentebaten ook afnemen.

Onroerendzaakbelasting (€ 74.000 voordeel)

Door opbrengst wordt hoger door de toegepaste inflatie van 1,7%.

Algemene uitkering (€ 508.000 voordeel)

Ten opzichte van 2020 stijgt de Algemene uitkering. De raming voor 2021 is gebaseerd op de meicirculaire 2020.

Mutaties reserves

Overhevelingsbesluit 2020 (€ 902.000 voordeel)

In 2020 zijn incidentele budgetten vrijgemaakt en gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve.

Overhead

Overhead moet centraal worden begroot (begroting) en verantwoord (jaarstukken). Onder overhead wordt het geheel van functies verstaan dat gericht is op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn: leidinggevenden primair proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting, financiën en toezicht en controle op de eigen organisatie.

Het uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

De kosten van het SED Perspectief worden ook toegerekend aan dit taakveld. Voor 2021 zijn de verwachte lasten € 175.000.

Ontwikkelingen

Communicatie

We vertalen gemeentelijk beleid naar een heldere boodschap/uitleg voor inwoners en ondernemers. Deze boodschap verspreiden we via allerlei laagdrempelige kanalen zoals:

- social media
- onze uitingen via de regionale pers
- gemeentenieuws in huis-aan-huis krant
- gemeentelijke website
- papieren en digitale gemeentegids

De gemeente betreft inwoners op verschillende manieren bij besluitvorming, bijvoorbeeld met enquêtes, inspraakbijeenkomsten of interactieve beleidsvorming.

Ontwikkeling

Ontwikkelgebieden zijn sociale media, digitaliseren van communicatie- en onderzoeksmiddelen en het gebruik van film. In 2021 zetten we in op het vereenvoudigen van onze schriftelijke communicatie

Juridische Zaken

Juridische Zaken (JZ) draagt zorg voor de juridische kwaliteit en juridische control binnen de organisatie. We bieden ondersteuning voor een correcte besluitvorming, analyseren juridische risico's en dekken deze zo nodig af. JZ is tevens verantwoordelijk voor de afhandeling van klachten, Wob-verzoeken, bezwaar- en beroepszaken. We streven ernaar klachten vroegtijdig informeel af te handelen door in te zetten op persoonlijk contact met de betreffende klager.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

juridische zaken

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Tijdige/correcte besluitvorming op bezwaarschriften.	De focus blijft op het zoveel mogelijk binnen de LEAN-termijn, doch in ieder geval altijd binnen de wettelijke termijn afhandelen van bezwaarschriften.	We passen de LEAN-bezwaarprocedure toe. Op grond van de LEAN-bezwaarprocedure blijft de gemeente premiation/de informele aanpak toepassen bij de afhandeling van bezwaarschriften. Zodra een bezwaarschrift wordt ontvangen, wordt zo spoedig mogelijk contact opgenomen met de bezwaarde en de afdeling waarop het bezwaar betrekking heeft. In sommige gevallen kan dit er namelijk voor zorgen dat bezwaren al in een vroegtijdig stadium worden weggenomen

Communicatie

Ambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Burgerparticipatie	De gemeente betreft inwoners op verschillende manieren bij besluitvorming.	Bijvoorbeeld met enquêtes, inspraakbijeenkomsten of interactieve beleidsvorming. In 2019 is het burgerpanel van start gegaan.
Proactief informeren van inwoners en ondernemers.	We vertalen regulier gemeentelijk beleid naar een heldere boodschap/uitleg voor inwoners en ondernemers.	Deze boodschap verspreiden we via allerlei laagdrempelige kanalen zoals: - sociale media; - onze uitingen via de regionale pers; - gemeentenieuws in huis-aan-huis krant; - digitale nieuwsbrief; - gemeentelijke website.

Indicatoren

Juridische zaken

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Tijdige besluitvorming op bezwaarschriften	Percentage afdoening bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn.	100%	95%	95%	Laag

Communicatie

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Invloed raad
Proactief informeren van inwoners en ondernemers.	Gemiddelde waardering voor de communicatiemiddelen van de gemeente.	6,8	7,0	7,0	Middel

Wat mag het kosten?

Onderdeel	Lasten	Baten
Kapitaallasten	175	0
Indirecte kosten SED bijdrage	4.504	0
Overige kosten/baten	541	101
	5.220	101

Met wie werken wij samen?

SSC DeSom (ICT)

Doelstelling en openbaar belang

Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken. Ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2021 wordt de ICT-infrastructuur verder doorontwikkeld, gebaseerd op de ontwikkelde Cloud architectuur met een bijbehorende ICT-beheerorganisatie. De oude infrastructuur kan dan worden ontmanteld.

Vennootschapsbelasting

Voor het jaar 2021 wordt rekening gehouden met een nihil last. Met een deel van de activiteiten wordt geen onderneming gedreven, doordat niet wordt voldaan aan één of meerdere ondernemingscriteria.

Een deel van de activiteiten wordt wel als ondernemersactiviteit gezien. Het resultaat behaald van de meeste van deze activiteiten is echter vrijgesteld van belastingen. Indien de Belastingdienst van mening is dat de vrijstelling niet van toepassing is, dan is de gemeente wel belasting verschuldigd. De Vpb-last van resultaten uit de grondexploitaties wordt bij de jaarrekening berekend. Het verschuldigde bedrag zal naar verwachting gering zijn en zal niet leiden tot een materiële last voor de gemeente.

Onvoorzien

Voor onvoorzien is een bedrag van € 15.000 geraamd onder de post overige baten en lasten. De doelstelling van de post onvoorzien is het kunnen opvangen van de kosten van onvoorziene omstandigheden of gebeurtenissen.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad bepaalt welke van die heffingen daadwerkelijk worden geheven.

De gemeente kent de volgende lokale heffingen:

- Belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB) en hondenbelasting.
- Belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar, maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de rioolheffing, afvalstoffen-heffing, secretarieleges, leges omgevingsvergunningen, begrafenisrechten, markt-gelden en pachtsommen kermissen.

De paragraaf lokale heffingen bevat op grond van artikel 10 BBV ten minste:

- De geraamde inkomsten.
- Het beleid ten aanzien van lokale heffingen.
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.
- Een aanduiding van de lokale lastendruk.
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Geraamde inkomsten

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2021 en de daadwerkelijke inkomsten.

Belastingen	2020	2021
Onroerende-zaakbelastingen op woningen (eigenaren)	3.338	3.394
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	435	445
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	391	399
Hondenbelasting	107	111
Toeristenbelasting	30	30
Forensenbelasting	25	25
Totaal	4.326	4.404

Overige heffingen	2020	2021
Secretarieleges	295	279
Leges omgevingsvergunningen	244	275
Begrafenisrechten	9	9
Rioolheffing	1.631	1.644
Afvalstoffenheffing	2.903	2.901
Staangelden markten	27	28
Pachtsommen kermissen	15	15
Totaal	5.124	5.151

Het totaal aan opbrengsten van belastingen en heffingen bedraagt € 9,5 miljoen in 2021.

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Gelet op de ombuigingen en wijzigingen in het beleid zijn deze per heffing benoemd. De inflatiecorrectie is vastgesteld op 1,7%. Wanneer er bij de heffing niets expliciet staat benoemd met betrekking tot de stijging geldt alleen de inflatiecorrectie. De tarieven van 2021 zijn niet in deze begroting opgenomen. Dat komt omdat de vaststelling van de begroting in november plaatsvindt en het vaststellen van de tarieven in december.

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken die binnen de gemeente zijn gelegen. Het gaat om een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen.

De tarieven voor de OZB worden berekend naar een percentage van de WOZ waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Voor de onroerendezaakbelastingen geldt als uitgangspunt dat de opbrengsten stijgen met 1,7%. Bij de bepaling van het tarief wordt rekening gehouden met de totale waardeontwikkeling van het onroerend goed in de gemeente.

Hondenbelasting

Het uitgangspunt bij hondenbelasting is dat de baten worden aangewend ter bestrijding van de overlast van honden. Iedere houder van een hond ontvangt een aanslag hondenbelasting. De hoogte van de aanslag hondenbelasting is afhankelijk van het aantal honden dat de belastingplichtige heeft. Er wordt hierbij uitgegaan van volledige kostendekking.

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges in 2021.

Titel 1 Algemene dienstverlening			Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 24.388	€ 18.321	75,12%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	€ 141.043	€ 122.345	86,74%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 119.545	€ 97.522	81,58%
hoofdstuk	4	Verstrekingen uit de Basisregistratie Personen	€ 13.846	€ 8.394	60,62%
hoofdstuk	5	Verstrekingen uit het Kiezersregister	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Verstrekingen op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 7.346	€ 5.891	80,19%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Huisvestingswet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Leegstandwet	€ 1.095	€ 624	56,99%
hoofdstuk	13	Gemeentegarantie	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	14	Marktstandplaatsen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	16	Kansspelen	€ 137	€ 91	66,42%
hoofdstuk	17	Kinderopvang	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	18	Kabels en leidingen (AVOI)	€ 24.749	€ 9.020	36,45%
hoofdstuk	19	Verkeer en vervoer	€ 23.655	€ 7.450	31,49%
hoofdstuk	20	Diversen	€ 1.859	€ 518	27,86%
hoofdstuk	21	Urgentiebewijs	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1			€ 357.663	€ 270.176	75,54%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg	€ 1.344	€ 552	41,07%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 281.599	€ 271.100	96,27%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 4.646	€ 4.542	97,76%
hoofdstuk	9	In deze titel niet benoemde beschikkingen	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 287.589	€ 276.194	96,04%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 4.657	€ 3.443	73,93%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen	€ 17.236	€ 999	5,80%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	Splitsingsvergunning woonruimte	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Leefmilieuverordening	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 9.056	€ 7.956	87,85%
Kostendekking Titel 3			€ 30.949	€ 12.398	40,06%

Begraafplaatsrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn het GRP en volledige kostendekking.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen met betrekking tot de kostendekkendheid van de rioolheffing:

	2021
Direct toe te rekenen:	
Kosten	1.236
Inkomsten (exclusief heffingen)	0
Indirect toe te rekenen kosten:	
Overhead	161
Veegvuil	18
BTW	230
Totale kosten	1.644
Opbrengst heffingen	1.644
Dekking	100%

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten, die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds. In de nog separaat vast te stellen Verordening afvalstoffenheffing Stede Broec 2020 worden de definitieve tarieven opgenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met de nieuwe dienstverleningsovereenkomst welke is afgesloten. Naar verwachting zal dit leiden tot een korting op de tarief ten opzichte van 2019.

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen met betrekking tot de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing naar aanleiding van de nieuwe dienstverleningsovereenkomst is deze opnieuw berekend:

	2021	2020
Kosten Taakveld	2.465	2.441
Inkomsten Taakveld (exclusief heffingen)	<u>160</u> *)	<u>300</u>
Netto kosten taakveld	2.305	2.141
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	169	159
Zwerfvuil	10	6
Kwijtschelding	139	138
Straatreiniging	16	16
BTW	<u>477</u>	<u>443</u>
Totale kosten	3.116	2.903
Opbrengst heffingen	3.116	2.903
Dekking	100%	100%

*) Lagere vergoeding voor plastic, metaal en drinkpakken.

Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats worden onder de naam 'marktgelden' rechten geheven. Het tarief voor marktgeld wordt berekend per strekkende meter standplaats.

Pachtsommen kermissen

De geraamde opbrengst is € 15.000. Dit is de reguliere opbrengst met een inflatiecorrectie van 1,7% (conform de Kadernota 2020-2024).

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven over het aantal overnachtingen.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2020 bekendgemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden de bedragen gerekend die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Nederland bedraagt € 777.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk staat bovenaan.

Woonlasten per huishouden

Gemeente	Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
	2019	2020	2019	2020
Koggenland	€ 618	€ 582	€ 713	€ 663
Hoorn	€ 657	€ 645	€ 750	€ 733
Enkhuizen	€ 659	€ 654	€ 779	€ 774
Drechterland	€ 679	€ 681	€ 784	€ 786
Medemblik	€ 712	€ 680	€ 808	€ 763
Opmeer	€ 738	€ 736	€ 837	€ 833
Stede Broec	€ 745	€ 800	€ 865	€ 920

Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente voor deze regio een bovengemiddelde lastendruk kent en boven het Nederlandse gemiddelde zit.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, kan worden volstaan met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij een van deze twee organisaties.

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. Hieraan verwante kosten, zoals aanmanings- en dwangbevelkosten, kunnen eveneens worden kwijtgescholden.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in deze paragraaf aan de orde.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op grond van artikel 11 BBV tenminste:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een kengetal voor de:
 - netto schuldquote
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
 - solvabiliteitsratio
 - grondexploitatie
 - structurele exploitatieruimte
 - belastingcapaciteit.
- Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- onbenutte belastingcapaciteit
- onvoorzien
- vrij aanwendbare reserves
- stille reserves.

Onbenutte belastingcapaciteit	362
Onvoorzien	15
Vrij aanwendbare reserves	3.359
Stille reserves	<u>0</u>
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.736

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid.

Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de navolgende berekening is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het verschil in percentages te vermenigvuldigen met de Woz-waarde van de woningen + de Woz-waarde van de niet-woningen.

OZB-percentages van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1809%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,1595%
Vershil	0,0214%
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 567

Onvoorzien

In de primitieve begroting 2020 is een post onvoorzien structureel van € 15.000 opgenomen. De post onvoorzien is bedoeld om onvoorziene uitgaven te kunnen dekken.

Vrij aanwendbare reserves

Onder de vrij aanwendbare reserves vallen de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarvan de bestemming kan worden gewijzigd zodat deze kunnen worden ingezet voor onverwachte financiële tegenvallers. De stand van de vrij aanwendbare reserves bedraagt per 31 december 2020 € 3.359.000.

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn. Of als verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en de verkoop van de taakuitoefening van de gemeente niet aantast.

De gemeente Stede Broec heeft vele activa op de balans staan. De gemeente stelt echter niet de vrije verkoopwaarde vast van deze activa, waardoor de omvang van de stille reserves onduidelijk is.

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De gemeente voert een actief beleid op de beheersing van de risico's die we gezamenlijk lopen. Door een scherp inzicht in de actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het uitgangspunt voor de deelnemende gemeentes in de SED organisatie is dat de gemeenschappelijke regeling de rekeningresultaten volledig afwikkelt op de deelnemende gemeenten. De gemeenschappelijke regeling kent, als beschikbare weerstandscapaciteit, geen reserves. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan alleen de post onvoorzien worden meegenomen. Indien zich dus tegenvallers voordoen die niet kunnen worden opgevangen

in de reguliere begroting of uit de post onvoorzien komen deze tegenvallers ten laste van de gemeenten. In evenredigheid van de verdeelsleutel dient deze benodigde weerstandscapaciteit meegenomen te worden in de jaarrekening van onze gemeente als risico's bij de verbonden partij.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar, conform AO/IB-plan 2019, door AO/IB geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke begroting van 2021 zijn 16 risico's opgenomen. De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen worden de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie bepaald.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact

5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen, kunnen beide aan een score worden verbonden. Op grond van de beleidsnota worden in het risico-overzicht alleen de risico's met een score van 15 of hoger gepresenteerd. Onderaan de tabel is het totaalbedrag voor de overige risico's opgenomen. Niet alle geïnventariseerde risico's zijn terug te vinden in de tabel. Sommige risico's hebben geen financiële consequenties, denk bijvoorbeeld aan imagoschade.

Deze risico's, geïnventariseerd medio juni 2020, met een hoge kans x effect, zijn in de onderstaande tabel nader uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt in de beschrijving van

het risico en de getroffen/gewenste beheersmaatregel. De kolom daarnaast geeft het maximaal financieel gevolg in duizenden euro's. Vervolgens wordt de kans en impact weergegeven. De laatste kolom geeft inzicht in het beslag dat het risico legt op de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's zonder hoge kans x effect zijn opgenomen onder 'overige risico's'.

Onderwerp	Volledige beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	Kans op optreden	Impact	Bedrag x kans
WMO	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door o.a. een stijging van het aantal Wmo-meldingen door de invoering van een abonnementstarief Wmo (in 2020: maximaal € 19,00 per maand).	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 150.000	4	4	€ 105.000
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Doornemen van de begrotingen en jaarrekeningen van de GR SED en het opnemen van de paragraaf gemeenschappelijke regelingen in de begroting en jaarrekening.	€ 150.000	4	4	€ 105.000
Aanbestedingsprocedure	Begrotingstekort omdat de algemene uitkering lager uitvalt dan verwacht. De ontwikkeling van de algemene uitkering is moeilijk te voorspellen en afhankelijk van de economische situatie. Ook de herverdeling van de algemene uitkering, welke per 2022 ingaat, kan nadelige effecten hebben voor de gemeente.	Monitoren van ontwikkelingen van het Gemeentefonds om snel te kunnen bijsturen door middel van interne en externe expertise (bureau Pauw).	€ 500.000	3	5	€ 250.000
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording, slechte staat van onderhoud, etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico. Daarnaast is er structureel sprake van ziekten en plagen in het openbaar groen.	Er zijn vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Riolerings, Kunstwerken, Water, Beschoeiing en de speelvoorzieningen.	€ 100.000	5	4	€ 90.000
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen en meer preventie	€ 300.000	4	4	€ 210.000
			Overige risico's € 365.000			
			SED risico doorbelasting € 515.708			
			Totaal benodigde weerstandscapaciteit € 1.640.708			

Hoewel in de begroting zo goed mogelijk wordt ingeschat wat de benodigde bedragen zijn voor de verschillende onderdelen van het Sociaal Domein, is in de laatste jaren gebleken dat de open einde regeling een groot risico met zich meebrengt. De kans en de impact vallen moeilijk separaat in te schatten, omdat ook in de financiële begroting rekening wordt gehouden met een inschatting en het deels een regulier gemeentelijk te lopen risico betreft. De bestaande reserves zijn echter vooralsnog van voldoende niveau (zie de weerstandscapaciteit).

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2021) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Stede Broec voor € 515.708. Voor de SED organisatie zijn deze risico's (4) opgenomen :

- Datalekken en Cybercrime
- Het niet tijdig inzien van de juist benodigde aanbestedingsprocedure
- Het hebben van onvoldoende fiscale kennis
- Beperkte personele bezetting

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 4.023.000 en de benodigde weerstandscapaciteit is € 1.476.637 (= 90% * € 1.640.708). Het ratio weerstandsvermogen is 2,7.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is er een normtabel (zie onderstaande tabel) ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in

samenwerking met de Universiteit Twente. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken schrijft het Rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

In onderstaande tabel staat het verloop van de kengetallen.

Kengetallen:	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
netto schuldquote	108%	104%	111%	107%	102%	98%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	45%	57%	55%	53%	52%
solvabiliteitsratio	23%	26%	17%	16%	17%	17%
structurele exploitatieruimte	6%	1%	14%	1%	1%	2%
grondexploitatie	1%	0%	0%	0%	0%	0%
belastingcapaciteit	103%	109%	109%	112%	112%	112%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld. Hierbij is A het minst risicovol, B gemiddeld en C het meest risicovol.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %

Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0 %
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage, des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90%. Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarezone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Voor Stede Broec impliceert dit dat de gemeente een relatief hoge schuldenlast heeft. Dit komt doordat de gemeente ook geld heeft uitgezet (ambtenarenleningen en leningen aan De Woonschakel). Bij de gecorrigeerde netto schuldquote (zie hieronder) wordt een percentage gepresenteerd waarbij hiermee rekening wordt gehouden. Dan daalt het percentage sterk.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is 57%. Stede Broec zit ruim onder de signaleringswaarde van categorie A.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Volgens het Model Kengetallen van de provincie wordt een solvabiliteitsratio tussen de 30% en de 80% als normaal

beschouwd. Stede Broec heeft relatief veel schulden doordat er ook gelden zijn uitgezet. Hierdoor is dit percentage bij Stede Broec lager dan gemiddeld.

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage, des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar (bron: VNG). De gemeente Stede Broec zit hier onder. De geraamde, in exploitatie genomen gronden zijn € 0.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. (bron: VNG). Dit percentage is in Stede Broec de komende jaren positief. De structurele baten zijn dus hoger dan de structurele lasten.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen, om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn hoger dan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen beperkter zijn dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De gemeente heeft een redelijk hoge schuldpositie die van invloed is op de omvang van de netto schuldquote en op de solvabiliteitsratio. De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten lager zijn dan de structurele baten. De woonlasten zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde hoog. Het weerstandsvermogen van de gemeente is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen, maar is de laatste jaren wel flink gezakt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente is eigenaar en beheerder van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig, zoals verhardingen, groen en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is een kerntaak van de gemeente.

Deze paragraaf gaat over het in stand houden van de bestaande kapitaalgoederen door het uitvoeren van (klein en groot) onderhoud.

De kapitaalgoederen dragen bij aan het realiseren van doelstellingen van diverse programma's uit de begroting en zijn terug te vinden in de programma's Beheer openbare ruimte, Samenleving en Milieu.

Beleidsuitgangspunten

Op 24 november 2016 heeft de raad de beheerambities vastgelegd door het 'Kwaliteitsplan kapitaalgoederen openbare ruimte' vast te stellen. Met de Kadernota 2017-2021 zijn hiervoor ook de bijbehorende financiële middelen beschikbaar gekomen. Als ambitie voor het beheer van de kapitaalgoederen (excl. riolering en gebouwen) is in algemene zin gekozen voor beeldkwaliteitsniveau B: Veilig en functioneel beheer. De openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden; over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon. Voor een aantal specifieke domeinen en op een aantal locaties binnen de gemeente (centra en haven) is dit niveau verhoogd tot A: goed, mooi en comfortabel beheer. Eind 2017 zijn de verschillende beheerplannen, die het beleid verankeren en nader vormgeven, vastgesteld door het college.

In 2019 zijn een aantal ombuigingsvoorstellen vastgesteld. Dit heeft ook consequenties voor het beheer van de openbare ruimte. Het beeldkwaliteitsniveau voor de parken is vastgesteld op 'laag'. Dit zal met name tot uiting komen in het maaibeeld, de onkruidbestrijding op verhardingen en het technisch onderhoud van de beplanting. Ook is het onderhoudsniveau op de wegen bijgesteld naar 'Basis' en worden de vervangingsinvesteringen voor het vervangen van beschoeiingen en de speelvoorzieningen voor 2 jaar opgeschort. Het gevolg van het opschorten kan zijn dat deze kapitaalgoederen geheel of gedeeltelijk komen te vervallen of veilig gesteld moeten worden.

Ook het onderhoud van rioleringen en gebouwen gebeurt aan de hand van beheerplannen (respectievelijk het GRP en het MJOP-gebouwen). Hierdoor zijn de onderhoudsmaatregelen voor meerjaren inzichtelijk.

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

Op basis van de technische wegeninspectie 2019 blijkt dat ongeveer 17% van het areaal van de wegen niet voldoet aan het kwaliteitsniveau en onvoldoende is. Om het kwaliteitsniveau te halen is een meerjarenonderhoudsprogramma opgesteld waarmee het wegonderhoud voor de aankomende 4 jaar en achterstallig onderhoud wordt weggewerkt.

Riolering

In 2019 is het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP), met bijbehorend kostendekkingsplan, voor de periode 2019-2023 vastgesteld. Conform de aangegeven planning wordt deze in uitvoering gebracht.

Watergangen en beschoeiingen

De overdracht van het stedelijk water van gemeente naar Hoogheemraadschap is afgerond. Een deel van het oppervlaktewater blijft echter bij de gemeente in beheer. De kosten voor onderhoud van dit water wordt in 2021 in beeld gebracht.

De leeftijd van de beschoeiingen en lichte damwanden is relatief hoog. De gehele oeververdediging verkeert echter vaak nog in een redelijke staat van onderhoud. Met het vaststellen van het kwaliteitsplan kapitaalgoederen is in 2018 een deel van het gebied dat een hoge leeftijd kent aan vervanging toe. In 2019 is gestart met de uitvoering van het planmatig vervangen van de beschoeiing waarbij het totale areaal, waarvan de afschrijvingstermijn is overschreden, de komende 10 jaar planmatig wordt vervangen. In 2020 en 2021 worden er geen beschoeiingen/lichte damwanden vervangen vanwege het besluit over de ombuigingsvoorstellen die in 2019 door de raad zijn vastgesteld.

Groen

Door de verlenging van het groeiseizoen en het gelijk blijven van het budget is het beheer niet op orde en voldoet het niet met betrekking tot het dagelijks onderhoud, de verzorging, op diverse momenten in het jaar niet meer aan het gestelde beeldkwaliteitsniveau B.

De komende jaren wordt meer aandacht besteed aan het verhogen van de biodiversiteit in het groen, voor zover dit past binnen het bestaande budget. Dit wordt zichtbaar in het toepassen van andere beplanting en wijzigingen in onderhoudsmaatregelen.

Er blijft zorg voor de essentaksterfte. Diverse bomen zijn aangetast. Wanneer de technische kwaliteit van de bomen tot een verhoogd risico voor de omgeving leidt, worden de bomen gekapt en vervangen. Bij nieuwe aanplant wordt bij de soortkeuze rekening gehouden met vatbaarheid voor ziekten en plagen.

De opkomst van de eikenprocessierups stelt de gemeente voor nieuwe uitdagingen. Voor beheersing van de overlast zal gebruik worden gemaakt van de kennis en richtlijnen van het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD), het landelijke coördinatiecentrum voor de eikenprocessierups.

De locaties van de Japanse Duizendknoop en de Reuzenberenklauw zijn bekend en worden actief bestreden. De Japanse Duizendknoop wordt actief bestreden door een

heetwatermethode. Voor de Berenklaauw wordt nog geen actief bestrijdingsregime gehanteerd. Wel wordt voorkomen dat de plant verder uitbreidt.

De gemeente heeft vele locaties waar te grote bomen in de straat staan die veel overlast veroorzaken (wortelopdruk aan de verhardingen en ongewenste licht belemmeringen in woningen en tuinen). De komende jaren zal steeds vaker de vraag worden gesteld om deze bomen te vervangen. Het uitgangspunt is de juiste boom op de juiste plaats. Als hier niet aan wordt voldaan, wordt overwogen de situatie te wijzigen om daarmee de ontwikkelmogelijkheden voor de boom te verbeteren en ook de leefkwaliteit van de bewoners te vergroten.

In het kader van de ombuigingsvoorstellen 2019-2022 is besloten het onderhoudsniveau voor de parken terug te brengen naar het niveau laag. Indien dit kwaliteitsniveau een aantal jaren wordt toegepast, leidt dit ook tot een technische achteruitgang van de beplanting en kapitaalsvernietiging.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen: conditieniveau 3 (redelijk).

In het kader van de BBV moeten de MeerJarenOnderhoudsprogramma's (MJOP's) elke vier jaar worden herzien/aangepast. Dit houdt in dat in 2019 de MJOP's voor de gebouwen zijn herzien.

Deze aangepaste MJOP's zijn in 2020 door het college vastgesteld. In de kadernota heeft u hierop goedkeuring gegeven en deze financiële gevolgen worden in de begroting verwerkt. Door deze herziening zijn wij verzekerd om ons vastgoed op het vastgestelde conditieniveau te houden.

In april 2020 heeft de gemeente de woning Peperstraat 18 in Bovenkarspel verkocht. Dit pand, ooit in gemeentelijk bezit als woning van de havenmeester, werd al geruime tijd verhuurd en had voor de gemeente geen maatschappelijke en/of strategische waarde.

Bruggen

Het beheer van de bruggen is op orde. Aan de hand van 6 jaarlijkse inspecties wordt bepaald welke maatregelen er nodig zijn om het eigen gebied op het afgesproken kwaliteitsniveau te houden. Deze maatregelen krijgen een vertaling in het beheerplan.

Aan de hand van een vooraf uitgevoerde risico-inventarisatie is in 2020 een groot deel van de kunstwerken conform de wettelijke verplichting herberekend op de veiligheidsnorm. Tot op heden zijn er nog geen onveilige kunstwerken uit de berekening voortgekomen.

Openbare verlichting

In 2021 wordt een vervolg gegeven aan het planmatig vervangen van de openbare verlichting. Om het veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren, dienen voedingskasten en kabels planmatig vervangen te worden. In 2021 wordt hier planmatig mee gestart.

Begraafplaatsen

Het beheer is op orde en voldoet aan het gestelde beeldkwaliteitsniveau B.

Verkeerskundig meubilair

In 2021 wordt ongeveer 20% van het verkeerskundig meubilair geïnspecteerd. De uit de inspectie geconstateerde afwijkingen, waaronder veroudering of het niet compleet zijn van bebording, worden hersteld met als doel te voldoen aan de juridische eisen.

Wegen

Het onderhoud van de wegen is op een deel van het areaal onvoldoende, hierbij is sprake van achterstallig onderhoud. Met het vaststellen van het beheerplan 2018-2027 was dit nog niet voldoende in beeld. Het resultaat in het beheerplan is gunstiger weergegeven dan uit de recente inspectie blijkt. Om het kwaliteitsniveau te behalen geeft het meerjarenprogramma inzicht. De komende vier jaar wordt ingezet om het kwaliteitsniveau weer op orde te krijgen.

Financiële consequenties

Voor het klein onderhoud worden budgetten geraamd en voor het groot onderhoud zijn voorzieningen gevormd. Gebiedsuitbreiding of wijzigingen in de kwaliteit kunnen leiden tot stijging van de lasten.

Onderstaande tabel laat zien welke middelen in 2021 gereserveerd zijn voor het klein- en groot onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen.

Onderdeel	Dagelijks onderhoud	Storting voorziening	Aanwending voorziening
Wegen	65	n.v.t.	n.v.t.
Openbaar groen	758	n.v.t.	n.v.t.
Waterwegen	70	n.v.t.	10
Bruggen	138	190	161
Straatmeubilair en speelgelegenheden	31	n.v.t.	n.v.t.
Openbare verlichting	147	n.v.t.	n.v.t.
Gebouwen	256	475	612
Riolering	421	134	n.v.t.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf over de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Het geeft ook inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Het wettelijk kader ligt besloten in:

- de Gemeentewet
- de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

In de Gemeentewet staat dat de provincies het financieel toezicht op gemeenten uitvoeren. De taken van de toezichthouder op dit terrein vloeien voort uit de Wet fido.

Het beleidskader binnen de gemeente is:

- Het Treasurystatuut 2017
- Het Leningen- en borgstellingenbeleid.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De Wet fido schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- Het opstellen van een financieringsstatuut
- Het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening
- Het voldoen aan de kasgeldlimiet
- Het voldoen aan de renterisiconorm

Financieringsbeleid

Het aantrekken van geldleningen gebeurt overeenkomstig de kaders van het Treasurystatuut 2017.

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen
- in beheer gekregen waarborgsommen

Het beleid van de gemeente is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende schulden, omdat de rente op de kortlopende schulden in het algemeen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij is de gemeente gehouden aan de kasgeldlimiet.

Die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld over drie maanden niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. De liquiditeitenplanning geeft aan of het te financieren saldo op enig ogenblik structureel of incidenteel is. Bij een structureel tekort gaat de gemeente over tot het aantrekken van een langlopende vaste geldlening. Overtollige middelen worden belegd bij de schatkist.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de vaste financiering in 2021. Naar verwachting wordt een lening van € 2,6 miljoen aangetrokken.

	2021
Verwachte stand per 1 januari	51.548
Stand waarborgsommen per 1 januari	0
Nieuwe leningen	2.600
Reguliere aflossingen	3.782
Verwachte stand 31 december	50.366

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. De basis voor het verstrekken is het Leningen- en borgstellingenbeleid. Daarnaast heeft de gemeente leningen uitstaan bij woningcorporatie De Woonschakel Westfriesland. Bij verzelfstandiging van de corporatie in 1993 is de financiering één op één doorgegeven. Verder verstrekte de gemeente tot en met 2008 hypothecaire geldleningen aan het ambtelijk personeel. Met ingang van 2009 is dit niet meer toegestaan.

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de langlopende uitgezette leningen in 2021.

	2021
Verwachte stand per 1 januari	23.964
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	1.170
Extra of vervroegde aflossingen	0
Verwachte stand 31 december	22.794

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van de financieringsfunctie zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder staat op hoe deze risico's worden beheerst.

Koersrisico

De gemeente beschikt niet over aandelen van beursgenoteerde ondernemingen en loopt als zodanig geen risico's. Wel neemt de gemeente deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en in Alliander. Het risico op waardeverlies van deze aandelen is zeer beperkt.

Renterisico

Het renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die gepaard gaan met een in de toekomst hoger dan gewenst niveau van de rentelasten van het vreemd vermogen of lagere rentebaten. Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de kasgeldlimiet en de renterisiconorm ingesteld.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn (looptijd van één jaar of langer). Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld te vermijden. Door een gelijkmatige opbouw van de leningportefeuille spreidt de gemeente het renterisico op vaste schuld. De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage van 20%. Het totaal van renteherzieningen en de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Renterisico				
1. Renteherzieningen	2.750	0	0	0
2. Te betalen aflossingen	3.782	3.746	3.746	4.246
3. renterisico (1+2)	6.532	3.746	3.746	4.246
Renterisiconorm				
4a. Omvang begroting 1 januari	52.605	52.540	53.026	53.707
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	10.521	10.508	10.605	10.741
Toets renterisiconorm				
Renterisico op vaste schuld (3)	6.532	3.746	3.746	4.246
Renterisiconorm (4)	10.521	10.508	10.605	10.741
Ruimte (3 -/ 4)	-3.989	-6.762	-6.859	-6.495
(3 < 4) Ruimte onder renterisiconorm				
(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm				

De bedragen aan langlopende leningen waar de gemeente de komende jaren een renterisico over loopt blijven de komende periode binnen de norm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en is voor de gemeente voor 2021 € 4.471.000.

Omschrijving	
1. Toegestane kasgeldlimiet	
Omvang begroting (lasten)	52.605
Percentage kasgeldlimiet	8,50%
Omvang kasgeldlimiet	4.471
2. Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2021)	
Opgenomen gelden < 1 jaar	2.000
Schuld in rekening courant	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
	2.000
3. Vlottende middelen (gemiddeld 2021)	
Contante gelden in kas	0
Tegoeden in rekening courant	0
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
	0
4. Toets kasgeldlimiet	
Toegestane kasgeldlimiet	4.471
5. Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	2.000
Ruimte (4 -/- 5)	2.471

Bij het financieringsbeleid wordt rekening gehouden met deze limiet.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is de Wet fido gewijzigd vanwege de invoering van het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden. Reden voor de invoering van het verplicht schatkistbankieren is het beheersen van de overheidsschuld en het reduceren van het financiële risico voor decentrale overheden. De gemeente moet de middelen die zij (tijdelijk) niet nodig hebben

aanhouden bij het ministerie van Financiën. Het schatkistbankieren heeft een verlagend effect op de Nederlandse EMU-schuld. Wanneer decentrale overheden hun tegoeden aanhouden in de Nederlandse schatkist daalt de financieringsvraag van de overheid.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt ook wel het debiteurenrisico genoemd en is bij de gemeente laag omdat er geen grote uitstaande debiteurensaldo is van de leges, belastingen of huren. Elk jaar worden de openstaande debiteuren beoordeeld op oninbaarheid. Deze beoordeling bepaalt de hoogte van de voorziening waardoor de verplichtingen gedekt kunnen worden.

Rentetoerekening

Rentekosten moeten aan de taakvelden worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geeft inzicht in de kosten per taakveld en de toerekening gebeurt op een gelijke wijze.

In onderstaand schema staat hoe de rentetoerekening plaats vindt. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Het gehanteerde renteomslagpercentage bedraagt 2,21%.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.809	
De externe rentebaten (idem)	533 -/-	
Totaal door te rekenen externe rente		1.276
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	0 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 -/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/+	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
Rente over eigen vermogen		0 +/+
Rente over voorzieningen		0 +/+
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.276
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.276 -/-	
Renteresultaat op het taakveld Treasury		0

Toelichting op bovenstaande schema:

De geraamde rentelasten voor korte en lange financiering zijn € 1.809.000. De verwachte rentebaten voor de uitgezette leningen aan ambtenaren, De Woonschakel en verenigingen zijn € 533.000. De gemeente rekent rente toe aan de grondexploitatie, maar de verwachte boekwaarde is nihil. Het saldo van € 1.276.000 wordt toegerekend aan de taakvelden op basis van de boekwaarden van de investeringen per taakveld.

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Cao gemeenten

Per 1 januari 2020 is de CAO/UWO vervallen en geldt de CAO gemeenten. In de plaats van de op de ambtenarenwet gebaseerde CAR-UWO is een op het Burgerlijk Wetboek gebaseerde Cao Gemeenten van kracht geworden.

De huidige cao's voor de gemeentelijke sector, de Cao Gemeenten en de Cao SGO, lopen van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. De voorbereidingen voor het overleg over de volgende cao zijn in mei begonnen. In juni zijn er digitale bijeenkomsten en in september is de ledenraadpleging. De VNG kan op 1 november starten met het overleg.

De financiële gevolgen verwerken we na een definitief akkoord in de begroting 2021.

Juridisch

De focus ligt op het na blijven streven van een hoge juridische kwaliteit binnen de organisatie. Er worden instrumenten aangeleverd voor (de voorbereiding van) een juiste/correcte besluitvorming. Juridische risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt.

Tevens blijven we inzetten op het zoveel mogelijk voorkomen van bezwaren door vroegtijdig in gesprek te gaan met bezwaarmakers.

Informatie

Informatiebeheer

Zonder goed informatiebeheer kan de gemeente niet functioneren. De gemeente produceert informatie bij het uitvoeren van haar taak en gebruikt deze weer voor uiteenlopende doeleinden. Voor de ondersteuning bij het werk, als bewijs, ter verantwoording van handelingen ten overstaan van de burgers en, op langere termijn, voor cultuurhistorisch geheugen van de samenleving. Goed beheer van informatie is dus van groot belang voor de kwaliteit van het functioneren van de gemeente en over de kwaliteit van gegevens. De archiefwet en regelgeving vormt het kader over dit beheer.

Speerpunten voor 2021:

- Doorgaan met het toegankelijk maken en digitaliseren van Bouwdossiers.
- Bevorderen van kwaliteitszorg in informatiebeheer.
- Vergroten van bewustzijn bij gebruikers van het belang van informatie.

Dienstverlening

We wonen en werken in een omgeving die sterk in ontwikkeling is. Met onze dienstverlening bieden we contact op maat. Dit betekent dat de inwoners via verschillende kanalen met ons in contact kunnen komen en dat wij dit faciliteren. Ons uitgangspunt is dat we onze dienstverlening digitaal aanbieden waar mogelijk en dat we maatwerk leveren waar nodig.

We werken klantgericht; we hebben het belang van onze inwoners en bedrijven voor ogen en luisteren naar de vraag.

Inkoop

Inkoop is als adviserend team faciliterend aan de organisatie. Het team verzorgt de inkooponderdelen aanbestedingen, subsidies, verzekeringen, nutskosten en contractbeheer. Daarbij wordt er rekening gehouden met aanbestedingsregels en ontwikkelingen in de omgeving, maar ook met gemeentelijke doelstellingen zoals duurzaamheid.

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Van belang is om te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en/of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd.

Voor de toezichhoudende rol door de gemeenteraad is het belangrijk dat de begroting en de jaarrekening inzicht geven in de verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt, het belang dat de gemeente hierin heeft en de financiële positie van de verbonden partijen.

In deze paragraaf wordt enkel gerapporteerd over de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Gekozen is voor de indeling: gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en regionale samenwerking.

De beleidsinformatie van de verbonden partijen is volgens de BBV opgenomen in het desbetreffende programma onder het kopje 'Met wie werken wij samen?'. De paragraaf Verbonden partijen beperkt zich tot het geven van een totaalbeeld van de participaties in de verbonden partijen. Vervolgens wordt per verbonden partij enkele specifieke informatie gegeven.

Verbonden Partijen

	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
Westfries Archief	174	174	177
WerkSaam Westfriesland	496	785	859
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	41	81	78
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.109	1.084	1.149
Recreatieschap West-Friesland	118	122	125
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	1.103	821	836
Archeologie Westfrieze gemeenten	13	14	14
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	151	107	108
SED organisatie	11.100	10.666	10.957
SSC DeSom (ICT)	1.177	1.034	912
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	58	47	47
	15.540	14.935	15.262

Gemeenschappelijke regelingen

SSC DeSom (ICT)

Gerelateerd aan programma('s) Overhead

Vestigingsplaats Wognum

Vertegenwoordiging Lid van het algemeen bestuur

Deelnemers Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland.

Deelname verplicht Nee

Bijdrage (afgerond) € 912.000

Bedrag per inwoner € 41,90

Doel / openbaar belang Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken. Ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening.

Financieel belang Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Risico's

- Cyberaanvallen.
- Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers.
- Ontvlechting van WerkSaam.
- Geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen.
- Beëindigen van contracten met onze leveranciers.
- Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.

EV per 1-1

€ 987.000

VV per 1-1

€ 243.000

EV per 31-12

€ 919.000

VV per 31-12

€ 1.857.000

SED organisatie

Gerelateerd aan programma('s) 1. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.

Vertegenwoordiging Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur

Deelnemers Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland

Deelname verplicht Nee

Bijdrage (afgerond) € 10.957.000

Bedrag per inwoner € 504

Doel / openbaar belang Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige, effectieve en efficiënte uitvoering door de SED organisatie van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken met het oog op een goede dienstverlening aan de inwoners en een krachtige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten.

Financieel belang Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Risico's

- Door de beperkte personele bezetting leidt afwezigheid (bijv. door ziekte en vertrekken van gekwalificeerd personeel) tot een bezettingsprobleem. Dat maakt dat het opvangen van de werkzaamheden leidt tot het niet uitvoeren van taken of extra kosten door inhuur. Door krapte op de arbeidsmarkt wordt het steeds moeilijker gekwalificeerd personeel aan te trekken.
- Kiezen voor een verkeerde aanbestedingsprocedure (bij openbare procedures) door de budgetbeheerder/-houder, waardoor de gehele aanbesteding onrechtmatig is. Het vooralsnog ontbreken van een contractenbank en aanbestedingsagenda.
- Niet voldoen aan wet- en regelgeving bij decentralisaties.

EV per 1-1

€ 0

VV per 1-1

€ 12.249.000

EV per 31-12

€ 0

VV per 31-12

€ 11.075.000

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord**Gerelateerd aan programma('s) 6. Milieu****Vestigingsplaats**

Hoorn

Vertegenwoordiging

Lid van het algemeen bestuur

Deelnemers

Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland.

Deelname verplicht

Ja

Bijdrage (afgerond)

€ 108.000

Bedrag per inwoner

4,97

Doel / openbaar belang

De OD NHN is een professionele opdrachtnemer die op een efficiënte manier en volgens geldende kwaliteitsstandaarden uitvoering geeft aan de opgedragen milieutaken op het gebied van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord.

Financieel belang

Jaarlijkse bijdrage volgens het bedrijfsplan op basis van lupsumfinanciering (vastgestelde prijs voor een totaalproject). Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Risico's

- Claims.
- Datalek van geregistreerde gegevens.
- Aanbestedingsrisico's.
- Pandemie.
- Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (mogelijke uitloop).

EV per 1-1

€ 812.000

VV per 1-1

€ 4.950.000

EV per 31-12

€ 812.000

VV per 31-12

€ 4.950.000

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord**Gerelateerd aan programma('s) 2. Veiligheid****Vestigingsplaats**

Alkmaar

Vertegenwoordiging

Lid van het algemeen bestuur

Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.			
Deelname verplicht	Ja			
Bijdrage (afgerond)	€ 1.079.000			
Bedrag per inwoner	49,65			
Doel / openbaar belang	Het behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De Veiligheidsregio zorgt voor verkleining van de risico's op crises, betere voorbereiding op het bestrijden van incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.			
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners voor de ambulancezorg. De overige bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.			
Risico's	• Brandweervrijwilligers gaan van rechtswege over naar deeltijdwerk. • Langdurige uitval. • Tekort ambulanceverpleegkundigen. • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.). • Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten. • Niet geheel halen van de prestatieafspraken met zorgverzekeraars (volgens. staffel). • Aanbestedingsclaim.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	
€ 4.714.000	€ 51.823.000	€ 4.577.000	€ 46.073.000	

Recreatieschap Westfriesland

Gerelateerd aan programma('s) 4. Economie

Vestigingsplaats	Stede Broec			
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.			
Deelname verplicht	Nee			
Bijdrage (afgerond)	€ 125.000			
Bedrag per inwoner	€ 5,75			
Doel / openbaar belang	Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.			
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.			
Risico's	• Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte. • Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters. • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling. • Imagoschade.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	
€ 1.752.000	€ 2.314.000	€ 1.711.000	€ 2.245.000	

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)**Gerelateerd aan programma('s) 5. Samenleving**

Vestigingsplaats	Alkmaar
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland en Enkhuizen. Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	€ 836.000
Bedrag per inwoner	€ 38,47
Doel / openbaar belang	De basistaken van GGD Hollands Noorden zijn: Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), uitvoering van infectieziektebestrijding en uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Minder opbrengsten medische zorg arrestanten. • Minder opbrengsten aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg. • Effecten herziening functiewaardering door hogere inschalingen. • Zelforganisatie. • Toename meldingen Veilig Thuis. • Inhuur externe medewerkers Veilig Thuis.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 501.000	€ 15.447	€ 731.000	€ 15.447

Archeologie Westfriese Gemeenten**Gerelateerd aan programma('s) 7. Volkshuisvesting**

Vestigingsplaats	Hoorn)
Vertegenwoordiging	Centrumgemeente (Hoorn)
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Texel en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 14.000
Bedrag per inwoner	€ 0,65
Doel / openbaar belang	Het borgen van de cultuurhistorische waarden conform wettelijke vereisten.
Financieel belang	Geen.
Risico's	• Er zijn voor 2021 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
-	-	-	-

WerkSaam**Gerelateerd aan programma('s) 5. Samenleving**

Vestigingsplaats	Hoorn
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 859.000
Bedrag per inwoner	€ 39,52
Doel / openbaar belang	WerkSaam wil inwoners van Westfriesland naar vermogen laten deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt en het beroep van inwoners op een uitkering zoveel mogelijk beperken. Hiertoe ondersteunt WerkSaam werkzoekenden, uitkeringsgerechtigden en werkgevers in de regio.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan apparaatskosten op basis van een verdeelsleutel en het gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal Domein. dat de raden beschikbaar stellen voor participatie (inclusief volwasseneneducatie), inkomensdeel/buig en de wet sociale werkvoorziening voor zover het gaat om het budget dat samenhangt met de taken die overgaan naar WerkSaam. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• CAO beschut werk. • Wet Arbeidsmarkt in Balans. • Ontwikkeling toegevoegde waarde.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 5.875.000	€ 17.598.000	€ 5.500.000	€ 19.429.000

Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)**Gerelateerd aan programma('s) 6. Milieu**

Vestigingsplaats	Hoorn
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	n.v.t.
Bedrag per inwoner	
Doel / openbaar belang	Met de recent vastgestelde GR-wijziging is vanaf 1 januari de beleidstaak vervallen. De taken bestaan momenteel uit: 1. Het laten uitvoeren van het beheer van de voormalige stortplaats te Westwoud. 2. Intergemeentelijk afstemmingsplatform voor beleid, DVO- en aandeelhouderzaken m.b.t. HVC.

Financieel belang

Het Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW) is namens de deelnemende gemeenten aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Het CAW is houder van 338 van de 2.914 uitstaande aandelen van de NV Huisvuilcentrale Noord Holland en heeft zich op grond van artikel 9 en 10 van de ballotageovereenkomst garant gesteld voor rente en aflossing van leningen van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland. Bij uitwinning of aansprakelijkheidsstelling van de aandeelhouders zijn de aandeelhouders onderling aansprakelijk naar rato van het aantal uitgegeven aandelen van de aan uitwinning of aansprakelijkheid verbonden kosten. Deze garantstelling vertaalt zich indirect naar de deelnemende gemeenten. De geprognostiseerde stand van de leningen eind 2017 bedraagt ruim € 606 miljoen.

Er zijn 2.914 aandelen uitgegeven. Het aandeel van het CAW hierin is 338. Dit is een percentage van 11,6%, waardoor het CAW een bedrag garant staat voor ca. € 70,5 miljoen. Op basis van het inwoneraantal betekent dat voor de gemeente Stede Broec een bedrag van € 7,2 miljoen.

Risico's

- Bestuurlijke en administratie ondersteuning
- Nazorg stortplaats Westwoud.

EV per 1-1

853

VV per 1-1

3.606

EV per 31-12

963

VV per 31-12

3.496

Westfries Archief**Gerelateerd aan programma('s)** 1. Bestuur en ondersteuning**Vestigingsplaats**

Hoorn

Vertegenwoordiging

Lid van het algemeen bestuur

Deelnemers

Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.

Deelname verplicht

Nee

Bijdrage (afgerond)

€ 177.000

Bedrag per inwoner

€ 8,14

Doel / openbaar belang

De zorg, bewaring en het beheer van oude archieven van aangesloten gemeenten. Na overbrenging van de archiefstukken zijn deze voor iedereen openbaar en beschikbaar, tenzij er bijzondere beperkingen gelden.

Financieel belang

Jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Risico's

- Omvang algemene reserve.
- Groei benodigd archief.
- Verlaging fysieke dienstverlening.

EV per 1-1

€ 399.000

VV per 1-1

€ 153.000

EV per 31-12

€ 319.000

VV per 31-12

€ 153.000

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBSW)

Gerelateerd aan programma('s) 1. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats	Hoorn
Vertegenwoordiging	Centrumgemeente (Hoorn)
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 81.000
Bedrag per inwoner	€ 3,58
Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken). In het collegeprogramma is onder opgave 7 de volgende beleidsambitie opgenomen: actualisering en concretisering regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan (boven)lokale opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij, indien mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven. Door het verbinden van lokale thema's met regionale opgaven wordt optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	Er zijn voor 2021 geen risico's bekend.

EV per 1-1

n.v.t.

VV per 1-1

n.v.t.

EV per 31-12

n.v.t.

VV per 31-12

n.v.t.

Deelnemingen

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Gerelateerd aan programma('s) 4. Economie

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland
Deelnemers	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 47.000
Bedrag per inwoner	
Doel / openbaar belang	Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord.
Financieel belang	Jaarlijks wordt een subsidie toegekend. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2021 geen risico's bekend.

EV per 1-1

VV per 1-1

EV per 31-12

VV per 31-12

-

-

-

-

NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG)

Gerelateerd aan programma('s) 8. Algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap.
Deelnemers	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap.
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	n.v.t.
Bedrag per inwoner	
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 17.823 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2021 geen risico's bekend.

EV per 1-1

VV per 1-1

EV per 31-12

VV per 31-12

-

-

-

-

Alliander NV

Gerelateerd aan programma('s) 8. Algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.

Deelnemers	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	n.v.t.
Bedrag per inwoner	
Doel / openbaar belang	Alliander is een netwerkbedrijf. Zij zorgen voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren bereiden ze zich voor op de toekomst. Een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 136.108 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	• Er zijn voor 2021 geen risico's bekend.

EV per 1-1

VV per 1-1

EV per 31-12

VV per 31-12

-

-

-

-

Grondbeleid

Inleiding

In de paragraaf grondbeleid wordt verslag gedaan over de visie, ontwikkelingen en stand van zaken van de grondexploitaties in relatie tot de doelstellingen uit de begroting.

Visie

De visie op grondbeleid staat beschreven in de vigerende Nota Grondbeleid. Hieronder volgen enkele kaders vanuit deze nota:

1. Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is het, ten behoeve van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, creëren van ruimte voor wonen, welzijn, zorg, werken, winkelen en recreëren in zowel uitleggebieden als bestaand stedelijk gebied, door het oppakken of ondersteunen van concrete ontwikkelinitiatieven. Hierbij wordt gestreefd naar optimalisatie van het financiële resultaat per project (in principe sluitende grondexploitaties).
2. De vorm van grondbeleid (actief, faciliterend of mengvorm) wordt afhankelijk van de individuele situatie gekozen. Het uitgangspunt hierbij is actief grondbeleid, tenzij dit op basis van factoren als grondposities, gemeentelijke doelstellingen, mogelijkheid tot sturing, risicoprofiel, verwacht financieel resultaat en/of benodigde capaciteit en/of deskundigheid onwenselijk of niet goed mogelijk is.
3. In het geval van passief (faciliterend) grondbeleid streeft de gemeente naar het afsluiten van anterieure overeenkomsten. In het uiterste geval dat geen overeenstemming is te bereiken met één of meer eigenaren in het gebied en het publieke belang van de ontwikkeling groot is, wordt een exploitatieplan, gekoppeld aan een bestemmingsplan of een projectbesluit, vastgesteld.
4. Strategische aankopen in het kader van actief grondbeleid vinden plaats voor zover deze passen binnen de door de raad vastgestelde plannen en visies en worden zo spoedig mogelijk na aankoop door middel van raadsbesluit in exploitatie genomen.

Nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen

Wet- en regelgeving

In juli 2019 is de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken gepubliceerd door de Commissie BBV. Deze notitie vervangt de eerdere notitie inzake grondexploitaties. Nieuw in deze notitie is de term 'warme gronden'. Warme gronden zijn gronden die zijn verworven met het oog op gebiedsontwikkeling. Deze term is geïntroduceerd om een naam te geven aan de nieuwe regels voor afwaarderen die gelden voor dit type gronden. De wijziging van het BBV in 2016 betekende dat dit soort gronden tijdelijk afgewaardeerd werden tot bestemmingswijziging. Voor warme gronden geldt nu dat deze tijdelijke afwaardering niet verplicht is indien een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan (b.v. structuurvisie) de garantie geeft dat de bestemming in de toekomst ook daadwerkelijk

gewijzigd gaat worden. Indien dit het geval is dan dient de waarde onder de toekomstige bestemming te worden vastgesteld door een taxateur. Daarnaast geldt deze regel alleen voor gronden die bestemd worden voor woningbouw en dus niet voor bedrijventerreinen.

De strategische gronden bestemd voor de ontwikkeling van Streekhof Fase 5 zijn te kwalificeren en te waarderen als 'warme gronden'.

Projecten in ontwikkeling

Binnen de gemeente zijn de volgende drie projecten in ontwikkeling (initiatief of haalbaarheidsfase)

Centrum Fase 5

Het laatste gedeelte van de opgave moet nog worden ingevuld. Dit betreft het zuidelijk gebied omsloten door de Stuifbergenlaan/ De Middend. Omdat er duidelijke raakvlakken zijn met het verdere centrumgebied (P&R terrein, station) is een meer integrale aanpak te prefereren. Momenteel wordt er een integrale centrumvisie voorbereid. Volgens planning wordt deze eind 2020 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Kweeklust

Het onderzoek naar de toekomstige functie van het volkstuinencomplex Kweeklust loopt. Hier vindt burgerparticipatie over plaats. In het najaar 2020 zal de raad gevraagd worden een keuze te maken of het volkstuin blijft of dat de locatie ingevuld wordt met woningen. In dit laatste geval zal er een alternatieve locatie voor de vereniging moeten worden gevonden en klaargemaakt

Florapark

Nu de woningbouwlocatie Waterweide in ontwikkeling is genomen, zijn we met de ontwikkelaars de beleidsvoorbereiding gestart voor de locatie Florapark in Bovenkarspel. Gelet op de locatie Westeinde-Zuid in de gemeente Enkhuizen, die grenst aan de locatie Florapark, wordt onderzocht of het mogelijk is om te komen tot een gezamenlijk (integrale) stedenbouwkundige visie. Voor beide gemeenten gelden tot nu toe verschillende uitgangspunten, qua tempo, grondposities en overeengekomen afspraken met de andere grondeigenaren. Een eerste principe schets is weliswaar gemaakt, maar het proces om tot onderlinge afspraken te komen over woningbouwprogramma, verkeersontsluitingen en de financieel-economische haalbaarheid daarvan, verkeert nog in een beginstadium. De start van de woningbouw zal niet eerder dan in 2023, aansluitend aan Waterweide kunnen plaatsvinden.

Prognose resultaten

Binnen de gemeente lopen de volgende vijf projecten. In deze projecten heeft de gemeente slechts een faciliterende rol, waarbij eventuele plankosten en kosten voor de (her)inrichting van de openbare ruimte worden verhaald op de initiatiefnemer.

Centrum Fase 4

De afgelopen periode is succesvol aan de kwaliteitsverbetering en uitbreiding van het centrum gewerkt. Na een fase van grootschalige plannen tot 2012 is er vanaf 2014 stapsgewijs vormgegeven aan de ambities uit het Stedenbouwkundig plan (2014). De plannen voor fase 4 zijn in uitvoering, het verblijfsplein, parkeren achter het gemeentehuis en de herinrichting van

de Zesstedenweg en Burgemeester J.N. Stuijbergenlaan zijn succesvol gerealiseerd. Begin 2020 zijn de Aldi en de eerste fase van het nieuwe parkeerterrein aan de Burgemeester J.N. Stuijbergenlaan feestelijk geopend. De bouwwerkzaamheden voor de verdere uitbreiding van het Streekhof, realisatie van de appartementen en fase 2 van het parkeerterrein zijn naar verwachting begin 2021 gereed.

Waterweide

De nieuwe woonwijk Waterweide is volop in ontwikkeling. De eerste fase, die drie eilanden omvat, zal in 2020 worden opgeleverd. De volgende fase die ook drie eilanden kent, zal verder worden ontworpen en daarna in productie worden genomen. De verwachtingen rond deze nieuwe woonwijk zijn positief, want ondanks de Corona-crisis is de verkoop niet vertraagd; ook de bouw is op een iets lager tempo, toch doorgegaan.

Locatie Op/Maat

Het bestemmingsplan voor de realisatie van 52 appartementen op de voormalige locatie van Op/Maat is vastgesteld. Na afgifte van de omgevingsvergunning zal de bouw van het complex ca. 1,5 jaar duren.

Plan Zwaan/omgeving de Ark

Met de sloop van het voormalige café 'de gekroonde Zwaan', het aangrenzende winkeltje en het oude verenigingsgebouw 'de Ark' is destijds langs de Zesstedenweg -ter hoogte van de Raadhuislaan- een lege plek in het lint ontstaan. Deze locatie heeft -gelet op de unieke ligging midden in het dorp- de potentie voor een kwalitatieve invulling. Inmiddels is de grond geleverd aan de ontwikkelaar die gestart is met de werkzaamheden. De gemeente heeft daarbij nog slechts een faciliterende rol.

Thea Beckmanweg

Kuin Vastgoedontwikkeling BV heeft het vrijgekomen uitvaartcentrum aan de Thea Beckmanweg aangekocht, waarop door de gemeenteraad is ingestemd met de herontwikkeling naar 8 duurzame patiowoningen. Met de ontwikkelaar is een overeenkomst afgesloten voor de verkoop van de benodigde gemeentegrond en gemeentelijke plankosten. Het bestemmingsplan is vastgesteld en de ontwikkelaar is gestart met de werkzaamheden. De gemeente heeft een faciliterende rol.

Stand van zaken grondexploitatie

De gemeente heeft geen eigen (actieve) grondexploitaties, waarin zij voor eigen winst- en risico een gebied ontwikkeld en kavels uitgeeft.

Stand van zaken strategische grondposities

Strategische gronden

De gronden behorende bij het Centrumplan Fase 5 zijn gemeentelijke strategische gronden welke te kwalificeren en te waarderen zijn als de eerder genoemde nieuwe categorie 'warme gronden'. Zie ook hieronder. Daarnaast bezit de gemeente nog een stuk akkerland (HES zone), waar geen concrete ontwikkel of toekomstplannen voor zijn. Tot slot is de gemeente

juridisch, maar geen economisch, eigenaar van een aantal gronden behorende bij de toekomstige ontwikkeling van Florapark en Molensloot (volgend op Florapark).

Financiële kaders en financiële risico's

De lopende projecten betreffen allen ontwikkelingen waarbij de gemeente een faciliterende en kader stellende rol speelt. In deze projecten heeft de gemeente ook geen grondeigendommen (meer) en zijn de door de gemeente te maken kosten verhaalbaar op de ontwikkelaars.

Strategische gronden

De gronden behorende bij het Centrumplan Fase 5 zijn te classificeren als 'warme gronden'. Van hieruit mogen deze gronden gewaardeerd worden tegen de toekomstige bestemming. In den regel is dit een hogere waarde dan de waarde onder de huidige bestemming en de aankoop-/ boekwaarde. Voor de jaarrekening 2019 zijn deze gronden opnieuw gewaardeerd door een taxateur.

Het stuk akkerland (HES zone), waar geen concrete ontwikkel of toekomstplannen voor zijn is te classificeren als een reguliere strategisch grond en moet van daaruit gewaardeerd worden tegen de *huidige* bestemming. Voor de jaarrekening 2019 zijn deze gronden eveneens gewaardeerd door een taxateur.

De gronden behorende bij de toekomstige ontwikkeling van Florapark en Molensloot hoeven niet gewaardeerd te worden en vormen geen risico voor de gemeentebegroting. Dit omdat de gemeente geen economisch eigenaar is en omdat via een koop- en leningconstructie de boekwaarde van deze gronden gedekt en gegarandeerd zijn.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Het verplichte overzicht bevat per programma de geraamde baten en lasten, de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en het geraamde resultaat.

Lasten

Programma	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bestuur en ondersteuning	4.666	2.753	2.529
Veiligheid	1.491	1.617	1.704
Beheer Openbare Ruimte	4.066	4.338	4.249
Economie	462	558	525
Samenleving	31.539	31.375	31.870
Milieu	4.364	4.039	4.200
VHROSV	2.017	1.626	1.416
Algemene dekkingsmiddelen	1.126	887	897
Overhead	4.599	4.453	5.216
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	54.330	51.646	52.605

Baten

Programma	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bestuur en ondersteuning	-1393	-267	-271
Veiligheid	-6	-6	-6
Beheer Openbare Ruimte	-169	-62	-62
Economie	-186	-118	-119
Samenleving	-6.398	-6.401	-6.437
Milieu	-5.091	-4.868	-4.795
VHROSV	-763	-290	-289
Algemene dekkingsmiddelen	-36.660	-38.510	-39.514
Overhead	-188	-100	-101
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	-50.854	-50.622	-51.594

Reserves

Programma	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Stortingen reserves:			
Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Reserves Veiligheid	0	0	0
Reserves Beheer openbare ruimte	0	0	0
Reserves Economie	0	0	0
Reserves Samenleving	0	0	0
Reserves Milieu	10	10	10
Reserves VHROSV	0	0	0
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	1.207	0	0
Reserves Overhead	0	0	0
Totaal stortingen	1.217	10	10

Programma	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Onttrekkingen reserves:			
Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Reserves Veiligheid	-11	0	0
Reserves Beheer openbare ruimte	-166	-173	-173
Reserves Economie	0	0	0
Reserves Samenleving	-802	-308	-297
Reserves Milieu	-40	0	0
Reserves VHROSV	0	0	0
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	-2.610	0	0
Reserves Overhead	-640	-442	-257
Totaal onttrekkingen	-4.269	-923	-727
Resultaat	-422	-112	-294

Structureel saldo

Programma	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo van baten en lasten	-1.011	-215	-421	-547
Saldo mutaties reserves	717	521	519	519
Begrotingssaldo na bestemming	-294	306	98	-28
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	344	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	50	306	98	-28

Het structurele begrotingssaldo is voor de jaren 2021, 2022 en 2023 positief.

De cijfers zijn gebaseerd op de Kadernota 2020-2024, de meicirculaire 2020 en de autonome mutaties, zoals bijstelling van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen.

Incidentele baten en lasten

Incidentele lasten				
Programma/Omschrijving	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur en ondersteuning VNG jaarcongres	€ 22.000			
Samenleving Integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs	€ 20.000			
Milieu Pilot gasloos	€ 35.000			
Transvisie warmte	€ 137.000			
VHROSV Omgevingswet	€ 128.000			
Overhead en algemene middelen SED Perspectief	€ 175.000			
Advieskosten	€ 2.000			
Totaal	€ 519.000	€ 0	€ 0	€ 0

Incidentele baten				
Programma/Omschrijving	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Algemene dekkingsmiddelen Ontrekking Reserve SED Perspectief	€ 175.000			
Totaal	€ 175.000	€ 0	€ 0	€ 0

VNG jaarcongres	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Integraal huisvestingsplan	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Pilot gasloos	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Transvisie warmte	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Omgevingswet	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
SED Perspectief	Een deel van de lasten van het SED Perspectief zijn incidenteel. Deze worden gedekt door een reserve.

Overzicht van toevoegingen en onttrekkingen reserves

Toevoeging aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2021 waarvan structureel
Bestuur en ondersteuning	0	0
Veiligheid	0	0
Verkeer en vervoer en openbaar groen	0	0
Economie	0	0
Samenleving	0	0
Milieu	10	10
VHROSV	0	0
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	0	0
Totaal	10	10
Onttrekkingen aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2021 waarvan structureel
Bestuur en ondersteuning	0	0
Veiligheid	0	0
Verkeer en vervoer en openbaar groen	173	173
Economie	0	0
Samenleving	297	297
Milieu	0	0
VHROSV	0	0
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	257	82
Totaal	727	552

Overzicht van baten en lasten per taakveld

		Lasten	Baten
1. Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	1.610.000	0.000
0.2	Burgerzaken	442.000	-271.000
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	285.000	0.000
5.4	Historisch archief	192.000	0.000
2. Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.178.000	0.000
1.2	Openbare orde en veiligheid	525.000	-6.000
3. Verkeer en vervoer			
2.1	Verkeer en vervoer	2.723.000	-53.000
2.2	Parkeren	0.000	0.000
2.3	Recreatieve havens	14.000	-9.000
2.4	Economische havens en waterwegen	185.000	0.000
2.5	Openbaar vervoer	0.000	0.000
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	1.327.000	0.000
4. Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	183.000	0.000
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	244.000	-21.000
3.3	Bedrijfsloket en - regelingen	16.000	-28.000
3.4	Economische promotie	66.000	-55.000
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	16.000	-15.000
5. Samenleving			
4.1	Openbaar basisonderwijs	39.000	-31.000
4.2	Onderwijshuisvesting	1.504.000	-16.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.529.000	-607.000
5.1	Sportbeleid en activering	202.000	0.000
5.2	Sportaccommodaties	2.295.000	-593.000
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	734.000	0.000
5.4	Musea	10.000	0.000
5.5	Cultureel erfgoed	69.000	0.000
5.6	Media	608.000	-138.000
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	760.000	-544.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.954.000	-159.000
6.2	Wijkteams	728.000	0.000
6.3	Inkomensregelingen	5.767.000	-3.868.000
6.4	Begeleide participatie	4.822.000	-36.000
6.5	Arbeidsparticipatie	501.000	0.000
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	803.000	0.000
6.7	Maatwerkvoorzieningen 18+	657.000	-311.000
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	6.641.000	0.000
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	104.000	0.000
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.098.000	0.000

7.1	Volksgezondheid	1.046.000	-134.000
6. milieu			
7.2	Riolering	1.101.000	-1.510.000
7.3	Afval	2.561.000	-3.276.000
7.4	Milieubeheer	453.000	0.000
7.5	Begraafplaatsen	84.000	-9.000
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			
8.1	Ruimtelijke ordening	622.000	0.000
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven-terreinen)	39.000	0.000
8.3	Wonen en bouwen	755.000	-289.000
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
0.4	Overhead	5.216.000	-101.000
0.5	Treasury	534.000	-761.000
0.61	OZB Woningen	118.000	-3.394.000
0.62	OZB - niet woningen	51.000	-843.000
0.63	Parkeerbelasting	0.000	0.000
0.64	Belastingen Overig	111.000	-140.000
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0.000	-34.142.000
0.8	Overige baten en lasten	84.000	-233.000
0.10	Mutaties reserves	10.000	-727.000
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		-294.000
Totaal		52.615.000	-52.615.000

Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Algemeen financieel beleid

De begroting is gebaseerd op de Kadernota 2020-2024, de meicirculaire 2020 en de autonome mutaties (bijv. bijstelling bijdrage GR-en).

De autonome mutaties zijn:

Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen	€ 165.000
Vrijval budgetten (worden niet ingezet)	€ 7.000
Onderhoud wegen	€ 85.000
Toerekening kosten SED organisatie aan het taakveld Afval	-/- € 23.000
Toerekening kosten SED organisatie aan het taakveld Riolerin	-/- € 164.000
Budget voor uitvoering Wet inburgering (nieuwe taak)	-/- € 29.000
Lasten BUIG	-/- € 236.000
Overdracht beheer waterwegen naar HHNK	<u>€ 21.000</u>
	-/- € 174.000

Het saldo van de begroting is als volgt opgebouwd:

Totaal baten	€ 51.594.000
Totaal lasten	€ 52.605.000
Saldo baten en lasten	<u>-/- € 1.011.000</u>
Totaal onttrekkingen aan reserves	€ 727.000
Totaal stortingen in reserves	-/- € 10.000
Saldo mutaties reserves	<u>€ 717.000</u>
Begrotingsresultaat (verwachte baten minus lasten)	<u>-/- € 294.000</u>

Uitgangspunten voor de begroting

De uitgangspunten voor het opstellen van deze begroting zijn als volgt:

Algemeen

Algemene prijsinflatie + 1,7%

Rente

Rente op nieuwe investeringen + 1,3%

Rente op bestaande investeringen Rente omslagpercentage

Tarieven en heffingen

Secretarieleges + 1,7%

Onroerendezaakbelastingen + 1,7%

Lijkbezorgingsrechten + 1,7%

Marktgelden + 1,7%

Rioolheffing	+ 1,7% De algemene prijsinflatie wordt –conform raadbesluit inzake het GRP- ook toegepast op de rioolheffing.
Afvalstoffenheffing	Nog te bepalen
<u>Overige</u> Algemene uitkering gemeentefonds Gemeenschappelijke regelingen	Meicirculaire 2020 Indexering van de lonen + 2,6% Indexering van de prijzen + 1,7%
<u>Subsidies</u> Alle sectoren	Indexering van de lonen + 2,6% Indexering van de prijzen + 1,7%
<u>SED organisatie</u>	Begroting 2021 SED organisatie

Toelichting uitgangspunten

Algemeen

- Voor prijsgevoelige budgetten wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage gebaseerd op de CPB verwachting van december 2019 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product-uitgangsjaar 2020). Dit inflatiepercentage wordt cumulatief toegepast (2022: 3,4%, 2023: 5,1%, etc.). 1% algemene prijsinflatie is ongeveer € 92.000.

Rente

- De rente over nieuwe investeringen wordt gebaseerd op de gemiddelde rente van kort geld (1 week) en lang geld (15 jaar) bij de BNG over een periode van de afgelopen 7 jaar. Dit percentage komt neer op 1,3%.
- De rente op bestaande investeringen wordt verdeeld via het rente omslagpercentage.

Tarieven en heffingen

- Voor de tarieven wordt rekening gehouden met een inflatie van 1,7%.
- Voor de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van een opbrengststijging van 1,7% (inflatiecorrectie).
- Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt kostendekkende tarieven (inclusief BTW). Zodra de nieuwe kosten bekend zijn die de HVC in 2021 bij de gemeenten in rekening gaat brengen wordt aan de gemeenteraad een voorstel gedaan met betrekking tot de tarieven voor 2021.

Overige

- De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2021 wordt gebaseerd op de Meicirculaire 2020. In de Algemene Uitkering worden loon- en prijsontwikkelingen verwerkt op basis van de landelijke cijfers. In de meerjarenraming van de Algemene Uitkering voor de jaren 2021 t/m 2024 wordt uitgegaan van het systeem van lopende prijzen. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met de compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de jaren 2021 t/m 2024 (prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product).
- Voor indexatie van de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen wordt aangesloten bij de Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regeling Noord Holland Noord van de Regietafel GR-en NH-N. Uitgangspunt Regietafel is loonindexatie 2,6%; prijsindexatie 1,7%; gewogen gemiddelde 2,3%.
- Voor subsidies wordt voor de lonen uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers 2020 (CPB december 2019: 2,6%). Voor prijsgevoelige onderdelen wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage dat gebaseerd is op de CPB verwachting van december 2019 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product - uitgangsjaar 2020: 1,7%). Omdat wordt gerekend met een verhouding loon/prijs van 70/30 wordt een indexatie toegerekend van 2,3%. 1% stijging betekent een verhoging van € 30.000.
- Voor de bijdrage aan SED organisatie wordt uitgegaan van de begroting 2021 van de SED organisatie. Op basis van de Kaderbrief 2021 is deze geraamd op € 10.957.000.

Geprognosticeerde balans

Begin en eindbalans	01-01-21	31-12-21
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
Immateriële vaste activa	304	294
Materiële vaste activa	53.194	52.366
Financiële vaste activa	24.226	22.793
Totaal vaste activa	77.724	75.453
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden	3	3
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	8.170	8.170
Liquide middelen	364	364
Overlopende activa	651	651
Totaal vlottende activa	9.188	9.188
Totaal ACTIVA	86.912	84.641
PASSIVA		
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen Vermogen	14.500	13.777
Voorzieningen	6.663	5.731
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	49.287	45.741
Totaal vaste passiva	70.450	65.249
<u>Vlottende passiva</u>		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	13.834	16.764
Overlopende passiva	2.628	2.628
Totaal vlottende passiva	16.462	19.392
Totaal PASSIVA	86.912	84.641

Berekening van het EMU-saldo

		2020	2021	2022
Omschrijving		Begroting na wijziging	Begroting	begroting
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-303	-294	306
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.244	2.339	2.413
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	547	749	554
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-1.508	-2.120	-1.928
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
-7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-806	-739	-568
-10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
-11	Verkoop van effecten:			
- 11a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
-11b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo		174	-65	777

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In de begroting zijn ramingen opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Hiervoor mag geen voorziening worden getroffen. Wel moet hierover informatie in de begroting worden opgenomen. Onder deze verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel het voormalig personeel. In de begroting van Stede Broec zijn alleen nog budgetten voor de bovengenoemde onderdelen welke betrekking hebben op het college. Het overige personeel is immers werkzaam bij de SED organisatie. Binnen de begroting van Stede Broec gaat het om de volgende posten:

Wachtgeld gewezen wethouders

Wethouders hebben geen garantie dat zij na 4 jaar hun zetel kunnen behouden. Hierdoor bestaat de mogelijkheid van wachtgeldverplichting. Hiervoor is een reserve wachtgelden beschikbaar. De geraamde stand van deze reserve per 1-1-2021 is € 199.000.

Pensioenen wethouders

Aangewezen wethouders en nabestaanden van aangewezen wethouders ontvangen een pensioenuitkering. Daarnaast bouwen de huidige wethouders pensioenrechten op. Hiervoor is een voorziening getroffen. De geraamde stand van deze voorziening per 1-1-2021 is € 1.042.000.

Investeringsen

Er wordt onderscheid gemaakt in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringsen met een economisch nut zijn alle investeringen die verhandelbaar zijn (er is een markt voor) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of tarieven.

Investeringsen met een economisch nut

<u>Pr.</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>2021</u>	<u>Afschr.termijn</u>
6	Investeringsen GRP	750.000	35

Investeringsen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

<u>Pr.</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>2021</u>	<u>Afschr.termijn</u>
3	Conservering constructieonderdelen bruggen	53.000	20
3	Vervangen onderdelen bruggen	79.000	60
3	Vervangen beschoeiingen	191.000	50
3	Vervangen lichtmasten OVL	32.000	40
3	Vervangen armaturen OVL	201.000	20
3	Kast- en kabelvervanging	40.000	50
3	Vervangen speelvoorzieningen	60.000	10
3	Rotonde/rijbaan Florasingel	345.000	20
3	Kruising Stuifbergenlaan	175.000	20

Financiering

Voor het financieren van nieuwe investeringen en omdat er jaarlijks wordt afgelost op de langlopende leningen is de verwachting dat in 2021 een langlopende lening wordt aangetrokken van € 2,6 miljoen.

Overzicht reserves en voorzieningen

Algemene reserve

Deze reserve heeft een bufferfunctie. Batige jaarresultaten en batige resultaten van grondexploitaties worden in deze reserve gestort. Nadelige jaarresultaten, stortingen in voorzieningen en dekking van incidentele uitgaven kunnen worden onttrokken aan deze reserve.

	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	2.767	0	0	0	2.767
Totaal	2.767	0	0	0	2.767

Bestemmingsreserves:

	boekwaarde 1-1-2021	Vermeerderingen	Verminderingen	boekwaarde 31-12-2021
<u>Bestemmingsreserves:</u>				
Grondbedrijf	728	0	0	728
Planschade	25	0	0	25
Omgevingsfonds	43	0	0	43
Baggeren	58	0	0	58
Kunst- en cultuurfonds	47	0	0	47
Faciliteiten kunst gemeentehuis	3	0	0	3
Stormschade	25	0	0	25
Duurzaamheidsfonds	10	10	0	20
Wachtgelden wethouders	199	0	0	199
Sport- en spelmateriaal	43	0	0	43
SED perspectief	202	0	-175	27
Totaal	1.383	10	-175	1.218

Toelichting geraamde mutaties in de reserves en doel van de reserves:

- *Grondbedrijf*

Reserve ter dekking van stortingen in voorzieningen voor grondexploitatie en dekking van incidentele aanschaffingen binnen de grondexploitatie. Batige resultaten van grondexploitaties en overige grondverkoop worden in deze reserve gestort.

- *Planschade*

Ter dekking van gehonoreerde planschades en advieskosten daarvan.

- *Omgevingsfonds*

Ter dekking van investeringen in de openbare ruimte rondom huurwoningen worden voldaan.

- *Baggeren*

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de kosten van de maatregelen uit de Begroting 2019, pagina 120baggerplan.

- *Kunst- en Cultuurfonds*

Bij omvangrijke werken wordt een nader te bepalen bijdrage aan deze reserve geraamd. Aanschaf en plaatsing van kunstwerken en kunstobjecten en kosten van culturele projecten en manifestaties worden uit deze reserve gedekt.

- *Stormschade*

Stormschades aan niet-verzekerde eigendommen worden aan deze reserve onttrokken.

- *Duurzaamheidsfonds*

Onttrekkingen worden gedaan bij het vervullen van een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid en milieu. Hierbij kan gedacht worden aan roetfilters voor het wagenpark.

- De jaarlijkse storting in deze reserve bedraagt € 10.000.

- *Wachtgeldwethouders*

De reserve is gevormd ter dekking van eventuele wachtgeldverplichtingen van wethouders.

- *NASB*

Reserve ter dekking van kosten uit het meerjarenonderhoudsplan voor vervanging sport- en spelmateriaal.

- *SED perspectief*

Uit deze reserve worden de lasten met betrekking tot het SED perspectief gedekt.

- De lasten met betrekking tot het SED perspectief voor 2019 zijn € 175.000.

Reserves ter dekking van kapitaallasten:

	boekwaarde 1-1-2021	Vermeerderingen	Verminderings	boekwaarde 31-12-2021
<u>Reserves ter dekking van kapitaallasten:</u>				
Praktijkschool	657	0	-44	613
Martinuscollege	201	0	-13	187
Scoutinggebouw	111	0	-11	100
Legionella bestrijding gymzalen	7	0	-6	0
Noodlokaal Molenwiek	12	0	-12	0
Luie trap	6	0	-1	6
Boogschuttersvereniging	79	0	-3	77
Glijbaan de Kloet	3	0	-3	0
Energiezuinige toepassingen atletiekbaan	16	0	-1	16
Buitendienst	1.530	0	-59	1.471
Uitbreiding 't Palet	885	0	-43	842
Nieuwbouw De Streek/ Poseidon	224	0	-7	217
Asbest Martinuscollege	1.165	0	-51	1.114
Centrumgebied	2.563	0	-173	2.390

Vrachtauto Buitendienst	2	0	-1	1
Verlichting gemeentehuis	2	0	-1	1
Verbouwing gemeentehuis	370	0	-18	351
Brandmeldinstallatie	23	0	-3	21
Huisvesting verenigingen	2.301	0	-84	2.216
Verbouwing Postkantoor	118	0	-7	111
Ringeninstallatie gymzaal De Helt	6	0	-1	5
Ringeninstallatie gymzaal De Woud	7	0	-1	6
Sportmateriaal sporthal De Flint	6	0	-1	5
Speeltoestellen Watermolenweg	17	0	-2	15
Speeltoestellen Waterhoen/Habijt	39	0	-6	33
Totaal	10.350	0	-552	9.798

Toelichting geraamde mutaties in de reserves:

- *Praktijkschool*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor de Praktijkschool.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 44.000 onttrekking

- *Martinuscollege*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor het Martinuscollege.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 13.000 onttrekking

- *Scoutinggebouw*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor het scoutinggebouw.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 11.000 onttrekking

- *Legionellabestrijding gymzalen*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor de legionellabestrijding in de gymzalen De Horn, Oostersluis, De Helt en De Woud.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 6.000 onttrekking

- *Noodlokaal Molenwiek*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor het noodlokaal van de Molenwiek.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 12.000 onttrekking

- *Luie trap*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor de luie trap (Zwembad de Kloet).

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

- *Boogschuttersvereniging*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor het nieuwe gebouw voor de boogschuttersvereniging.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 3.000 onttrekking

- *Glijbaan zwembad de Kloet*

In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2009 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld ten laste van de incidentele ruimte 2008, dit budget is gestort in deze reserve. Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten voor de realisatie van een glijbaan in/om zwembad de Kloet.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 3.000 onttrekking

- *Energiezuinige toepassingen atletiekbaan*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten van de energiezuinige toepassingen bij de nieuwbouw atletiekbaan Raadhuislaan.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

- *Brandweer/buitendienst*

Vanuit het plan Industrieweg is een reserve gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de brandweerkazerne/de werf van de buitendienst.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 59.000 onttrekking

- *Uitbreiding 't Palet*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten van de uitbreiding van 't Palet op de locaties Princenhof en Verlengde Raadhuislaan.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 43.000 onttrekking

- *Nieuwbouw De Streek/ Poseidon*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten van de bouw van een gezamenlijke accommodatie voor reddingsbrigade De Streek en kanovereniging Poseidon.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 7.000 onttrekking

- *Asbest Martinuscollege*

Jaarlijkse dekking van een gedeelte van de kapitaallasten voor de asbestsanering bij het Martinuscollege.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 51.000 onttrekking

- *Investerings centrumgebied*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten voor de investeringen van het centrumgebied.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 173.000 onttrekking

- *Vrachtauto buitendienst*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten van de vrachtauto voor de buitendienst.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

- *Verlichting gemeentehuis*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten van de verlichting in het gemeentehuis.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

- *Verbouwing gemeentehuis*

Reserve ter dekking van de kapitaallasten welke door SED worden doorbelast, in verband de verbouwing van het gemeentehuis.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 18.000 onttrekking

- *Brandmeldinstallatie*

Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten van de brandmeldinstallatie.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 3.000 onttrekking

- *Huisvesting verenigingen*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor de Huisvesting van verenigingen.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 84.000 onttrekking

- *Verbouwing Postkantoor*

Jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten voor de verbouwing van het Postkantoor.

- Geraamde bijdrage in kapitaallasten € 7.000 onttrekking

Voorzieningen

	boekwaarde 1-1-2021	Vermeerderingen	Verminderingen	boekwaarde 31-12-2021
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:</u>				
Pensioenen wethouders	1.042	0	-62	980
Wachtgelden	499	0	-83	416
<u>Egalisatievoorzieningen</u>				
Groot onderhoud gebouwen	1.359	474	-505	1.328
Voorziening groot onderhoud bruggen	23	140	-161	2
<u>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden:</u>				
Voorziening Riolering	3.708	134	-849	2.993
Afvalinzameling	6	6	0	12
Totaal	6.637	754	-1.660	5.731

Meerjarenraming en toelichting

Algemeen financieel beeld

Het geraamde verloop van het begrotingssaldo over de jaren is als volgt:

2021:	-/- € 294.000 (incidenteel -/- € 580.000 en structureel € 286.000)
2022:	€ 306.000
2023:	€ 98.000
2024:	-/- € 28.000

Voor 2022, 2023 en 2024 zijn de extra gelden voor jeugdzorg (€ 432.000 per jaar) verrekend met de taakstelling SD van € 1,5 miljoen.

Meerjarenraming

Lasten

Programma	2021	2022	2023	2024
Bestuur en ondersteuning	2.529	2.536	2.581	2.622
Veiligheid	1.704	1.710	1.751	1.758
Beheer Openbare Ruimte	4.249	4.232	4.386	4.526
Economie	525	523	523	524
Samenleving	31.870	31.813	31.868	32.245
Milieu	4.200	4.083	4.138	4.155
VHROSV	1.416	1.250	1.273	1.294
Algemene dekkingsmiddelen	897	899	903	908
Overhead	5.216	5.242	5.351	5.423
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal lasten	52.606	52.288	52.774	53.455

Baten

Programma	2021	2022	2023	2024
Bestuur en ondersteuning	-271	-276	-281	-285
Veiligheid	-6	-6	-6	-6
Beheer Openbare Ruimte	-62	-62	-63	-63
Economie	-119	-121	-122	-124
Samenleving	-6.437	-6.464	-6.170	-6.193
Milieu	-4.795	-4.859	-4.931	-4.962
VHROSV	-290	-294	-299	-305
Algemene dekkingsmiddelen	-39.514	-39.889	-40.380	-40.869
Overhead	-101	-101	-101	-101
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal baten	-51.595	-52.072	-52.353	-52.908

Reserves

Programma	2021	2022	2023	2024
Storting reserves:				
Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Reserves Veiligheid	0	0	0	0
Reserves Beheer openbare ruimte	0	0	0	0
Reserves Economie	0	0	0	0
Reserves Samenleving	0	0	0	0
Reserves Milieu	10	10	10	10
Reserves VHROSV	0	0	0	0
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal storting	10	10	10	10

Programma	2021	2022	2023	2024
Onttrekkingen reserves:				
Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Reserves Veiligheid	0	0	0	0
Reserves Beheer openbare ruimte	-173	-173	-173	-173
Reserves Economie	0	0	0	0
Reserves Samenleving	-297	-276	-276	-276
Reserves Milieu	0	0	0	0
Reserves VHROSV	0	0	0	0
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Reserves overhead	-257	-82	-80	-80
Totaal onttrekkingen	-727	-531	-529	-529
Resultaat	-294	306	98	-28

Uitgangspunten van meerjarenraming

Zie hiervoor de uitgangspunten op blz. 123.

Geprognosticeerde balans

Begin en eindbalans	31-12-21	31-12-22	31-12-23	31-12-24
ACTIVA				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa	294	284	274	264
Materiële vaste activa	52.366	52.376	52.386	52.395
Financiële vaste activa	22.793	21.610	20.392	19.486
Totaal vaste activa	75.453	74.270	73.052	72.145
<u>Vlottende activa</u>				
Voorraden	3	3	3	3
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	8.170	8.170	8.170	8.170
Liquide middelen	364	364	364	364
Overlopende activa	651	651	651	651
Totaal vlottende activa	9.188	9.188	9.188	9.188
Totaal ACTIVA	84.641	83.458	82.240	81.333
PASSIVA				
<u>Vaste passiva</u>				
Eigen Vermogen	13.777	13.257	12.750	12.243
Voorzieningen	5.731	5.618	5.087	4.238
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	45.741	42.195	38.650	35.104
Totaal vaste passiva	65.249	61.070	56.487	51.585
<u>Vlottende passiva</u>				
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	16.764	19.760	23.125	27.120
Overlopende passiva	2.628	2.628	2.628	2.628
Totaal vlottende passiva	19.392	22.388	25.753	29.748
Totaal PASSIVA	84.641	83.458	82.240	81.333

Berekening van het EMU-saldo

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
EMU-saldo	-65	777	-163	498

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In de meerjarenraming zijn ramingen opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Hiervoor mag geen voorziening worden getroffen. Wel moet hierover informatie in de begroting worden opgenomen. Onder deze verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel het voormalig personeel. In de begroting van Stede Broec zijn alleen nog budgetten voor de bovengenoemde onderdelen, die betrekking hebben op het college. Het overige personeel is immers werkzaam bij de SED organisatie. Binnen de begroting van Stede Broec gaat het om de volgende posten:

Wachtgeld gewezen wethouders

Wethouders hebben geen garantie dat zij na 4 jaar hun zetel kunnen behouden. Hierdoor bestaat de mogelijkheid van wachtgeldverplichting. Daarnaast is een reserve wachtgelden beschikbaar. Het meerjarige verloop van deze reserve is als volgt:

	boekwaarde 31-12-2021	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
<u>Bestemmingsreserves:</u>				
Wachtgelden wethouders	199	199	199	199

Pensioenen wethouders

Aangewezen wethouders en nabestaanden van aangewezen wethouders wordt een pensioenuitkering betaald. Daarnaast bouwen de huidige wethouders pensioenrechten op. Hiervoor is een voorziening getroffen. Het meerjarige verloop van deze voorziening is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
<u>Voorziening:</u>				
Pensioenen wethouders	980	918	803	688

Investeringsen

(Bedragen * € 1.000)						Afschr.
Pr.	Omschrijving	2021	2022	2023	2024	termijn
5	Clubgebouw Nassaupark					15
3	Kade De Kolk					30
3	Infrastructuur Burg. Boonlaan					14
	Streekhof/Middenweg					15
3	Vervangen Raadhuislaan					20
3	Vervanging bruggen				375	20
3	Conservering constructieonderdelen bruggen		10			10
3	Vervangen onderdelen bruggen	53	41	52		20
3	Vervangen elektrische onderdelen (De Overhaal)					25
3	Vervangen complete objecten bruggen	79	82	146		60
3	Vervangen beschoeiingen	191	385	734	656	50
3	Waterplan: aanleggen recreatievoorzieningen buitengebied					50
3	Vervanging lichtmasten OVL	32	44	53	31	40
3	Vervanging armatuur OVL	201	207	145	112	20
3	Kast- en kabelvervanging	40	pm	pm	pm	50
3	Vervangen wegen			142	142	20
3	Reconstructie Molenbuurt					20
3	Vervangen speelvoorzieningen	60	60	60		10
3	Rotonde/rijbaan Florasingel	345				
3	Kruising Stuifbergenlaan	175				
6	Investeringsen GRP	750	750	750		35
	totaal	2.120	1.928	1.985	1.268	

Financiering

In de meerjarenraming gaan we er vanuit dat de we het saldo van de aflossingen plus de investeringen minus de afschrijvingslasten opnieuw moeten financieren. Dit betekent dat we jaarlijks ongeveer € 3,0 miljoen moeten aantrekken.

Overzicht reserves en voorzieningen

Algemene reserve:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	2.767	2.767	2.767	2.767

Bestemmingsreserves:

	boekwaarde 31-12-2021	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
<u>Omschrijving:</u>				
Grondbedrijf	728	728	728	728
Planschade	25	25	25	25
Omgevingsfonds	43	43	43	43
Baggeren	58	58	58	58
Kunst- en cultuurfonds	47	47	47	47
Faciliteiten kunst gemeentehuis	3	3	3	3
Stormschade	25	25	25	25
Duurzaamheidsfonds	20	30	30	30
Wachtgelden wethouders	199	199	209	219
Sport- en spelmateriaal	43	43	43	43
SED perspectief	27	27	27	27
Totaal	1.218	1.228	1.238	1.248

	boekwaarde 31-12-2021	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
<u>Reserves ter dekking van kapitaallasten:</u>				
Praktijkschool	613	569	526	482
Martinuscollege	187	174	161	147
Scoutinggebouw	100	89	89	89
Luie trap	6	5	5	4
Boogschuttersvereniging	77	74	71	68
Energiezuinige toepassingen atletiekbaan	16	15	15	14
Buitendienst	1.471	1.412	1.353	1.294
Uitbreiding 't Palet	842	798	755	712
Nieuwbouw De Streek/ Poseidon	217	210	204	197

Asbest Martinuscollege	1.114	1.063	1.012	961
Centrumgebied	2.390	2.217	2.044	1.871
Vrachtauto Buitendienst	1	0	0	0
Verlichting gemeentehuis	1	0	0	0
Verbouwing gemeentehuis	351	333	314	296
Brandmeldinstallatie	21	18	15	13
Huisvesting verenigingen	2.216	2.132	2.047	1.963
Verbouwing Postkantoor	111	104	97	90
Ringeninstallatie gymzaal De Helt	5	4	3	2
Ringeninstallatie gymzaal De Woud	6	5	4	3
Sportmateriaal sporthal De Flint	5	4	3	2
Speeltoestellen Watermolenweg	15	13	11	9
Speeltoestellen Waterhoen/Habijt	33	28	22	16
Totaal	9.798	9.267	8.749	8.232

Voorzieningen:

	boekwaarde 31-12-2021	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:</u>				
Pensioenen wethouders	980	918	803	688
Wachtgelden	416	333	250	167
<u>Egalisatievoorzieningen</u>				
Groot onderhoud gebouwen	1.328	1.388	974	803
Voorziening groot onderhoud bruggen	2	41	100	175
<u>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden:</u>				
Voorziening Riolering	2.993	2.926	2.947	2.392
Afvalinzameling	12	12	12	12
Totaal	5.731	5.618	5.087	4.238

Incidentele baten en lasten

Programma/Omschrijving	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur en ondersteuning VNG jaarcongres	€ 22.000			
Samenleving Integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs	€ 20.000			
Milieu Pilot gasloos	€ 35.000			
Transvisie warmte	€ 137.000			
VHROSV Omgevingswet	€ 128.000			
Overhead en algemene middelen SED Perspectief	€ 175.000			
Advieskosten	€ 2.000			
Totaal	€ 519.000	€ 0	€ 0	€ 0

Incidentele baten				
Programma/Omschrijving	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Algemene dekkingsmiddelen Ontrekking Reserve SED Perspectief	€ 175.000			
Totaal	€ 175.000	€ 0	€ 0	€ 0

VNG jaarcongres	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Integraal huisvestingsplan	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Pilot gasloos	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Transvisie warmte	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
Omgevingswet	In de Kadernota 2020-2024 is een budget vrijgemaakt.
SED Perspectief	Een deel van de lasten van het SED Perspectief zijn incidenteel. Deze worden gedekt door een reserve.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserve

Toevoeging aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Veiligheid	0	0	0	0
Verkeer en vervoer en openbaar groen	0	0	0	0
Economie	0	0	0	0
Samenleving	0	0	0	0
Milieu	10	10	10	10
VHROSV	0	0	0	0
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal	10	10	10	10
Onttrekkingen aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Veiligheid	0	0	0	0
Verkeer en vervoer en openbaar groen	173	173	173	173
Economie	0	0	0	0
Samenleving	297	276	265	265
Milieu	0	0	0	0
VHROSV	0	0	0	0
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	82	82	80	80
Totaal	552	531	518	518